

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน
ระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

นางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

Factors Associated with Decision of Parents to send their Children to
Kindergarten Schools under Ratchaburi Primary Education
Service Area Office 2

Miss kannika Buntanom

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

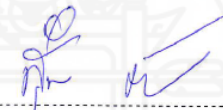
Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน
เข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
ชื่อและนามสกุล นางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันตริจนาวงศ์

การศึกษาคั่นคว่ำอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันตริจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน
เข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

ผู้วิจัย นางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม **รหัสนักศึกษา** 2572300412

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 380 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านบุคลากร และ (2) เปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ปัจจัย การตัดสินใจ ผู้ปกครอง อนุบาล

Independent Study title: Factors Associated with Decision of the Parents to Send their Children to Kindergarten Schools under Ratchaburi Primary Education Service Area Office 2

Author: Miss Kannika Bunthanom; ID: 2572300412;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Suttiwan Tuntirojanawong, Associate Professor; Academic year: 2017

Abstract

The objectives of this research were (1) to study factors associated with decision of the parents to send their children to kindergarten schools under Ratchaburi Primary Education Service Area Office 2; and (2) to compare factors associated with decision of the parents to send their children to kindergarten schools under Ratchaburi Primary Education Service Area Office 2, as classified by gender, age, educational level, occupation, and income.

The sample consisted of 380 parents of kindergarten level students in schools under Ratchaburi Primary Education Service Area Office 2, obtained by simple random sampling. The instrument used for data collection was a 5-scale rating questionnaire with reliability coefficient of .92. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

Research findings showed that (1) the overall and specific factors associated with decision of the parents to send their children to kindergarten schools under Ratchaburi Primary Education Service Area Office 2 were rated at the high level and could be ranked based on their rating means as follows: the parental attitude factor, the school factor, and the personnel factor respectively; and (2) regarding comparison results of factors associated with decision of the parents to send their children to kindergarten schools under Ratchaburi Primary Education Service Area Office 2, it was found that parents with different genders significantly differed in their overall decisions to send their children to kindergarten schools at the .05 level of statistical significance; while no significant difference was found in their overall decisions to send their children to kindergarten schools of parents with different ages, educational levels, occupations, and incomes.

Keywords: Factors, Decision, Parents, Kindergarten school

กิตติกรรมประกาศ

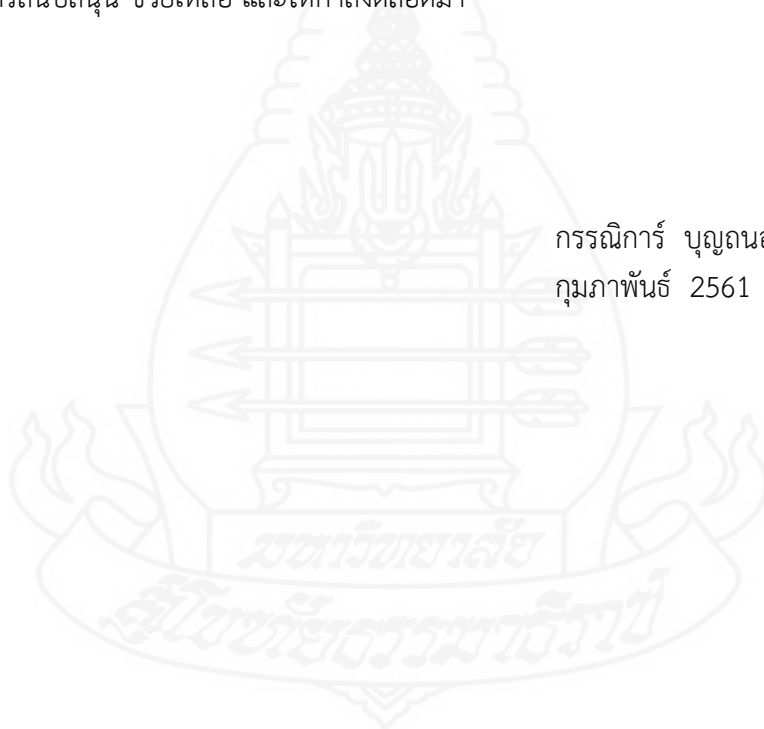
การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิวรรณ ตันติจรนาวงค์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตาม การศึกษาครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา รวมทั้งอาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการสอบที่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการ ทำการศึกษาครั้งนี้ให้เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นายสุรเชษฐ์ สายสุดใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านไร่ นายพิศุจน์ มีไปล์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชาวเหนือ และนายจิระประวัติ ศรีวัฒนทรัพย์ ศึกษาพิเศษสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครปฐม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในฐานะผู้เชี่ยวชาญ และขอขอบพระคุณผู้ปกครองที่ให้ความ ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย- สุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน การศึกษาครั้งนี้ทุกท่านที่ได้ กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

กรรณิการ์ บุญถนอม

กุมภาพันธ์ 2561

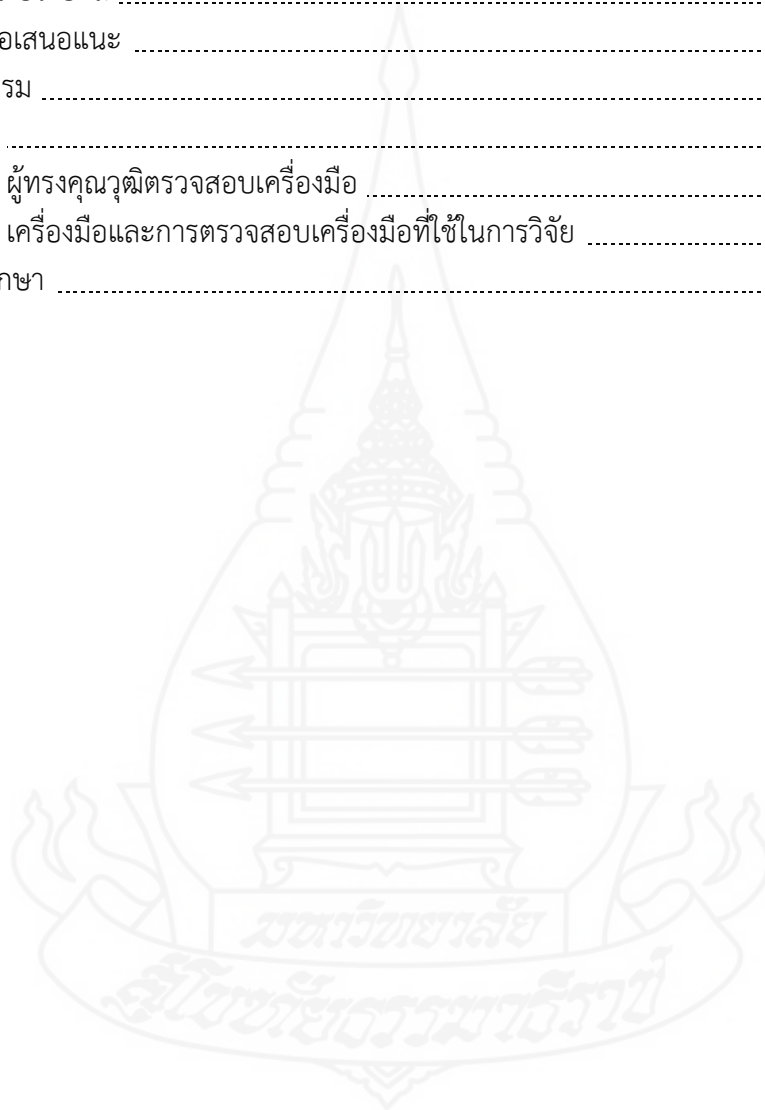

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	8
การจัดการศึกษาปฐมวัย	14
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	16
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน	33
การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ...	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2	68
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปการวิจัย	82
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	97
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	98
ข เครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103
ประวัติผู้ศึกษา	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน	65
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษา ในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2	68
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาใน ระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล	70
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาใน ระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านโรงเรียน	70
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาใน ระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านบุคลากร	72
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาใน ระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	74
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ	75
ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ	76
ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของ ผู้ปกครองโดยภาพรวม จำแนกตามอายุ	77
ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	77
ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	78
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอาชีพ	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	80
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	80

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	หน้า
		4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันนี้เป็นยุคแห่งการเรียนรู้ ต้องอาศัยการศึกษาเป็นตัวช่วยในการพัฒนา ศักยภาพหรือเสริมสร้างพลังที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ และอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นการเตรียมคนสำหรับ สังคมในอนาคตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ข้อมูลข่าวสาร วิทยาการใหม่ ๆ รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและหลากหลาย รู้จักคิดวิเคราะห์ ให้เหตุผลและ แก้ปัญหาได้ อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่ตั้งงามทั้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน (ทีศนา แคมมณี, 2551, น. 37) การศึกษาสามารถทำได้ตั้งแต่จุดเริ่มแรกและตลอดช่วงวัยของชีวิต ดังนั้น ทุกครอบครัวจึงให้ความสำคัญต่อการศึกษาอย่างมาก รวมทั้งการเลือกสถานศึกษาหรือโรงเรียนให้แก่ คนในครอบครัว นอกจากนี้บทบาทครอบครัวในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก พ่อแม่ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพในการเพิ่มรายได้เพื่อการยังชีพและเลี้ยงครอบครัว จึงอาศัยโรงเรียนเป็นที่พึ่งในการดูแล เด็ก โดยที่พ่อแม่แต่ละคนมีความมุ่งหวังเกี่ยวกับโรงเรียนที่จะดูแลเด็กให้อบอุ่น ปลอดภัย เป็นสุข รวมทั้ง เสริมสร้างความรู้ ปูทางฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้พัฒนาไปอย่าง มีคุณภาพ และมีเป้าหมาย ทิศทางในการพัฒนาอย่างสอดคล้องกลมกลืนกับลักษณะของสังคมไทย เพราะการสร้างรากฐานที่สำคัญ ในการพัฒนามนุษย์กลายเป็นประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือระดับชั้นอนุบาลที่จัดขึ้นสำหรับเด็ก 3 – 6 ปี โดยมีจุดหมายเพื่อ อบรมเลี้ยงดูควบคู่กับให้การศึกษาคือความรู้ที่จำเป็นแก่เด็กในทุก ๆ ด้าน บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้อุปสรรคสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์, 2552, น. 1)

คุณภาพของการจัดการศึกษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมักประสบปัญหาคุณภาพของการศึกษา ที่มีความแตกต่างกันระหว่างเขตตัวเมืองกับชนบท หรือภายในเขตตัวเมืองด้วยตนเอง โรงเรียนบางแห่ง ได้รับความนิยมนิยมและการยอมรับเป็นพิเศษจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน แต่ยังคงพบว่า โรงเรียนบางแห่งในเขตชนบทขาดการยอมรับจากชุมชนและท้องถิ่น เป็นผลให้ผู้ปกครองไม่สนับสนุน บุตรหลานซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่บริการเข้าเรียนในโรงเรียนนั้น แต่นิยมส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในโรงเรียน ขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนเอกชนในพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็กระดับดีจำนวนมากหลายแห่ง ประสบปัญหาเรื่องชุมชนขาดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาและคุณภาพของโรงเรียน ผู้ปกครองไม่ส่ง บุตรหลานเข้าเรียน ทำให้จำนวนนักเรียนลดน้อยลงในแต่ละปีการศึกษา จนทำให้โรงเรียนบางแห่งต้อง ยุบโรงเรียน หรือเปลี่ยนสถานะเป็นโรงเรียนสาขาที่ต้องจัดการเรียนการสอนร่วมกับโรงเรียนขนาดอื่น ๆ (วิลาวัลย์ ด่านสิริสุข, 2550, น. 2) ดังนั้นการเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานของผู้ปกครองจึงเป็น

ประเด็นสำคัญที่โรงเรียนแต่ละแห่งจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานของผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอนุบาลที่เด็กยังไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 150 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน) จำนวน 66 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 600 คน) จำนวน 80 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 – 1,500 คน) จำนวน 4 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 25,117 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2557) ซึ่งสัดส่วนจำนวนนักเรียนของโรงเรียนในเขตเมืองกับเขตชนบทแตกต่างกัน ทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในสถานะของการแข่งขันกันทางด้านคุณภาพ และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในระดับท้องถิ่นจากความไว้วางใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ทางโรงเรียนและผู้ปกครองจึงควรแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมประสานสัมพันธ์กัน รับทราบข้อบกพร่อง และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2, 2557, น. 3-5)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้ที่มีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาเด็ก คือ พ่อแม่ผู้ปกครอง และโรงเรียนอนุบาล ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเด็ก เพราะพ่อแม่ คือครูคนแรกของเด็ก และเมื่อเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลแล้ว เด็กก็จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูกลม่อมาจากพ่อแม่ไปจนโต หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนั่นเอง พ่อแม่หรือผู้ปกครองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 รัฐบาลได้สนับสนุนและส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น กล่าวคือ พ่อแม่ผู้ปกครองมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมให้ความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและให้การศึกษาแก่ลูกหลาน ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองและครอบครัวนั้น มีบทบาทสำคัญอย่างมาก แต่สภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและความไม่พร้อมของพ่อแม่ ทำให้ครอบครัวไม่สามารถจัดการศึกษาให้ลูกหลานได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการเลือกโรงเรียนให้แก่บุตรนั้นจึงนับได้ว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากกระบวนการหนึ่ง เพื่อให้บุตรของตนได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด โดยการตัดสินใจเลือกแต่ละครั้งนั้นจะประกอบไปด้วยหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น รายได้ อาชีพ การศึกษา ที่อยู่-อาศัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่ไม่ขึ้นกับผู้ตัดสินใจได้แก่ ปัจจัยทางด้านการเรียนการสอนและระดับมาตรฐานของโรงเรียน ปัจจัยทางด้านบุคคลากร ปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น สำหรับสถานศึกษานั้นการให้บริการด้านความรู้แก่เด็กนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและมีความสำคัญมาก โรงเรียนซึ่งเป็นความหวังของผู้ปกครองและคนในสังคมจึงควรตระหนักถึงการพัฒนาการศึกษาของตน และในภาวะที่มีการแข่งขันด้านการให้บริการด้านการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกขณะ ดังจะเห็นได้จากเพิ่มขึ้นของสถาบันการศึกษาของภาคเอกชนที่มีมากขึ้น ทำให้สถานศึกษาในแต่ละแห่งควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรของผู้ปกครองที่

นอกเหนือจากการพัฒนาคุณภาพของตนแล้วเพื่อปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง เพราะในสังคมไทยผู้ปกครองถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอนุบาลที่บุตรยังไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ และการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาในโรงเรียน ซึ่ง สุทธานุช เจนโชติสุวรรณ (2555, น. 106) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักสูตรและสื่อการสอน ด้านทางกายภาพ และด้านอาจารย์และบุคลากร ผลการศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครอง พบว่า อายุ อาชีพ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ส่วนเพศ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์ของเด็กในปกครอง และจำนวนเด็กนักเรียนที่มีภาระดูแลที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของกลุ่มผู้ปกครอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

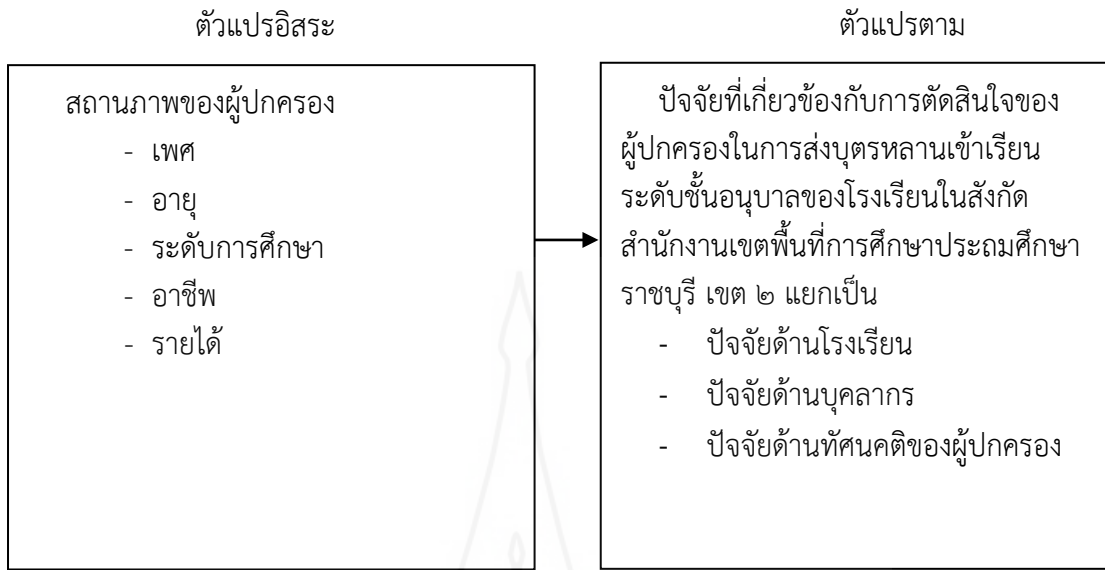
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดโดยการสังเคราะห์จากงานวิจัยผนวกกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2540, น. 101) เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับปฐมวัยว่ามีความสำคัญต่อเด็ก พะยอม วงศ์สารศรี (2542, น. 189) เกี่ยวกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2549, น. 5) เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูอนุบาลที่ดี และพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 106) เกี่ยวกับเรื่องทัศนคติ จนได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ผู้ปกครองที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง

5.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 6,546 คน จากโรงเรียนจำนวน 150 โรงเรียน

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครอง ประกอบด้วย

- 1) เพศ
- 2) อายุ

3) ระดับการศึกษา

4) อาชีพ

5) รายได้

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 แยกเป็น

1) ปัจจัยด้านโรงเรียน

2) ปัจจัยด้านบุคลากร

3) ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง

5.3 ระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในปีการศึกษา 2559

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การตัดสินใจของผู้ปกครอง หมายถึง ความคิดและการกระทำต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเลือกตกลงใจ ในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางให้แก่บุตรหลานในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

6.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง หมายถึง คุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจส่งหรือไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกเป็น

6.3 ปัจจัยด้านโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

6.3.1 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ และเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความศรัทธาของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน ได้แก่ มีอาคารเรียน และโต๊ะเก้าอี้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน อาคารเรียนมีความแข็งแรง ปลอดภัย และมีอากาศถ่ายเทสะดวก บริเวณโรงเรียนและห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีการตกแต่งสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีน้ำท่วมขัง และมีห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอและถูกสุขลักษณะ

6.3.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียน และช่วยสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของครูผู้สอน เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนควรจัดให้มีไว้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

6.3.3 ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง สถานที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน บรรยากาศโดยรอบของบริเวณโรงเรียน และขนาดพื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียน

6.3.4 ด้านความปลอดภัยในโรงเรียน หมายถึง ความรับผิดชอบของโรงเรียนและผู้บริหารที่จะต้องจัดให้มีในโรงเรียนเพื่อป้องกันนักเรียนไม่ได้รับอันตรายจากสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่นักเรียนตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน

6.3.5 ด้านความโดดเด่นของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีความโดดเด่นด้านต่าง ๆ ด้านใดด้านหนึ่งหรือทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านความสำเร็จของศิษย์เก่า และด้านกิจกรรมนักเรียน เช่น กีฬา ดนตรี หรือการแสดงต่าง ๆ เป็นต้น

6.3.6 ด้านกิจกรรมของโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมุ่งเน้นให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ ความสามารถ พัฒนาการทางบุคลิกภาพ สุขภาพ คุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ นักเรียน และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง

6.3.7 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการในการดำเนินการใด ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือจากชุมชนสู่โรงเรียน และจากโรงเรียนสู่ชุมชน ร่วมกันวางแผนควบคุม ประสานงาน จัดบุคลากร และเผยแพร่ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจความรู้สึก และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

6.4 ปัจจัยด้านบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษา ไม่ว่าจะรับผิดชอบโดยตรงต่องานหรือโดยทางอ้อม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน

6.5 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง หมายถึง ความรู้สึกของผู้ปกครองต่อสถานศึกษาที่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือความรู้ และแสดงออกมาในลักษณะพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความเชื่อฝังใจที่มีต่อสถานศึกษานั้น

6.6 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครอง หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

6.7 ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ผู้อุปการะ ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและความต้องการของผู้ปกครอง

7.2 นำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

7.3 นำผลการศึกษาที่ได้ไปแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ และเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงพัฒนาในโรงเรียน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553
 - 1.3 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559)
 - 1.4 บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา
2. การจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 2.1 ความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 2.2 จุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
 - 3.1 ความหมายของการตัดสินใจ
 - 3.2 ความสำคัญของการตัดสินใจ
 - 3.3 องค์ประกอบการตัดสินใจ
 - 3.4 ประเภทของการตัดสินใจ
 - 3.5 กระบวนการตัดสินใจ
 - 3.6 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ
 - 3.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
 - 3.8 ขั้นตอนในการตัดสินใจ
 - 3.9 รูปแบบการตัดสินใจ
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน
 - 4.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน
 - 4.2 ปัจจัยด้านบุคลากรภายในโรงเรียน
 - 4.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครอง
5. การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้
 ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2542, น. 3) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

หวน พิณรุฬพันธ์ (2549, น. 2) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงาน ของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูในโรงเรียน อธิการบดี ร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ

นงลักษณ์ เรือนทอง (2550, น. 51) สรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนในอันที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ (2554, น. 20) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มบุคคล ที่ร่วมมือกันดำเนินการทั้งด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การ จัดอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม ตรงกันกับความต้องการของสังคม

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความหมายเดียวกับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาทั้งการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถานศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กับการบริหารและจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในส่วนของการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ ได้แบ่งเป็นสามระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มากที่สุด

1.2.1 ระดับชาติ

ให้มีกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแล การศึกษาทุกระดับและทุกประเภทรวมทั้ง การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาสนับสนุนทรัพยากรรวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภาหรือคณะกรรมการสี่องค์กร คือ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม

1.2.2 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา และจำนวนประชากรเป็นหลัก รวมทั้งความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ประสานส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา

1.2.3 ระดับสถานศึกษา

ให้แต่ละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา มีคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา และจัดทำสารของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้กระทรวงกระจายอำนาจทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาฯ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลยั่งยืน (3) ความรู้เกี่ยวกับ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา (4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่า เป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน กล่าวคือ การศึกษาครอบคลุมตั้งแต่เกิดจนตาย โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่ให้ผู้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2542 โดยให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนในการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษา ก่อนภาคบังคับที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาไปในทิศทาง ที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กปฐมวัย หมายถึงเด็กที่มีอายุระหว่าง 0-6 ขวบนั้น เป็นวัยที่มีพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุด โดยเฉพาะระบบประสาท และสมองซึ่งเจริญเติบโตได้ถึงร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่ เป็นระยะที่เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต ศักยภาพ แห่งการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปต่างเชื่อว่าประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยได้รับเป็นพื้นฐานของการ พัฒนาการทุกด้านต่อเนื่องไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยจึงเท่ากับ เป็นการเตรียมและสร้างพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ ให้กับประเทศชาตินั้นเอง อาจกล่าวได้ว่า จุดมุ่งหมายของ การจัดการศึกษาปฐมวัยก็เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เจริญเติบโตถึงขีดสุดของศักยภาพและ เตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้และชีวิต โดยคุณสมบัติที่มุ่งสร้างเสริม คือ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม คุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตไทย สิ่งแวดล้อมและค่านิยม ความเสมอภาค ดังนั้นการจัด การศึกษาปฐมวัย จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการวางรากฐานเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เสริมสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อีกทั้งยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดการ การศึกษาของมนุษย์อันเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลสำหรับอนาคตของประเทศบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ แม้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยของไทยเราจะมีมาตั้งแต่โบราณกาล คือ ตั้งแต่ในสมัยกรุง สุโขทัยก็ตามแต่มิได้มีการดำเนินการอย่างมีแบบแผน กล่าวคือ เป็นการศึกษาแบบไม่เป็นทางการ

(Informal Education) คือไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่มีโรงเรียนสำหรับเรียนโดยเฉพาะ ไม่มีหลักสูตร ไม่มีการบังคับ เป็นการสอนแบบให้เปล่า ไม่มีค่าจ้างหรือค่าเล่าเรียน การเรียนจึงขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้เรียน เนื้อหาที่เรียนเน้นวุฒิศึกษาและวิชาชีพเป็นหลัก การจัดการศึกษาปฐมวัยลักษณะนี้ดำเนินมาจนถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2411 เป็นต้นมา บ้านเมืองได้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน รวมทั้งการศึกษาก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย และได้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญจากการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น ถือเป็นการศึกษาปฐมวัยในยุคเริ่มต้นอย่างมีระเบียบแบบแผน รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ปรากฏขึ้นเป็นประการแรก คือ มีการจัดตั้ง “โรงเรียนเล็ก” และมีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรก คือ โรงเรียนราชกุมาร และโรงเรียนราชกุมารี สำหรับพระเจ้าลูกยาเธอ และพระเจ้าลูกเธอที่ยังทรงพระเยาว์ นับเป็นสถานศึกษาปฐมวัยแห่งแรกที่เปิดดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดชั้นเรียน วิชาเรียน และเวลาเรียนที่ชัดเจน ความตื่นตัวเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในยุคนี้ยังปรากฏในช่วงปลายรัชสมัยนี้ด้วย กล่าวคือ ได้มีการเผยแพร่ขยายแนวความคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยตามแบบตะวันตกของ เพรอบเบล และมอนเตสซอรี เข้ามาในประเทศไทยเป็นครั้งแรกและจากการนี้ได้ก่อให้เกิดการศึกษาในรูปแบบ “อนุบาล” ขึ้นในสมัยต่อมาอีกอย่างแพร่หลาย โดยเริ่มในลักษณะโรงเรียนราษฎร์เป็นส่วนใหญ่ โรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนในระยะแรกมี 3 แห่ง คือ วัฒนาวิทยาลัย มาแตร์เดอี และราชินี หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนทั้งสามแห่ง คือ แนวหลักสูตรของเพรอบเบล และมอนเตสซอรี นอกจากนี้รัฐบาลได้ส่งบุคลากรไปปฏิบัติงานด้านการอนุบาลศึกษาในต่างประเทศ และเมื่อกลับมาได้นำแนวคิดมาจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลของรัฐในปี พ.ศ. 2483 คือ โรงเรียนอนุบาลลอออุทิศ ซึ่งยึดแนวการสอนแบบมอนเตสซอรี และเริ่มมีหลักสูตรใช้อย่างเป็นทางการและเป็นต้นแบบของโรงเรียนอนุบาลของรัฐในระยะต่อมา (กัญวิญญู ธารินุญ, 2557, น. 278-280)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นให้นับผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ดังปรากฏในมาตราที่ 24 วรรค 1-6 ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546, น. 52-56)

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อ การเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนากายของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจ เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทำให้เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมต่อไป

1.3 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559)

เป็นแผนระยะยาวภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีวัตถุประสงค์และแนวนโยบาย ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 12-15)

1. พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา มีแนวนโยบาย
 - 1.1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา
 - 1.2 ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง
2. สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีแนวนโยบายคือ
 - 2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 2.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต
 - 2.1.2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง
 - 2.1.3 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร
 - 2.1.4 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ
 - 2.1.5 พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก
 - 2.1.6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และ มาตรฐาน มีคุณธรรมและคุณภาพชีวิตที่ดี

2.2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้มีแนวนโยบาย

2.2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบัน ศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2.2 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

2.2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการ ความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3. พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีแนวนโยบาย

3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.2 เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

1.4 บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

บทบาทสำคัญโดยทั่วไปของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาคือการวางแผนจัดทำหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน จัดและบริหารชั้นเรียน จัดและดูแลรักษาอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ บริหารงานวิชาการ การเงิน บริหารงานบุคคล ดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทสำคัญไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, น. 14-15)

1. จัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน หมายความว่า ผู้สอนต้องถือว่า ผู้เรียนเป็นคนที่สำคัญที่สุด เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนก็ต้องคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าว เช่น จัดให้คนเรียนช้าทำกิจกรรมที่ช่วยเน้นให้เข้าใจอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนคนเรียนเร็วที่เข้าใจแล้วได้รับกิจกรรมเสริมอย่างอื่น แต่อย่างน้อยผู้เรียนที่แตกต่างกันก็ควรได้รับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน

2. ฝึกทักษะและวิธีคิด สถานศึกษามีหน้าที่ฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักคิด เพิ่มพูนทักษะในการจัดการฝึกฝนการเผชิญสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ และสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา หมายความว่า การเรียนการสอนที่ดีไม่ใช่เน้นที่การท่องจำสาระในหนังสืออย่างเดียว แต่

ต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา เช่น อาจสมมติสถานการณ์ให้คิดแก้ปัญหาและถามเหตุผล ข้อดีข้อเสียเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเผชิญชีวิตได้

3. จัดให้เรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการฝึกฝนปฏิบัติจริงของผู้เรียน โดยครูและสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชมสถานที่ และเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตจริง เช่น พาชมโรงงาน เยี่ยมหมู่บ้านหัตถกรรม และจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้สามารถทำได้จริง (ฝึกทอผ้า ฝึกเขียนภาพ ฝึกปั้นดินเหนียว ฯลฯ) ฝึกให้รู้จักคิดเป็นและส่งเสริมบรรยากาศให้ผู้เรียนรักการอ่าน เพื่อจะได้สนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เนื้อหาสาระที่สถานศึกษาจัดให้ไม่น่าเบื่อหน่ายในด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่สถานศึกษาต้องจัดให้มีสัดส่วนผสมผสานอย่างเหมาะสมทั้งในเรื่องเนื้อหาสาระและวิธีการเรียนรู้ ทั้งในเรื่องความรู้ ความเข้าใจ การประพฤติปฏิบัติ การมีคุณธรรม ค่านิยมที่ดี การมีสัมพันธที่ดีกับผู้อื่น โดยอาจแทรกสาระกิจกรรมฝึกฝนปฏิบัติ การคิด การปลูกฝังค่านิยมไว้ในทุกวิชา นอกจากนี้สถานศึกษายังมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ และขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ โดยร่วมมือกับทุกฝ่าย คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ในทุกโอกาส

2. การจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นเป็นการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีการเตรียมความพร้อมและได้รับการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการศึกษาที่ให้แก่เด็กแรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี หรือ 8 ปีสำหรับบางประเทศ โดยให้หมายถึงการบริการดูแล และให้การศึกษแก่เด็กอายุแรกเกิดถึงอายุ 8 ปี โดยจัดในรูปแบบของการดูแลทารก ดูแลเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2545, น. 3) จึงทำให้เกิดลักษณะการจัดการการศึกษา 2 แบบ คือ บริบาลศึกษาและอนุบาลศึกษา โดยบริบาลศึกษาจะเน้นการดูแลเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 3 ขวบ ส่วนการดูแลเด็กและการส่งเสริมเด็กอายุ 3-5 ปีจัดเป็นอนุบาลศึกษา

อนุบาลศึกษา หมายถึง การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กเล็กอายุ 3-6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยจะเน้นไปที่การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการเตรียมความพร้อมด้วยการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม การจัดการศึกษาปฐมวัยแบบเตรียมความพร้อมนี้ ไม่ใช่หลักสูตรหรือมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย แต่เป็นปรัชญา หรือวิธีการทำงานของเด็กปฐมวัยที่เน้นการใช้ความรู้เกี่ยวกับเด็ก ด้านการพัฒนาและความแตกต่างของเด็กในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กเป็นสำคัญ ดังนั้น การศึกษาอนุบาล หมายถึง การจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเพื่อให้เด็กได้รับพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 31)

2.1 ความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปต่างเน้นถึงความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุด การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพมีผลมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่เด็ก ซึ่งเป็นระยะที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว การกระตุ้นทางหู ตา จมูก กาย ให้ได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส และได้เรียนรู้โดยการเล่นตั้งแต่เด็ก โดยเฉพาะด้านความรักจากพ่อแม่จะช่วยให้ใยประสาทในเซลล์สมองขยายออกงาม ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่ายมีชีวิตชีวา รู้เหตุผล อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์ แต่ถ้าหากเด็กวัยนี้ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ เมื่อผ่านวัยนี้ไปเด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยความยากลำบาก ดังนั้นการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยจึงเป็นเรื่องที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้ความสนใจศึกษามาเป็นเวลานาน และได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาโดยสามารถสรุปแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่ได้กล่าวไว้ ดังนี้ ฟรอยด์ (Freud) กล่าวว่า วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือระยะ 5 ปีแรกของคนเรา ประสบการณ์ที่ได้รับในตอนต้นของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อชีวิตคนเรา ซึ่งสอดคล้องกับ อิริคสัน (Erikson) ที่กล่าวว่า เด็กอายุระหว่าง 3-6 ปี จะเริ่มพัฒนาความสามารถพร้อมกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ถ้าเด็กในวัยนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องเหมาะสมจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม และในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กประสบความล้มเหลวในการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เด็กก็จะประสบปัญหาในการเรียนรู้ระยะต่อมาด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545, น. 11)

2.2 จุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, น. 31-32) ดังต่อไปนี้

1. มีสุขภาพดี เจริญเติบโตตามวัยและมีพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม
 2. ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน
 3. ร่าเริง แจ่มใส มีความสุข และความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
 4. มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ
 5. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับสภาพและวัย
 6. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในท้องถิ่นและความเป็นไทย
 8. ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 9. มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
 10. มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- เยาวยา เตชะคุปต์ (2542, น. 18-19) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. ด้านร่างกาย ส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย ปลูกฝังนิสัยทางสุขภาพอนามัย ฝึกกิจนิสัยและสุขนิสัยรู้จักรักษาความสะอาด เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ รู้จักการใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ถูกต้อง ฝึกให้เล่นและออกกำลังกายเพื่อบริหารกล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัส และรู้จักพักผ่อนอย่างถูกวิธี

2. ด้านจิตใจและอารมณ์ ส่งเสริมด้านสุขภาพจิต เช่น ปลูกฝังให้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีจิตใจராเร็งแจ่มใส ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงาม ฝึกให้มีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวที เคารพเชื่อฟัง ประหยัด ขยันหมั่นเพียร อดทน มีระเบียบวินัย และเชื่อถือคำสอนของศาสนา

3. ด้านสังคม ส่งเสริมการพัฒนาลักษณะนิสัย เช่น ปลูกฝังให้เด็กรู้จักเคารพตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออกด้วยตนเองในทางที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี รู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบ ฝึกให้เป็นผู้รู้จักการรับ การให้ พร้อมทั้งจะปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี

4. สติปัญญา ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น ใ้รู้จักหาเหตุผลจนเกิดความเข้าใจ และรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง สนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้เป็นคน ว่องไว รักการเรียนรู้ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีประสบการณ์เรียนในระดับต่อไป

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มีความต้องการที่จะแสดงพฤติกรรมเพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และในการตัดสินใจของบุคคลนั้น บุคคลจะต้องกำหนดทางเลือกที่แน่นอนในการที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบุคคลจะเลือกพฤติกรรมที่จะให้ประโยชน์สูงสุดต่อเป้าหมายหรือความต้องการของตนเอง

3.1 ความหมายของการตัดสินใจ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้หลายท่าน ดังนี้

ไพฑูรย์ เทพทัฬห (2550, น. 25) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึงวิธีการ ขั้นตอนหรือกระบวนการในการเลือกทางเลือกที่ดีและให้ประโยชน์สูงสุด โดยอาศัยหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างรอบคอบจากทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

สถาพร มาอุ่น (2550, น. 15) ให้ความหมายการตัดสินใจว่า เป็นการเลือกคิดอันจะนำไปสู่การปฏิบัติจากหลาย ๆ ทางเลือกเพื่อให้ได้ทางเลือกที่เห็นว่าดีที่สุดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจ

ฉัตรยาพร เสมอใจ (2550, น. 46-48) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการเลือก ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคมักจะต้องตัดสินใจในทางเลือก

ต่าง ๆ ของสินค้าและบริการอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน โดยที่เขาจะเลือกสินค้าหรือบริการตามข้อมูลและข้อจำกัดของสถานการณ์ การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ในจิตใจของผู้บริโภค

สมาน อัครภูมิ (2551, น. 224) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง จุดที่บุคคลลงความเห็นสุดท้ายว่าจะเลือกทางเลือกใดดี โดยเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่

ภารตี อนันต์นาวิ (2553, น. 159) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้เหตุผลในการพิจารณา วิเคราะห์ และหาทางเลือก เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนของการปฏิบัติที่ดีที่สุดซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

ปาลีรัตน์ มานะเลิศ (2555, น. 15) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง กระบวนการการวิเคราะห์ทางเลือก หรือตัวเลือกที่นำไปสู่การเลือกปฏิบัติ และส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด

ปฐมพงษ์ ขวาลิต (2555, น. 17) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งที่ได้ประเมินจากข้อมูล และสถานะการอย่างดีแล้วว่าเหมาะสมอันนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งคาดว่าจะได้ผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจกว่าทางเลือกอื่นใด

สุธานุช เจนโชติสุวรรณ (2555, น. 8-9) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการของมนุษย์ที่รู้สึกได้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคม และบุคคลที่มีค่านิยมและความเชื่อแฝงอยู่ ซึ่งรวมทั้งทางเลือกซึ่งมีพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งได้เลือกเพื่อให้สามารถก้าวไปสู่สภาพการณ์ที่พึงปรารถนา จะเห็นได้ว่าเป้าหมายของการตัดสินใจอยู่ที่สภาพการณ์อันพึงปรารถนาของผู้ตัดสินใจนั่นเอง ผู้ตัดสินใจในความหมายดังกล่าวนี้จะเป็นผู้ตัดสินใจในฐานะเอกบุคคลคนหนึ่ง ซึ่งจะมีความรู้สึกทางจิตบางอย่างเกิดขึ้นด้วย เอกบุคคลนั้นจะต้องมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก และมีความรู้ความสามารถโดยทั่วไปในการตัดสินใจ (Cognition) ประการที่สองยังมีปฏิบัติการทางจิตที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า ความปรารถนา ความต้องการ หรือความตั้งใจ และประการสุดท้ายคือทัศนคติทางจิตที่เกี่ยวข้องทางอารมณ์ ความรู้สึก และความพึงพอใจ ซึ่งในความรู้สึกทางจิตดังกล่าวนี้จะเป็นความรู้สึกที่เอกบุคคลจะได้นำไปพิจารณาทางเลือก และทางเลือกที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับตนเองมากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ชูล (Shull, 1970, p. 31 อ้างถึงใน ธีระยุทธ ธิยะบุตร, 2552, น. 26) ได้ให้นิยามว่า การตัดสินใจคือกระบวนการใช้ความคิดของมนุษย์ที่ผูกพันกับปรากฏการณ์อันเกิดจากบุคคลและสังคม การตัดสินใจนี้มีพื้นฐานบนสมมติฐานของข้อเท็จจริงที่มีคุณค่า และครอบคลุมตัวเลือกที่ได้รับการเลือกสรรแล้วจากตัวเลือกอื่น ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเลือกทางเลือกที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเปรียบเทียบจากข้อมูลที่มีอยู่ประกอบการตัดสินใจให้ได้แนวทางปฏิบัติที่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือสามารถแก้ปัญหาได้

3.2 ความสำคัญของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการดำเนินการที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ใด ๆ มักจะเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์และความจำเป็น ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นอีกขั้นหนึ่งที่จะลำดับการเลือกสรรวิธีทางที่เหมาะสมที่สุด โดยเชื่อมั่นว่าจะเป็นวิธีทางที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ต้องการ (ชัชวาล พิษสิงห์, 2543, น. 34 อ้างถึงใน สุภาภร ขวัญยืน, 2554, น. 12)

จุฑา เทียนไทย (2550, น. 284) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจต้องขึ้นอยู่กับความสามารถ และความฉลาดของผู้บริหารที่สามารถผ่านขั้นตอนกระบวนการของการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยความเข้าใจ และรู้ถึงปัญหา คิดทางเลือก เลือกทางเลือกที่ถูกต้อง นำมาใช้ ได้ทันเวลาและสถานการณ์ รวมถึงมีการติดตามและประเมินผล

นลินรัตน์ สายศรีบัณฑิต (2552, น. 42) ให้ความสำคัญของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจมีความสำคัญขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การตัดสินใจที่ดี รอบคอบ จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ซึ่งผลลัพธ์ของการตัดสินใจล้วนจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินการ และอนาคตขององค์กรโดยตรง

ภาวดี อนันต์นารี (2557, น. 129) ได้ให้ความสำคัญของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญที่มีต่อการบริหารตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในแนวใดก็ตามมักจะ ต้องศึกษาในเรื่องของการตัดสินใจสั่งการควบคู่กันไปกับการเรียนทฤษฎีทางบริหารเสมอ ตามแนวคิดทางการบริหาร ถือว่า

1. การบริหารองค์การผู้บริหารจะต้องทำงานทั้งในด้านการตัดสินใจสั่งการพอ ๆ กับการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเดิมผู้บริหารมักจะเน้นการลงมือกระทำ (Doing) มากกว่าการตัดสินใจ (Decide) ปัจจุบันผู้บริหารมักจะเป็นผู้ตัดสินใจมากกว่าการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (The executive is a decider and not a doer)

2. หน้าที่หลักของการบริหาร คือ การควบคุมและอำนวยความสะดวกการตัดสินใจให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ

3. การตัดสินใจได้รับการยอมรับว่า เป็นหัวใจของหน่วยงานและเป็นกระบวนการที่สำคัญมากทางการบริหาร

การตัดสินใจจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานของผู้บริหารทุกชั้นตอน ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ก่อนจะมีการปฏิบัติ ผู้บริหารต้องมีการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาให้เกิดผลลัพธ์ต่อองค์กร ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรู้และมีความรอบคอบในการตัดสินใจ และการตัดสินใจที่ดี ต้องได้แนวทางที่ดี เมื่อปฏิบัติแล้วจะทำให้สามารถแก้ปัญหาหรือบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การตัดสินใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด ซึ่งความสำคัญจะมากหรือน้อยย่อมแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ และการตัดสินใจที่ดี ผู้ตัดสินใจต้องแสดงให้เห็นว่า ผลของการตัดสินใจของตนเป็นที่ยอมรับและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นได้ เพราะการตัดสินใจเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของการทำงานในแต่ละขั้นตอนเป็นลำดับ ซึ่งการตัดสินใจที่ดียังช่วยทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

3.3 องค์ประกอบการตัดสินใจ

การตัดสินใจกับการแก้ปัญหาเป็นคู่กัน เพราะเมื่อใดที่เกิดปัญหา การตัดสินใจก็ตามมา ซึ่งผลที่ได้จากการตัดสินใจจะมีผล 2 ด้าน คือ ประสบความสำเร็จ หรือประสบความล้มเหลว และทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามีสิ่งสำคัญแต่ก็ไม่สามารถทำการตัดสินใจได้ดีทุกครั้งไป ซึ่งมีองค์ประกอบหลายอย่างที่มีผลต่อการตัดสินใจ ดังนี้ (ยุดา รักไทย, 2548, น. 21)

1. ลักษณะของการตัดสินใจ

มีลักษณะที่สำคัญมี 3 ประการ ดังนี้

1.1 คุณภาพ (Quality) คุณภาพในการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจที่ต้องการให้เราได้ใช้โอกาสเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในเชิงธุรกิจเพราะข้อผิดพลาดต่าง ๆ หมายถึง การสูญเสีย เราจึงต้องใช้ทรัพยากร เช่น คน เครื่องมือต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อเก็บและบริหารข้อมูล วิจัย และวิเคราะห์ และประเมินตัวเลือกต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด

1.2 ความเร็ว (Speed) ความเร็วในการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ เช่น ถ้าเราหิวและฝนกำลังจะตก เราต้องรีบออกไปซื้ออาหารมากิน ถ้าช้าตัวเลือกต่าง ๆ ก็หมดประสิทธิภาพ หรือการตัดสินใจซื้อขายหุ้นของนักลงทุน เป็นต้น

1.3 พันธะหน้าที่ (Mission) พันธะหน้าที่ในการตัดสินใจ หมายถึง เราต้องทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งนอกจากเราจะรับผิดชอบในหน้าที่ของเราแล้ว เราต้องพยายามให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย และยอมรับในหน้าที่ด้วยเต็มใจ

2. เซวาร์อารมณ์ (EQ) หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการรับรู้และเข้าใจอารมณ์ทั้งของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนสามารถปรับหรือควบคุมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ ดังนั้นการตัดสินใจทุกอย่างต้องได้รับอิทธิพลจากอารมณ์เสมอไม่มากก็น้อย แต่ผลกระทบจากอารมณ์จะส่งผลร้ายก็ต่อเมื่อความถูกต้องถูกบดบังด้วยอารมณ์ต่อไปนี้

2.1 หมกมุ่นกับเป้าหมายมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นการปฏิเสธความเปลี่ยนแปลงคนรอบข้าง เป็นอันตรายอย่างยิ่งในโลกที่มีการแข่งขัน

2.2 ท้อแท้ หมายถึง ทำให้ความมั่นใจในตนเองลดลง เมื่ออยู่ในสภาวะนี้ทำให้ไม่สามารถตัดสินใจให้ได้ดี

2.3 ความลึกลับใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้ประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลลดลง ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการทำข้อตกลง หรือกำหนดพันธะหน้าที่ใด ๆ เมื่อเรารู้สึกลึกลับใจผิดปกติ หรือท้อแท้ผิดปกติ และอย่าปล่อยให้คนอื่นกดดันพร้อมทำจิตใจสงบพิจารณาให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ

3. อคติทางการรับรู้ หมายถึง โดยปกติคนเรามักเชื่อข้อมูลที่ยืนยันสนับสนุนความคิดของตนเองมากกว่าข้อมูลที่ขัดแย้งกับความคิดของตนเอง และพยายามที่จะหาข้อมูลที่สนับสนุนความคิดของตนเอง พร้อมหลีกเลี่ยงข้อมูลที่ขัดแย้งกับความคิดของตนเอง ซึ่งอคติต่อการรับรู้สามารถบิดเบือนความจริงได้ ถึงแม้เราจะได้รับข้อมูลที่เป็นลบ เรายังต้องตัดสินใจแบบนั้นถ้าทำให้เราเชื่อได้ว่าปัญหานั้นเป็นเรื่องชั่วคราว เป้าหมายอยู่ไม่ไกล ปัญหานี้มีสาเหตุจากอิทธิพลภายนอก

4. ผลกระทบทางการเมือง หมายถึง การเมืองปรากฏอยู่ในทุกแห่ง เราคงเคยได้ยินคำพูด “ผู้หญิงคนนั้นเป็นเด็กของหัวหน้ากอง เลยก้าวหน้าเร็วกว่าคนอื่น” หรือ “เขาเส้นใหญ่ออกจะตายไป” เหล่านี้ล้วนเป็นลักษณะทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจว่าใครจะได้ตำแหน่งใด รางวัลอะไรหรือไม่

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการตัดสินใจ ประกอบด้วย ลักษณะของการตัดสินใจ เซวาร์อารมณ์ อคติทางการรับรู้ และผลกระทบทางการเมือง ซึ่งผลที่ได้จากการตัดสินใจจะมีผล 2 ด้าน คือ ประสบความสำเร็จ หรือประสบความล้มเหลว

3.4 ประเภทของการตัดสินใจ

วัลลภ กัณฑ์ทรัพย์ (2540, น. 13-14) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจเป็น 3 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับแผน ซึ่งรวมตลอดตั้งแต่แผนงานรวม แผนงานย่อย แผนระยะยาวแผนรายปีเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์กระบวนการและกิจกรรมที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติงาน การเลือกวิธีปฏิบัติในงานใหญ่หรืองานย่อยต่าง ๆ ตลอดจนการตัดสินใจทำการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับผลของการทำงาน หรือผลิตผลที่สำเร็จจากการทำงานในประเด็นที่เกี่ยวกับความน่าพอใจและการดำเนินงานต่อจากนั้น

ศรีสุรางค์ อีระกุล และคณะ (2541, น. 197-198) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจไว้ 2 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน เป็นการทำการตัดสินใจที่ผู้ทำการตัดสินใจทราบแน่นอนว่าสถานการณ์ใดจะเกิดขึ้นและจะทำการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์นั้น

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นการทำการตัดสินใจที่ผู้ทำการตัดสินใจทราบแต่เพียงว่า มีสถานการณ์ใดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่กำลังตัดสินใจที่อาจเกิดขึ้นได้บ้าง โดยไม่ทราบโอกาสหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นของแต่ละสถานการณ์ได้โดยพิจารณาในเชิงจิตพิสัย หรืออาศัยข้อมูลจากการทดลองที่เคยทำมาแล้ว หรืออาศัยข้อสนเทศจากตัวอย่าง การทำการตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง เป็นการทำการตัดสินใจที่นอกจากผู้ทำการตัดสินใจจะทราบว่า มีสถานการณ์ใดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่กำลังตัดสินใจเกิดขึ้นบ้างแล้วยังทราบถึงความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นของแต่ละสถานการณ์ด้วย

ประสงค์ ประณีตพลกรัง และคณะ (2541, น. 69) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจไว้หลายแนวทาง ขึ้นอยู่กับเรื่องต่อไปนี้

1. ระดับของความสำคัญ คือ การตัดสินใจในประเด็นที่สำคัญเป็นการให้อำนาจแก่ฝ่ายจัดการที่จะทำการตัดสินใจ

2. ความถี่ของการตัดสินใจ การตัดสินใจที่ทำบ่อยๆ จะเป็นเสมือนเครื่องจักรที่ควบคุมการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยทั่วไปผู้ที่ตัดสินใจจะคุ้นเคยกับเรื่องที่ตัดสินใจ การเลือกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เป็นการตัดสินใจตามโปรแกรม

3. การตัดสินใจที่มีโครงสร้างและการตัดสินใจที่ไม่มีโครงสร้าง การตัดสินใจที่มีโครงสร้างจะเกิดจากวิธีการดำเนินงานที่เฉพาะหรือมีกฎเกณฑ์ส่วนการตัดสินใจแบบไม่มีโครงสร้าง ผู้ตัดสินใจจะมีอิสระและไม่มีแบบแผน ผู้ตัดสินใจอาจต้องใช้ความคิดเป็นของตนเองยากต่อการตัดสินใจ อาจทำให้แจ้งว่าการแก้ปัญหาอย่างไรจึงจะถูกต้องและมักจะตัดสินใจภายใต้แรงกดดันบางอย่าง ซึ่งการตัดสินใจแบบไม่มีโครงสร้างจะต้องใช้ยุทธวิธีในการตัดสินใจ

ณัฐพันธ์ เขจรนนท์ และไพบูลย์ เกียรติโกมล (2545, น. 130-131) ได้จำแนกประเภทของการตัดสินใจเป็น 3 ประเภทดังต่อไปนี้

1. การตัดสินใจแบบมีโครงสร้าง เป็นการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำเป็นกิจวัตร โดยการตัดสินใจประเภทนี้จะมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ถูกกำหนดไว้อย่างแน่นอน ปกติการตัดสินใจในลักษณะนี้มักจะกระทำในระดับปฏิบัติการ

2. การตัดสินใจแบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำ ไม่อาจจะวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้าและมักจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลากหลาย ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับอนาคต การตัดสินใจแบบนี้จะต้องวิเคราะห์แนวโน้มจากสิ่งแวดล้อมประกอบ

3. การตัดสินใจแบบกึ่งโครงสร้าง เป็นการตัดสินใจที่อยู่ระหว่างการตัดสินใจทั้ง 2 แบบข้างต้น โดยที่ส่วนหนึ่งของปัญหาจะต้องสามารถนำหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการแก้ปัญหา มาประยุกต์ได้ในขณะที่ส่วนที่เหลือของปัญหาจะต้องอาศัยการประเมินผล และการตัดสินใจจากผู้ที่ทำกรตัดสินใจ

มัวร์เฮด และกริฟฟิน (Moorhead; & Griffin. 1992, p. 481-483 อ้างถึงใน สุภากร ขวัญยืน, 2554, น. 14) ได้แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจที่มีการวางแผนไว้ คือ การตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง จนกระทั่งสามารถตั้งกฎเพื่อการตัดสินใจ นั่นคือ ข้อความที่บอกผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกที่จะเลือก บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

2. การตัดสินใจที่ไม่ได้มีการวางแผนไว้เป็นการตัดสินใจที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนัก และไม่มีการกำหนดกฎของการตัดสินใจวินิจฉัยไว้ก่อน การตัดสินใจประเภทนี้โดยทั่วไปมักจะต้องการการแก้ปัญหา โดยการแก้ปัญหาเป็นการตัดสินใจซึ่งมีลักษณะพิเศษและต้องการการพัฒนาและการประเมินผลทางเลือกโดยมิได้มีกฎ เพื่อการตัดสินใจเป็นเครื่องช่วย การตัดสินใจประเภทนี้ต้องการพิจารณาตัดสินใจ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า ประเภทของการตัดสินใจมีหลายลักษณะ เช่น ประเภทการตัดสินใจเกี่ยวกับแผน การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติงาน และการตัดสินใจเกี่ยวกับผลของการทำงาน ประเภทการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอนและไม่แน่นอน ประเภทการตัดสินใจที่มีโครงสร้างและการตัดสินใจที่ไม่มีโครงสร้าง และประเภทการตัดสินใจที่มีการวางแผนไว้ และการตัดสินใจที่ไม่ได้มีการวางแผนไว้

3.5 กระบวนการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กระบวนการการตัดสินใจควรมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 174-177) ได้แยกขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจออกเป็น 5 ขั้นตอน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา ควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหา แล้วจึงวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อเตรียมการ การดำเนินการในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 การค้นหา รวบรวมและกลั่นกรองข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ในการตัดสินใจใด ๆ ก็ตาม เราไม่ควรตัดสินใจในเรื่องที่เรายังไม่ทราบข้อมูลทั้งหมด เพราะจะทำให้เกิดการผิดพลาดได้ การรวบรวมค้นหาข้อมูลทำได้หลายวิธีเช่น การสังเกต การสัมภาษณ์การแจกแบบสอบถาม การทำรายงานพิเศษ การบันทึกข้อมูล

ขั้นที่ 3 ขั้นการกำหนดทางเลือก เมื่อได้ทราบปัญหาและข้อมูลต่างๆ อย่างละเอียดก็หาแนวทางเลือกในการตัดสินใจ ซึ่งควรพิจารณาหลักการพื้นฐานก่อน

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินทางเลือก เมื่อได้เลือกไว้หลายทางตามขั้นตอนที่ 3 แล้วทางเลือกแต่ละทางจะมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาที่ต่างกัน แต่จะมีทางเลือกทางเลือกเดียวที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดซึ่งจะต้องมีเกณฑ์การพิจารณา

ขั้นที่ 5 ขั้นการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งมีขั้นตอนย่อย สรุปได้ ดังนี้

5.1 การตีกรอบ หมายถึง การให้นิยามว่า อะไรคือสิ่งที่ต้องตัดสินใจและกำหนดไว้เบื้องต้นว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เรายกทางเลือกหนึ่ง ให้สูงกว่าทางเลือกอื่นๆ ที่มีอยู่

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 182-183) ได้เสนอแนวทางในการหาข้อมูลที่มีประสิทธิภาพไว้ 4 ประการ คือ

5.2.1 การหาข้อเท็จจริง ได้แก่การพบปัญหา ศึกษาสาเหตุของปัญหา กำหนดขอบเขตของปัญหา วิเคราะห์ผลกระทบจากปัญหาและพิจารณารูปแบบของปัญหาให้มีความชัดเจน

5.2.2 การหาข้อมูลจากบุคคล คือ การหาข้อมูลจากผู้เก็บข้อมูลซึ่งมีการกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การเตรียมการเก็บข้อมูล มีการชี้แจงวัตถุประสงค์และการกำหนดระยะเวลาที่เพียงพอ

5.2.3 การประเมินจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ข้อมูลทางกฎหมาย ข้อมูลทางสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและสภาพแวดล้อมของสังคม

5.2.4 การจัดระบบข้อมูล เป็นการแบ่งเป็นหมวดหมู่โดยการวิเคราะห์อย่างละเอียดและนำเสนอซึ่งการแบ่งข้อมูลนี้จะประเภทเอกสารและประเภทที่ได้รับจากบุคคลอื่นก็ได้

5.3 การหาบทสรุป

5.4 การเรียนรู้จากข้อมูลป้อนกลับ เป็นระบบเพื่อรับรู้ผลจากการตัดสินใจในอดีตเพื่อป้องกันการผิดพลาด

วุฒิชัย จำงงค์ (2523, น. 4 – 10) แบ่งขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem identification) ขั้นแรกของการตัดสินใจนั้นเป็นเรื่องของการสร้างความมั่นใจและแน่ใจในการค้นหาเป็นเรื่องของการแยกแยะตัวปัญหาออกมาอย่างแน่ชัดหรือตัวปัญหาอย่างแน่นอน

2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น (Information search) คือ การแสวงหาสิ่งที่เป็นสาเหตุหรือที่ก่อให้เกิดปัญหานั้น ซึ่งอาจไม่ใช่สาเหตุโดยตรงก็เป็นได้ ความสามารถที่จะหาข่าวสารข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดหรือหาข่าวสารที่สมบูรณ์ (Complete Information) นั้นอาจเป็นไปได้ แต่การเสาะหาตัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งนี้การเสาะหาข่าวสารควรจะเป็นไปตามแนวคิดที่ว่าข่าวสารสรรหานั้นจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องและจาเป็นกับตัวปัญหา ตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา (Relevant)

3. การประเมินค่าข่าวสาร (Evaluation of information) ในบรรดาข่าวสารที่แสวงหานั้นต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่า มิได้หมายความว่าข่าวสารทุกชนิดที่มาหาขึ้นเกี่ยวข้องกันกับตัวปัญหาและมีคุณค่ากับตัวปัญหาอย่างแท้จริงเสมอไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมิน

คำว่าข่าวสารนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงพอกับเวลาและความสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ ซึ่งจะมีการเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติม หลังจากประเมินข่าวสารแล้วไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้องกับที่ควร ก็จำเป็นต้องตัดสินใจนั้น

4. การกำหนดทางเลือก (Listing of alternative) เป็นขั้นตอนสำคัญของการตัดสินใจ คือ กำหนดทางเลือกที่สามารถครอบคลุมวิธีที่จะแก้ปัญหาได้มากที่สุด ถ้ามีข่าวสารสมบูรณ์สำหรับปัญหาแต่ละเรื่อง อาจกำหนดทางเลือกได้เหมาะสมและครอบคลุมอย่างแท้จริง ถ้าข่าวสารไม่สมบูรณ์ก็ กำหนดทางเลือกที่มีลำดับความสำคัญของการเลือกทางเลือก (Selection of alternative) เมื่อกำหนดทางเลือกแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การเลือกที่จะปฏิบัติการต่อไป (Selection of a course of action) ขั้นนี้เองเป็นที่ยอมรับว่าเป็นการตัดสินใจที่แท้จริง การเลือกนั้นเกิดจากผลของการตัดสินใจแต่ยังไม่สมบูรณ์

5. การปฏิบัติการตัดสินใจ (Implement of decision) เป็นการปฏิบัติตามผลขึ้น ขบวนการตัดสินใจหรือทางเลือกการตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้น การประเมินผลของการตัดสินใจนี้เป็นการตรวจดูว่า ผลของการตัดสินใจที่ปฏิบัติไป เหมาะสมกับการแก้ปัญหาหรือไม่

วิเชียร วิทยอดม (2547, น. 294-297) กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจว่าเป็นการเลือกเอาทางเลือกเพียงทางเลือกเดียวจากที่มีอยู่ทั้งหมด กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนที่ผู้ทำการตัดสินใจจะต้องทำเพื่อให้ได้ทางเลือกนั้นมา โดยมีขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญ 8 ประการ คือ

1. ต้องทำความเข้าใจปัญหา (Perceive a Problem) เริ่มด้วยการนิยามถึงปัญหาเสียก่อน ปัญหาอันนั้นที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่และสถานการณ์ที่ได้ให้ความหมายไว้ อย่างไร เพราะว่าการที่เราทำความเข้าใจถึงปัญหาที่แท้จริงว่าคืออะไรจะทำให้สามารถหาวิธีการมาเพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคได้อย่างแท้จริง เมื่อผู้ทำการตัดสินใจกำหนดนิยามของปัญหาได้แล้ว เขาต้องกำหนดเงื่อนไขของการตัดสินใจ ผู้ทำการตัดสินใจจะกำหนดว่าอะไรคือความสำคัญในการตัดสินใจ โดยมีการนำเอาความสนใจ ค่านิยม และความชอบส่วนตัวที่เหมือนกันของผู้ทำการตัดสินใจเพื่อเข้าสู่กระบวนการนิยามอันเป็นเงื่อนไขสำคัญในการแก้ปัญหา

2. การวางจุดมุ่งหมายและการกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Goals and Objectives) การตัดสินใจจะมีความชัดเจนมากถ้าได้เริ่มต้นด้วยการวางจุดมุ่งหมายและกำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละสถานการณ์ได้ถูกต้องเหมาะสม

3. การสร้างทางเลือก (Generate Alternatives) ผู้ทำการตัดสินใจสร้างทางเลือกที่เป็นไปได้ ต้องค้นหาทางเลือกซึ่งอาจจะมีอยู่มากมายเพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ

4. การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร (Gather Information) ก่อนที่จะประเมินทางเลือกต่อไปต้องมีการรวบรวมการพิจารณาแต่ละทางเลือกและผลลัพธ์ที่ตามมา โดยมากจะเป็นลักษณะเฉพาะของผู้ทำการตัดสินใจต้องให้เรียนรู้มากเท่ากับการพิจารณาทางเลือกที่ทำให้เกิดปัญหาแต่ละทางเลือก ซึ่งเป็นผลให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

5. การประเมินทางเลือก (Evaluate the Alternatives) ผู้ที่ทำการตัดสินใจสามารถเลือกทางเลือกที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการประเมินแต่ละทางเลือกอย่างรอบคอบแล้วเท่านั้น

6. เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Choose the Best Alternative) ผู้ที่ทำการตัดสินใจจะเลือกทางเลือกอย่างง่าย ๆ ที่กระบวนการประเมินทางเลือกได้บ่งชี้ถึงสิ่งที่ต้องการมากที่สุด

7. การตัดสินใจปฏิบัติการ (Implement the Decision) ขั้นตอนมาคือการนำทางเลือกมาปฏิบัติการตัดสินใจจะต้องได้รับการปฏิบัติที่มีส่วนสนับสนุนอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะได้มีโอกาสในการบรรลุเป้าหมายหรือความสำเร็จ

8. การประเมินถึงประสิทธิภาพของการตัดสินใจ (Evaluate the Effectiveness of the Decision) วงจรของการตัดสินใจจะยังไม่เสร็จสิ้นไปจนกว่าผู้ทำการตัดสินใจจะได้ประเมินทางเลือกที่ทำให้ผลสำเร็จในการแก้ปัญหาเสียก่อน และสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตั้งแต่เริ่มระยะแรกของกระบวนการ

Griffiths (Griffiths, 1959 อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม, 2553, น. 213-216) มีความเห็นว่าการตัดสินใจเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางของการบริหาร หน้าที่หลักของการบริหารคือ การสั่งการและควบคุมใจกระบวนการตัดสินใจ Griffiths เสนอแนะว่า กระบวนการตัดสินใจควรมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาดูว่าปัญหาคืออะไร และวางขอบเขตของปัญหานั้น ๆ
2. วิเคราะห์และประเมินผลปัญหานั้น ๆ
3. สร้างเกณฑ์และมาตรฐานเพื่อประเมินผลทางเลือกหรือการตัดสินใจ
4. รวบรวมข้อมูล
5. หาทางเลือกหรือวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
6. ลงมือปฏิบัติตามทางเลือกที่ดีที่สุด โดยวางโปรแกรมการแก้ปัญหา ควบคุมกิจกรรมในโปรแกรม ประเมินผลที่ได้และกระบวนการที่ทำได้

Hill (Hill, 1980, p. 22 อ้างถึงใน สุภากร ขวัญยืน, 2554, น. 16) กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจว่าประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา ด้วยการรวบรวมข้อมูลและสรุปด้วยวิธีการ ทั้งการศึกษาเอกสาร การสอบถามและการพิจารณาข้อเท็จจริงด้วยประการต่าง ๆ
2. ระบุทางเลือก ด้วยการกำหนดขอบเขตทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ตลอดจนการทำรายการทางเลือกต่าง ๆ
3. การประมาณค่าทางเลือก ด้วยการพิจารณาผลระยะสั้นและระยะยาว ระบุความเสี่ยงระบุค่าตอบแทน เป็นต้น
4. การนำเทคนิคต่าง ๆ เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ ด้วยการนำแนวความคิดรูปแบบและเทคนิคต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีเกม แขนงการตัดสินใจ มาช่วยตัดสินใจ
5. การตัดสินใจ ด้วยการเลือกที่เหมาะสมที่สุดทางเลือกเดียว
6. การนำการตัดสินใจไปปฏิบัติด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การมอบความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การติดตามและประสานการดำเนินการ

สรุปได้ว่า กระบวนการตัดสินใจ หมายถึง ขั้นตอนการกำหนดปัญหา และวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การกำหนดทางเลือกต่าง ๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา การประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ ที่ได้กำหนดหลังจากการวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุด ดำเนินการตามทางเลือกที่ตัดสินใจ และประเมินผลที่เกิดจากทางเลือกนั้น ๆ ตามลำดับ ในการตัดสินใจนั้นจะต้องมีขั้นตอน และกระบวนการอย่างเป็นระบบ ควรมีการตรวจสอบให้ละเอียดก่อนการตัดสินใจ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีกภายหลัง

3.6 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ จำแนกการตัดสินใจออกไปตามประเภทของสถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจเผชิญอยู่ และใช้สถานการณ์นั้นเป็นพื้นฐานพิจารณาที่ควรจะได้รับ โดยสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตามแนวคิดของ Stair, Jr. and Render (Stair, Jr. and Render, 1990, p. 39 อ้างถึงใน เสงี่ยมจิต แก่นจำปา, 2552, น. 9-10) แบ่งได้ 3 สถานการณ์ ได้แก่

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน (Decision under Certainty) เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจทราบถึงผลที่จะได้รับ และผลที่จะตามมาชัดเจนแน่นอน กรณีดังกล่าวนี้ ผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด และผลประโยชน์ตอบแทนสูงสุด ตัวอย่างเช่น การที่บุคคลจะนำเงินมาฝากที่ธนาคารใด เขาต้องศึกษาอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแต่ละแห่งจะจ่ายให้ก่อน แล้วจึงตัดสินใจว่าควรฝากธนาคารไหน การนำเงินไปฝากนั้น ทราบชัดเจนว่า ณ คาบเวลาหนึ่งเขาจะได้รับดอกเบี้ยเท่าใด

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง (Decision under Risk) การตัดสินใจตั้งอยู่บนพื้นฐานที่มีความแน่นอนน้อยกว่า แต่ยังคงคาดคะเนถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากทางเลือกบ้าง กล่าวคือ ผู้ตัดสินใจจะทราบผลที่ได้จากการเลือกต่าง ๆ แน่แน่นอน เช่น ในฤดูฝน ก่อนออกจากบ้านเราควรจจะนำร่มไปหรือไม่ ในกรณีนี้เราไม่ทราบแน่ชัดว่าฝนจะตกหรือไม่ แต่เรารู้จากรายงานว่าโอกาสที่จะมีฝนตกร้อยละเท่าใด

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน (Decision under Uncertainty) การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ผู้ตัดสินใจไม่อาจทราบได้ถึงความเป็นไปได้ของผลที่เกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก อันเนื่องมาจากการมีข้อมูลไม่เพียงพอหรือตัวแปรอื่นไม่สามารถควบคุมได้ การตัดสินใจในสถานการณ์นี้จึงไม่อาจเลือกใช้ทางเลือกที่ให้ประโยชน์ตอบแทนสูงสุดได้ ผู้ตัดสินใจจะต้องใช้ดุลยพินิจและวิจารณ์ญาณเข้าช่วยมาก ตัวอย่างเช่น การที่ผู้บริหารโรงเรียนให้เด็กคนหนึ่งเข้าเรียน ผู้บริหารคนนั้นไม่มีโอกาสทราบได้เลยว่าการเรียนและผลการเรียนของเด็กคนนั้นเป็นอย่างไร

Simon, Herbert (Simon, Herbert A., 1976, p. 1 อ้างถึงใน ธีรยุทธ ริยะบุตร, 2552, น. 27) ได้อธิบายถึงแนวคิดการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการที่มีระดับขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอนคือ

1. กิจกรรมสำรวจกรอง ผู้ตัดสินใจต้องรู้สภาพความเป็นไปของสภาพแวดล้อม ข่าวสารเพื่อดูสภาพต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจ
2. กิจกรรมสร้างแบบ ผู้ตัดสินใจสร้าง พัฒนา และวิเคราะห์แนวทางต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ หรือสามารถปฏิบัติได้
3. กิจกรรมคัดเลือก ผู้ตัดสินใจเลือกหนึ่งทางเลือกระหว่างหลาย ๆ ทางเลือกเพื่อนำไปปฏิบัติจริง

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกหรือกำหนดทางเลือกที่จะปฏิบัติในสิ่งที่เป็นไปได้ โดยเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด จากทางเลือกหลายทาง โดยอาศัยข้อมูลเหตุผล ประสบการณ์เป็นแรงจูงใจกระตุ้นให้ตัดสินใจเลือกปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ

3.7.1 ทฤษฎีการตัดสินใจของคาร์คฮัฟฟ์

Carkhuff (อ้างถึงใน พรรรณี เกษกมล, 2550, น. 60 – 61) ได้ระบุไว้ว่า การตัดสินใจประกอบไปด้วย แนวคิด 4 ประการ ได้แก่

1. กำหนดปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาสำรวจปัญหาและพยายามเข้าใจปัญหาในลักษณะที่ผู้รับคำปรึกษาคิด Carkhuff เชื่อว่าการบรรลุเป้าหมายในการให้คำปรึกษาคือ ต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้รับคำปรึกษา

2. แยกย่อยปัญหา รวบรวมการกระทำและค่านิยมต่าง ๆ แล้วแปรค่านิยมเป็นความต้องการว่าความหมายว่าอย่างไร

3. พิจารณาการกระทำตรวจสอบค่านิยมและตัวเลือกว่า ตัวเลือกใดให้ความพอใจสูงสุดผู้ให้คำปรึกษาอาจช่วยบอกค่านิยมและการกระทำในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาไม่รู้

4. ช่วยตัดสินใจเลือกการกระทำและการเลือกด้วยการใช้ตารางการตัดสินใจมีการใช้เครื่องหมายพีชคณิต คำนวณน้ำหนักของค่านิยมกับตัวเลือกแต่ละตัว รวมผลแต่ละตัวเลือกตัวที่ได้คะแนนมากที่สุดคือตัวที่ควรเลือก

แนวความคิดของ Carkhuff แสดงให้เห็นว่า การตัดสินใจมี 4 ขั้นตอนคือ กำหนดปัญหา แยกย่อยปัญหา พิจารณาการกระทำและตัดสินใจ ซึ่งรูปแบบนี้ช่วยให้สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น ช่วยพิจารณาตัวเลือกปัญหา และรู้แนวทางเลือกอย่างมีเหตุผล

3.7.2 ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำของสังคฆของรีดเดอร์ (Reeder)

Reeder (อ้างถึงใน จีรพรธรณ กาญจนจิตรา, 2547, น. 13 – 23) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจว่า โดยทั่วไปแล้วทางด้านจิตวิทยาสังคฆที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ และการกระทำพฤติกรรมนั้น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคฆ ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการกระทำของมนุษย์จะมีผลมาจากการที่บุคคลมีความเชื่อหรือไม่เชื่อในสิ่งนั้น ๆ ดังนั้นในการตัดสินใจกระทำทางสังคฆจะเป็นผลมาจากปัจจัยความเชื่อมั่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยความเชื่อมั่นส่งผลให้เกิดการตัดสินใจและการกระทำทางสังคฆ โดยได้แบ่งปัจจัยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ประกอบด้วย

1.1 เป้าหมาย (Goals) ความมุ่งประสงค์ที่จะให้บรรลุผลและให้สัมฤทธิ์ผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผู้กระทำจะมีการกำหนดเป้าประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้าและผู้กระทำพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์นั้น ๆ

1.2 ความเชื่อ (Belief Orientations) เกิดจากความคิด ความรู้ที่ผู้กระทำเข้าใจในเรื่องหนึ่ง ๆ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคฆ การที่บุคคลเลือกประพฤติคือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ย่อมต้องอาศัยความเชื่อพื้นฐานอยู่ด้วยเสมอ

1.3 ค่านิยม (Value Standards) คือ สิ่งที่คุณคล้อยตามถือเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมนี้เป็นความเชื่ออย่างหนึ่ง แต่มีลักษณะถาวรโดยเชื่อว่า วิธีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ดีของตัวเอง หรือสังคมเห็นดีเห็นชอบ สมควรที่ยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิธีปฏิบัติอย่างอื่น

1.4 ขนบธรรมเนียมประเพณีและนิสัย (Habit & Custom) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณีและถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยการที่สังคมไม่เห็นชอบด้วย ไม่มีทางอนุมัติหรือลงโทษอย่างเด็ดขาดจากรัฐบาลหรือตัวบทกฎหมายในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้ว

2. ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) ประกอบด้วย

2.1 ความคาดหวัง (Expectations) คือ ทำที่ของบุคคลอื่นที่มีต่อพฤติกรรมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ ดังนั้นในการเลือกกระทำพฤติกรรมของบุคคลส่วนหนึ่ง ก็ขึ้นอยู่กับความคาดหวัง และทำที่ของบุคคลอื่นด้วย

2.2 ข้อผูกพัน (Commitments) คือ สิ่งที่คุณกระทำเชื่อว่าเขาถูกผูกมัดที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ ข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกระทำทางสังคมเพราะผู้กระทำตั้งใจที่จะกระทำสิ่งนั้นๆ เนื่องจากเขารู้สึกเขามีข้อผูกพันที่จะต้องกระทำ

2.3 การบังคับ (Force) เป็นตัวที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจกระทำการต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น เพราะในขณะที่ผู้กระทำตั้งใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ นั้น เขาอาจจะยังไม่แน่ใจว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้นดีหรือไม่แต่เมื่อมีการบังคับ ก็จะทำให้การตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นได้เร็วขึ้น

3. ปัจจัยสนับสนุน (Able Factors) ประกอบด้วย

3.1 โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นช่วยให้มีโอกาสเลือกกระทำบุคคลมักจะตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อเขาคิดว่าโอกาสเปิดให้เขากระทำได้

3.2 ความสามารถ (Ability) การที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตัวเอง ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ ได้การตระหนักถึงความสามารถนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจ และการกระทำทางสังคม เพราะเขารู้ว่าการตัดสินใจกระทำไปแล้วเขามีความสามารถที่จะกระทำได้แน่นอน โดยทั่วไปการกระทำพฤติกรรมใด ๆ นั้น บุคคลจะพิจารณาความสามารถของตนเองเสียก่อน

3.3 การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่คุณกระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคนอื่นดังนั้นบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อเขารู้ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากผู้อื่น

ปัจจัยดังกล่าว เชื่อว่าเป็นกลุ่มของเหตุผลของการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ กล่าวว่าการที่บุคคลจะกระทำ สิ่งใดนั้นย่อมมีเหตุผลในการกระทำ แฝงอยู่ทั้งสิ้นและเหตุผลนั้นอาจประกอบด้วยกลุ่มของเหตุผลหลายประการ ซึ่งอาจจะเหมือนหรือแตกต่างกัน

นอกจากนี้ Reeder ได้อธิบายถึงแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยหรือสาเหตุที่จะมีผลต่อการกระทำทางสังคม ดังนี้

1. ในสถานการณ์ของการกระทำทางสังคม จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลหลายคนซึ่งแต่ละคนก็จะมีเหตุผลแต่ละอย่างในการตัดสินใจในการกระทำหรือไม่กระทำ

2. บุคคลหรือองค์การจะตัดสินใจหรือแสดงการกระทำบนพื้นฐานของกลุ่มเหตุผลซึ่ง ผู้ตัดสินใจเองได้คิดว่าสอดคล้องหรือตรงกับความต้องการของเขาในสถานการณ์นั้น ๆ
3. ปัจจัยหรือเหตุผลนั้นผู้ตัดสินใจเองจะตระหนักหรือให้น้ำหนักที่แตกต่างกันในการเลือกเหตุผลหรือปัจจัยที่จะมามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
4. เหตุผลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนั้น อาจจะเป็นเหตุผล 5 หรือ 6 ประการ หรือมากกว่าจากจำนวนเหตุผลหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำทั้ง 10 ประการที่กล่าวมาแล้วเหตุผลที่มีต่อการตัดสินใจนั้นไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นพร้อมกันทั้ง 10 ประการในการตัดสินใจในเรื่องหนึ่ง ๆ
5. กลุ่มของปัจจัย หรือเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อการกระทำทางสังคมนั้นย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงได้
6. ในบางสถานการณ์จะมีบ่อยครั้งที่จะมีทางเลือกสองทางหรือสามทาง เพื่อที่จะสนองตอบต่อสถานการณ์นั้น
7. ผู้กระทำหรือผู้ที่ตัดสินใจอาจจะเลือกทางเลือกโดยเฉพาะ ซึ่งแตกต่างกันออกไปในบุคคลแต่ละคน
8. เหตุผลที่จะตัดสินใจ สามารถที่จะมองเห็นได้จากทางเลือกที่ถูกเลือกแล้ว

3.7.3 ทฤษฎีการตัดสินใจของ เฮอริเบิร์ต ซิมอน และเจมส์ มาร์ช (Herbert Simon and James March)

อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ (2551, น. 61-62) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการตัดสินใจของ เฮอริเบิร์ต ซิมอน และเจมส์ มาร์ช (Herbert Simon and James March ซึ่งเป็นทฤษฎีหนึ่งที่เสนอแนวคิดในการตัดสินใจของบุคคลโดยระบุว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนคือ พิจารณาถึงพฤติกรรมทางเลือกหลาย ๆ ทาง

1. คาดหวังล่วงหน้าถึงผลของทางเลือกเหล่านั้น
 2. ประเมินผลของทางเลือกแต่ละทางในแง่ของความพึงพอใจ ประโยชน์และสวัสดิภาพ ที่จะได้รับ
 3. เลือกทางเลือกที่ประเมินผลแล้วว่าดีที่สุด ซึ่งคนเราจะตัดสินใจโดยการตรวจสอบกลุ่มทางเลือกที่เป็นไปได้ซึ่งมีจำนวนจำกัด มากกว่าที่จะพิจารณาทางเลือกทั้งหมดทุก ๆ ตัว
- ยิ่งไปกว่านั้นผู้คนจะเลือกโดยใช้กฎและประสบการณ์ที่มีใกล้ตัวและคนเราจะสร้างความพึงพอใจขึ้นมาเอง กล่าวคือ เขาจะเลือกทางเลือกที่พอเหมาะพอประมาณมากกว่าที่จะแสวงหาทางเลือกที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จหรือประโยชน์มากมาย
- นอกจากนั้น ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจไว้ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2524 อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม, 2553, น. 217-218) ได้เสนอแนวคิดเชิงพัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมตัดสินใจออกเป็น 2 แนวทาง คือ

1. ทฤษฎีการตัดสินใจสมัยเดิม (Classical decision theory) โดยกล่าวว่า การตัดสินใจสมัยเดิมต้องการข้อมูล (ทางเลือก) ผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นภายใต้การตัดสินใจและความน่าจะเป็นแล้ว ผู้บริหารต้องมีพื้นฐานบางอย่างในการพิจารณาถึงคุณค่าของแต่ละทางเลือกโดยต้องมี

ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย ความพึงพอใจ และการแลกเปลี่ยนที่องค์การต้องการ ก่อนที่จะระบุถึงคุณค่าของทางเลือกได้

2. ทฤษฎีการตัดสินใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral decision theory) เป็นการประสานระหว่างทฤษฎีการตัดสินใจและทฤษฎีพฤติกรรมองค์การเข้าไว้ด้วยกัน เป็นการตัดสินใจของบุคคล กลุ่ม และองค์การ โดยมีสมมติฐานที่สำคัญคือ การตัดสินใจเป็นกระบวนการพื้นฐานของพฤติกรรมและการปฏิบัติงานภายในองค์การ

พรธณี เกษมกล (2550, น. 62) ได้นำเสนอยุทธวิธีการตัดสินใจ โดยเริ่มจากการกำหนดปัญหาและเป้าหมายของผู้รับคำปรึกษา รวบรวมวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ข้อมูลสำหรับตัวเลือก ตรวจสอบผลที่จะเกิดจากตัวเลือก คำนึงกับเป้าหมายตัวเลือกและผลที่จะเกิดซ้ำอีกครั้ง ทำการตัดสินใจเพื่อนำไปสู่พัฒนาการใหม่ และสรุปกระบวนการตัดสินใจเพื่อนำไปใช้กับปัญหาใหม่

ปัญหาและการตัดสินใจเลือกมีมากมาย โดยมากเป็นเรื่องของอาชีพ เช่น จะเลือกเรียนวิชาอะไร จะเรียนต่อหรือลาออก จะเรียนที่ไหน จะเปลี่ยนวิธีเลือกดีไหม การเลือกอาชีพนำไปสู่การตัดสินใจ เช่น จะทำงานในบ้านหรือนอกบ้าน จะแต่งงานดีหรือไม่ แต่งกับใคร การแก้ปัญหาต้องหาเป้าหมายให้พบ ว่า ต้องการอะไร ถามตัวเองให้แน่ใจ พิจารณาความสำคัญของการตัดสินใจและความถี่ที่ผู้รับคำปรึกษาพูดถึง พิจารณาอย่างสนใจว่าเกิดขึ้นน่าพึงพอใจหรือไม่ ก่อนตัดสินใจต้องแน่ใจก่อนว่าจะเกิดผลดี ควรใช้ระบบค่านิยมเข้าช่วย เป้าหมายของการให้คำปรึกษาที่เพิ่มโอกาสความน่าจะเป็นของผลที่เป็นที่น่าพอใจมากที่สุด

ผู้ที่ทำการตัดสินใจได้ดีที่สุดต้องมีความสามารถในการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ คือ มีตัวเลือกที่จะกระทำมากมาย สรรวจเป้าหมายให้ได้มากที่สุดและเป็นเป้าหมายที่เป็นค่านิยมของเรามากที่สุดให้น้ำหนัก ตรีราคาความเสี่ยงของผลที่จะเกิดอย่างระมัดระวัง ทั้งผลที่จะเกิดขึ้นทางบวกและลบ เราจะต้องค้นหาทุกตัวเลือก ค้นหาข้อมูลใหม่เกี่ยวกับการประเมินตัวเลือกรับข้อมูลที่ถูกต้องที่ผ่านการพิจารณาแล้วว่าดีมาเป็นของตัวเอง แม้ว่าในระยะแรกของเขาอาจไม่ชอบสิ่งนั้น แต่เมื่อคิดว่ามีประโยชน์ก็ควรคิดว่าเป็นความคิดของตน ตรวจสอบซ้ำอีกครั้งถึงผลของตัวเลือกทั้งทางบวกและลบ และตัวเลือกที่ไม่ยอมรับก่อนการตัดสินใจ และศึกษารายละเอียดก่อนการตัดสินใจ มีการวางแผนเป็นพิเศษเพื่อรู้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ทิพย์มาศ ทองมณี (2550, น. 11) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการตัดสินใจว่าเป็นทฤษฎีที่แสดงถึงวงจรกระบวนการตัดสินใจ โดยเริ่มจากจุดหมายหรือวัตถุประสงค์และบุคคลที่มีความประสงค์ที่ต้องการตัดสินใจ บุคคลนั้นก็ประสงค์จะได้รับข้อเสนอแนะ โดยเขาจะรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจของเขา ต่อจากนั้นบุคคลที่จะพิจารณาข้อมูลที่ได้รับและพยายามนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับการเลือกพิจารณาความเป็นไปได้ของทางเลือกสำหรับการทำนายผล อาจเกิดขึ้นกับความสำเร็จของประสบการณ์ในอดีต และระดับความปรารถนาของบุคคลนั้น ซึ่งการทำนายผลมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับข้อมูลที่รวบรวมไว้นั้นได้นำหนักในการคาดคะเนอย่างเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม

สรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น เป็นกระบวนการทางความคิด และใช้เหตุผลในการเลือกตัดสินใจกระทำ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีเหตุผลที่แตกต่างกันไป โดยไม่จำกัดเพียงเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคลด้วย ในการดำเนินชีวิตของคนเรานั้น

ควรจะต้องศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองโดยพิจารณาจากทางเลือกหลายทาง ใช้เหตุผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น

3.8 ขั้นตอนในการตัดสินใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, น. 87) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการของผู้บริโภคจากการสำรวจและบันทึกรายงานผลสำรวจพอจะประมวลได้ว่ามี 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การกำหนดหรือการรับรู้ถึงความต้องการ

การที่บุคคลรับรู้ถึงความต้องการของตน ซึ่งอาจเกิดเองหรือเกิดจากสิ่งกระตุ้น ผู้บริโภคจะกำหนดความต้องการที่เฉพาะเจาะจง ตัวอย่างเช่น ผู้บริโภคที่ต้องการซื้อหนังสือพิมพ์ประเภทกีฬาจะกำหนดคุณสมบัติว่าต้องการอ่านกีฬาประเภทไหน เช่น หากเป็นฟุตบอล ก็จะซื้อหนังสือพิมพ์ซ็อคเกอร์ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

จากทางเลือกที่หลากหลาย ถ้าความต้องการถูกกระตุ้นมากพอและสิ่งที่สามารถสนองความต้องการอยู่ใกล้กับผู้บริโภค ก็จะดำเนินการเพื่อให้เกิดความพอใจทันที แต่บางครั้งความต้องการที่เกิดขึ้นไม่สามารถสนองตอบได้ทันที ความต้องการนั้นก็จะถูกจดจำไว้เพื่อหาการตอบสนองในภายหลัง เมื่อความต้องการที่ถูกกระตุ้นนั้นถูกสะสมไว้มาก ก็จะทำให้เกิดการปฏิบัติเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการ เช่น การออกจากบ้านไปซื้อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การประเมินทางเลือก

เป็นความต้องการจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากขั้นที่ 2 ผู้ประกอบการจำเป็นต้องรู้วิธีการต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคใช้ในการประเมินผลทางเลือก กระบวนการประเมินผลไม่ใช่สิ่งที่ยาก และไม่ใช้กระบวนการเดียวที่ใช้กับผู้บริโภคทุกคน และไม่ใช่ว่าเป็นของผู้ซื้อคนใดคนหนึ่งในทุกสถานการณ์การซื้อ ผู้บริโภคมักจะนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันและตัดสินใจเลือกสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ

จากการประเมินผลพฤติกรรมในขั้นที่ 3 จะช่วยให้ผู้บริโภคกำหนดความพอใจระหว่างสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชนิดหรือยี่ห้อต่าง ๆ ที่เป็นทางเลือก โดยทั่ว ๆ ไปผู้บริโภคมีการประเมินผลการตัดสินใจซื้อจากปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ทศนคติของบุคคลอื่น เป็นทศนคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะมีผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการตัดสินใจซื้อ
2. ปัจจัยสถานการณ์ที่คาดคะเนไว้ก่อนการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคมักจะคาดคะเนปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานภาพของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น
3. ปัจจัยสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเน ขณะที่ผู้บริโภคกำลังจะตัดสินใจซื้อนั้น ปัจจัยสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเนจะเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความตั้งใจซื้อได้ เช่น ผู้บริโภคไม่ชอบลักษณะการขายของผู้ขาย เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ความรู้สึกภายหลังการซื้อหรือการรับบริการ

หลังจากซื้อและลองใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์หรือลองใช้บริการนั้นไปแล้ว ผู้บริโภคจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความพอใจหรือไม่พอใจ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องพยายามทราบถึงระดับความพอใจของผู้บริโภคภายหลังการซื้อ ทฤษฎีเกี่ยวข้องคือความพอใจของผู้บริโภคจะเป็นฟังก์ชันความคาดคะเนของเขาและการปฏิบัติงานของผลิตภัณฑ์ ดังนั้นความพอใจภายหลังการซื้อได้ตามฟังก์ชัน ซึ่งหมายความว่า ถ้าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้นตอบสนองได้เป็นไปตามที่คาดหวัง ผู้บริโภคย่อมเกิดความพอใจภายหลังการซื้อ และจะทำให้เกิดการซื้อซ้ำ หรือบอกต่อให้ผู้อื่นทราบ

วรรณมา พรหมบุรุษย์ (2540, น. 50, อ้างถึงใน สุธาดา โปธาราม, 2556) กล่าวว่า การตัดสินใจจะเกิดขึ้นจะต้องมีขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การเข้าใจกระบวนการตัดสินใจในการเลือกที่จะทำอะไรก็ตาม ที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งจะต้องเสี่ยง แต่การเสี่ยงดังกล่าวนี้จะต้องมีหลักการ คือ มีการศึกษาตนเองตั้งแต่การรับรู้เรื่องของตนเอง มีการหาทางเลือกและมีการสำรวจอาชีพของตน

2. การรู้จักตนเอง เป็นการรู้จักและเข้าใจความคิด ความรู้สึก การกระทำของตน รู้เหตุรู้ผล มองตนในแง่ดี มองผู้อื่นในแง่ดี รักตนเอง รักผู้อื่น มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

3. การมีความรู้เรื่องการพัฒนาเพื่ออาชีพ คือ มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ซึ่งหมายถึง ความสำเร็จในอาชีพ นักการศึกษากล่าวว่าการที่จะทำให้คนประสบความสำเร็จในอาชีพควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

3.1 มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทุกชีวิตต้องตื่นตัว ยอมรับและมองหาทักษะใหม่

3.2 ถามใจตนเองดูก่อนว่าเรามีค่านิยม ความสามารถ มีความต้องการหรือไม่

3.3 มุ่งสู่เส้นทาง มองหาสิ่งที่เป็นไปได้ ซึ่งตรงกับศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง

3.4 ศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง หาสิ่งที่เหมาะสมกับชีวิตตนทุกรูปแบบ

3.5 ขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายสอบถามผู้รู้

4. การเลือกตัดสินใจอย่างไร้ไปควรมีการตรวจสอบค้นหาข้อดีข้อเสียอีกครั้ง เพื่อได้ผลที่แน่นอน

สรุปได้ว่า การตัดสินใจมีลำดับขั้นตอน เช่น การกำหนดหรือการรับรู้ถึงความต้องการ การรวบรวมข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ และ ความรู้สึกภายหลังการซื้อหรือการรับบริการนั้น ๆ ดังนั้นในการตัดสินใจแต่ละครั้งควรเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจกับปัญหา กำหนดเงื่อนไขของการตัดสินใจ ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือก และตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่กระบวนการประเมินทางเลือกได้บ่งชี้ถึงสิ่งที่ต้องการมากที่สุด

3.9 รูปแบบการตัดสินใจ

ภารตี อนันต์นาวิ (2553, น. 167-169) รวบรวมรูปแบบการตัดสินใจสำคัญ ๆ หลายแนวทาง ดังนี้

1. รูปแบบการตัดสินใจแบบมีเหตุผลหรือเรียกว่า รูปแบบการตัดสินใจตามแนวดั้งเดิม (The classical model) เป็นรูปแบบกลยุทธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุด โดยยึดหลักความเป็นเหตุผลอย่างสมบูรณ์ ใช้วิธีการเสาะหาและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งทางเลือกที่ทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างสูงสุด มีกระบวนการตัดสินใจ ดังนี้

- 1.1 ระบุปัญหา
- 1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์
- 1.3 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด
- 1.4 พิจารณาผลที่จะเกิดตามมาจากทางเลือกแต่ละอย่าง
- 1.5 ประเมินทางเลือกทั้งหมดว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่
- 1.6 การปฏิบัติตามการตัดสินใจและประเมินผลการปฏิบัติ

รูปแบบการตัดสินใจแบบนี้ ค่อนข้างจะเป็นอุดมคติ ซึ่งไม่มีการตัดสินใจใดที่หาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด จึงมีข้อจำกัดในการนำไปใช้

2. รูปแบบการตัดสินใจทางบริหาร (The administrative model) การตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์การ ความพึงพอใจในทางเลือกจะเป็นประเด็นที่ต้องคำนึงถึง อาจจะเป็นมาตรฐานความพึงพอใจขั้นต่ำ ซึ่ง ซีมอน (Simon, 1977 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ ขวาลิต, 2555, น. 20) เป็นคนแรกที่เสนอรูปแบบการตัดสินใจทางการบริหารที่เน้นกลยุทธ์แห่งความพึงพอใจ เพื่อหาทางเลือกที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจมากกว่าทางเลือกที่จะให้ประโยชน์สูงสุด โดยการดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ

- 2.1 การตระหนักและระบุปัญหาที่จะตัดสินใจ
- 2.2 วิเคราะห์ความยุ่งยากในสถานการณ์ที่จำเป็น
- 2.3 กำหนดเกณฑ์เพื่อปัญหา
- 2.4 พัฒนารูปแบบเพื่อกลยุทธ์การดำเนินงาน
- 2.5 วางแผนปฏิบัติเมื่อตัดสินใจแล้ว

3. รูปแบบการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไป (The incremental mode) ซึ่ง ลินด์บลอม (Lindblom, 1959 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ ขวาลิต, 2555, น. 20) ได้เสนอรูปแบบการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไปเพราะเป็นรูปแบบเดียวที่เป็นไปได้ในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการดังนี้

- 3.1 กำหนดวัตถุประสงค์และทางเลือกจะเกิดขึ้นพร้อมกัน จึงไม่เหมาะสมที่จะใช้แนวทางวิเคราะห์ วิธีการ และจุดมุ่งหมาย
- 3.2 การตัดสินใจที่ดีเป็นสิ่งที่ผู้ตัดสินใจเห็นพ้องต้องกัน โดยไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์
- 3.3 จำนวนทางเลือกและผลที่ได้รับลดลงมาก จะเหลือเฉพาะการพิจารณาทางเลือกที่สอดคล้องกับสภาพการทำงานที่เป็นอยู่
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อจำกัดอยู่ที่ความแตกต่างระหว่างสถานการณ์ที่เป็นอยู่กับทางเลือกที่เหมาะสม
- 3.5 เป็นวิธีที่ใช้การเปรียบเทียบกับทางเลือกที่เป็นรูปธรรมและนำไปปฏิบัติได้

4. รูปแบบการตัดสินใจแบบผสมผสาน หรือกลยุทธ์แห่งการปรับเปลี่ยน เกิดขึ้นเพื่อช่วยผู้บริหารในกรณีที่ข้อมูลเพียงบางส่วน และไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาข้อมูลได้เพียงพอกับการตัดสินใจให้ทันเวลา Etzioni (Etzioni, 1964 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ ขวาลิต, 2555, น. 20) เสนอแนวคิดให้สังเคราะห์ และประยุกต์การตัดสินใจทางการบริหารและรูปแบบ การตัดสินใจแบบผสมผสานเข้าด้วยกัน ซึ่งรูปแบบการตัดสินใจแบบผสมผสานมีกระบวนการดังนี้

- 4.1 การศึกษานโยบายอย่างกว้าง ๆ ขององค์การจะให้แนวทางในการใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไป

4.2 การตัดสินใจที่ดีจะให้ผลการตัดสินใจเป็นที่น่าพึงพอใจ และมีความสอดคล้องกับนโยบายขององค์การ

4.3 การหาทางเลือก เพื่อแก้ปัญหาจะจำกัดอยู่เฉพาะในส่วนที่ใกล้เคียงกับปัญหา

4.4 การวิเคราะห์ทางเลือกจะจัดทำไปบนพื้นฐานความรู้ที่ว่าการตัดสินใจเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นสิ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้แม้ว่าข้อมูลจะขาดหายไป

4.5 การเปรียบเทียบทางเลือกจะกระทำโดยนำเอาทฤษฎีมาผสมผสานกัน

5. รูปแบบการตัดสินใจแบบถังขยะ (The garbage can mode) หรือการตัดสินใจในองค์การที่มีความสับสน โคเฮน (Cohen, 1990 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ ขวาลิต, 2555, น. 20) ได้เสนอแนวคิดเพื่อช่วยให้องค์การที่สับสน วุ่นวาย ขาดระเบียบ และขาดความชัดเจนในเรื่องที่ต้องตัดสินใจอาจไม่ทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นในองค์การที่ต้องการตัดสินใจ รูปแบบการตัดสินใจแบบถังขยะมีกระบวนการดังนี้

5.1 วิเคราะห์ปัญหา เพื่อหาจุดที่เกิดความไม่พึงพอใจและต้องการความพึงพอใจ และต้องการความสนใจในการแก้ปัญหา

5.2 เสนอแนวคิดเพื่อใช้แก้ปัญหาทุก ๆ ปัญหา จะมีแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม

5.3 วิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้องข้อกับปัญหาขององค์การ

5.4 ตัดสินใจเลือกทางเลือกในโอกาส หรือระยะเวลาที่องค์การจะต้องทำการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า รูปแบบการตัดสินใจมี 5 รูปแบบ คือ รูปแบบการตัดสินใจแบบมีเหตุผลหรือเรียกว่า รูปแบบการตัดสินใจตามแนวตั้งเดิมเป็นรูปแบบกลยุทธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุด โดยยึดหลักความเป็นเหตุผลอย่างสมบูรณ์ รูปแบบการตัดสินใจทางบริหาร การตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์การ ความพึงพอใจในทางเลือกจะเป็นประเด็นที่ต้องคำนึงถึงอาจจะเป็นมาตรฐานความพึงพอใจขั้นต่ำ รูปแบบการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไปเป็นรูปแบบเดียวที่เป็นไปได้ในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ รูปแบบการตัดสินใจแบบผสมผสาน หรือกลยุทธ์แห่งการปรับเปลี่ยน เกิดขึ้นเพื่อช่วยผู้บริหารในกรณีที่มีข้อมูลเพียงบางส่วน และไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาข้อมูลได้เพียงพอกับการตัดสินใจให้ทันเวลา และรูปแบบการตัดสินใจแบบถังขยะเป็นแนวคิดเพื่อช่วยให้องค์การที่สับสน วุ่นวาย ขาดระเบียบ และขาดความชัดเจนในเรื่องที่ต้องตัดสินใจ

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน

การตัดสินใจของผู้ปกครอง หมายถึง ความคิดและการกระทำต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเลือกตกลงใจ ในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางให้แก่บุตรหลานในการศึกษา ซึ่งการที่ผู้ปกครองจะตัดสินใจเลือกโรงเรียนหรือเลือกสถานศึกษาใดให้บุตรหลานเข้าศึกษานั้นมีองค์ประกอบในการตัดสินใจหลายประการ กล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

Baldrige (1980, p. 278 อ้างถึงใน วิลาวัลย์ ด่านศิริสุข, 2550, น. 16) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่สามารถอธิบายองค์ประกอบในการตัดสินใจเข้าเรียนต่อของนักเรียนอยู่หลายวิธีด้วยกัน คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling theory) ระบุว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะกระตุ้นนักเรียนในการเรียนและการศึกษาต่อโดยเด็กจะเอาแบบอย่างผู้ปกครองเป็นตัวกำหนดความต้องการของตนว่าอย่างน้อยที่สุดแล้วความคาดหวังของตนก็จะเทียบเท่าผู้ปกครอง

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามโอกาส (Opportunity theory) ระบุว่า เด็กจากครอบครัวที่มีรายได้สูงและอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ จะมีโอกาสเรียนมากกว่า เพราะในเมืองมีสถาบันการศึกษามากกว่าและดีกว่า ขณะเดียวกันก็มีฐานะพอที่จะจ่ายในการศึกษาได้

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามกลุ่มเพื่อน (Reference group theory) ระบุว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความต้องการในการเรียนต่อนักเรียนก็จะมีความต้องการในการงานต่อเช่นกัน

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามความสามารถ (Ability theory) ระบุว่า ผู้ที่ขยันและมีความฉลาดก็มีแนวโน้มในการเรียนต่อสูงขึ้น

นอกจากนี้ Baldridge ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สามารถอธิบายโอกาสการเข้าเรียนต่อซึ่งอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยกล่าวว่า

1. การที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ก็ส่งผลให้นักเรียนเรียนต่อได้มากขึ้น กล่าวคือ ครอบครัวที่มีฐานะดี ติดตามดาประกอบอาชีพที่มีเกียรติและอยู่ในกลุ่มชนชั้นสูง จะทำให้นักเรียนได้รับการกระตุ้นในการเรียนต่อ ตลอดจนมีฐานะที่สามารถเรียนต่อได้

2. นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงก็จะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสเรียนต่อได้มากขึ้น ทั้งนี้ระบบการคัดเลือกคนเข้าเรียนยังใช้ระบบการสอบแข่งขัน ดังนั้นระดับสติปัญญาของนักเรียนจึงเข้ามาเกี่ยวข้อง

3. นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ทางการศึกษาจะพบได้ในเมืองใหญ่ เพราะมีสถาบันทางการศึกษาตั้งอยู่มากมาย รวมทั้งระบบการสื่อสารต่าง ๆ ดีกว่า จึงทำให้โอกาสทางการศึกษาไม่เท่ากัน

4. แผนการเรียนต่อของกลุ่มเพื่อนถ้ามีระดับสูง ก็จะทำให้นักเรียนมีแผนการเรียนต่อในระดับสูงด้วย นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีผลต่อการประสบความสำเร็จในอาชีพและในสังคม ดังนั้น ผู้ปกครองก็พยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้เข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไป

สอดคล้องกับแนวคิดของ วิศิษฐ์ วิเศษเธียรกุล (2541, น. 57) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของการตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งลูกเข้าเรียนต่อในโรงเรียนเอกชนไว้ ดังนี้

1. เหตุผลต่างๆ ที่จูงใจผู้ปกครอง ผู้ปกครองชอบโรงเรียนเอกชนที่เก็บค่าเล่าเรียนแพงเพราะเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน เน้นระเบียบวินัยและควมมีคุณธรรมและจริยธรรม

2. ตัวทำนายเรื่องการเลือกเรียนโรงเรียนเอกชน เพราะความศรัทธาของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนเอกชนนั้นสูงมาก

3. ภูมิหลังทางครอบครัวและที่อยู่อาศัย ผู้ปกครองที่มีฐานะทางสังคมดี (รายได้การศึกษาและอาชีพ) ส่วนใหญ่จะส่งลูกเข้าเรียนโรงเรียนเอกชน

4. ผู้ปกครองที่ย้ายลูกมาจากโรงเรียนอื่น หรือฝากเข้าเรียนแต่เริ่มแรก ผู้ปกครองที่ย้ายลูกเข้ามาเรียนในโรงเรียนเอกชนนั้น มักมีฐานะทางสังคมดี และปรึกษาหารือกันในรอบครัวมากกว่า ผู้ปกครองที่ย้ายลูกมาเข้าโรงเรียนรัฐบาล

5. เรื่องที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

5.1 มารดาเป็นผู้มีอิทธิพลมากที่สุดในบ้านต่อการเลือกโรงเรียน

5.2 การพูดคุยโต้ถามกันระหว่างผู้ปกครองเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่สุดสำหรับการเลือกโรงเรียน

5.3 ความเต็มอกเต็มใจที่จะแบ่งเบาภาระส่งเสียลูกเข้าโรงเรียนเอกชนนั้นขึ้นอยู่กับความศรัทธาของผู้ปกครองนั้นๆ มากกว่าเรื่องค่าใช้จ่าย

5.4 ผู้ปกครองที่ส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่ที่บอกว่า ตนเองคิดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อจะเลือกโรงเรียนให้ลูก

สรุปความหมายของการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาได้ คือ การใช้ข้อมูลต่าง ๆ พิจารณามีเหตุผล รอบคอบ เพื่อตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง เพื่อให้บุตรหลานได้รับความรู้ ความเข้าใจทั้งด้านวิชาการ สังคม และทักษะชีวิตให้มากที่สุด เพื่อนำความรู้มาใช้ในการดำเนินชีวิตได้

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองมีองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยอยู่หลายประการ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านบริหารจัดการของโรงเรียนแต่ละแห่ง ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ แยกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง มีรายละเอียดประกอบดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน

4.1.1 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนั้น เพราะอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนเรียนได้อย่างมีความสุข ภายใต้บรรยากาศที่มีการจัดสภาพแวดล้อมได้อย่างสวยงาม มีความสงบ เรียบร้อย และมีความพร้อมของอุปกรณ์การเรียน

งานอาคารสถานที่ เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมงานต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ภาระงานเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม การจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียน ให้เกิดความร่มรื่น เป็นสัดส่วนสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดดูแลบำรุงรักษา อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ และห้องบริการต่าง ๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ตามเกณฑ์ปริมาณและตรงตามมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554, น. 13) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมี บรรยากาศดี มีความปลอดภัยมีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน สามารถพัฒนาตนเองให้ ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

อรุณชัย กัณฑภา (2548, น. 21) ได้สรุปแนวคิดและหลักความสำคัญที่ได้กล่าวถึงใน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องเสริมสร้างผู้เรียนให้ได้รับโอกาสอันพึงที่จะควรได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย การพัฒนาองค์กรหรือโรงเรียน สิ่งหนึ่งที่มีการกล่าวถึงและให้ความสำคัญอย่างมากคือการจัดสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดี หมายถึงส่วนประกอบสำคัญ ส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียน มีพัฒนาการ มีความปลอดภัยมีแรงจูงใจและเกิดความสุข ความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ ตรงกันข้าม โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้ส่วนประกอบของคำว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด

ส่วนสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่นั้น ราตรี ภาระวงศ์ (2549, น. 16-17) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพนอกห้องเรียน เช่น สนามกีฬา สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบสวนหย่อม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านความคิดและแรงงานในการตกแต่งและดูแลรักษา ซึ่งสอดคล้องกับพรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548, น. 40) กล่าวว่าสิ่งที่โรงเรียนควรจัดให้มี หรือดูแลเอาใจใส่เป็นอันดับแรก ๆ และเห็นด้วยตาเปล่า คือ

1. โรงอาหาร หรือสถานที่สำหรับประทานอาหาร อันจะก่อให้เกิดความสำราญแก่นักเรียน คือมีอาหารที่รับประทาน เป็นการเสริมสุขภาพอนามัยและมีการฝึกสุขนิสัยในการกิน ตลอดจนการรักษาความสะอาดที่เกี่ยวกับการเงิน

2. สถานที่เล่นกีฬา หรือสถานที่พักผ่อนในยามว่างเรียน สามารถช่วยนักเรียนให้ได้พักผ่อน หรือเล่นระหว่างพักเรียนเป็นการคลายเครียด ได้ฝึกสุขนิสัยทางกีฬา และ ส่งเสริมสุขภาพห้องสมุด อาจจะมีอยู่ในรูปมาตรฐาน หรือในรูป Book Corner หรือรูปใด ๆ ก็ได้ตามความเหมาะสมห้องสมุดจะเอื้ออำนวยให้นักเรียน คือเสริมสร้างความรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านและ ได้พักผ่อนคลายเครียด

3. ห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การจัดที่นั่ง โต๊ะครู การจัดมุมเสริมความรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ

การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน นอกจากจะจัดตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว โรงเรียนควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนให้หลากหลาย เพราะการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะได้ผลดีย่อมขึ้นอยู่กับบรรยากาศที่ผู้เรียนพึงพอใจที่จะเรียน มีความสนุกสนานสดชื่น มีสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่สวยงาม น่าอยู่ เป็นการเรียนที่มีความหมายและมีคุณค่าในการดำรงชีวิต จัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เป็นอุทยานการเรียนรู้

ธีระยุทธ ธิยะบุตร (2552, น. 29) เสนอแนะให้ดำเนินการด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์ข่าวสารและสารสนเทศภายในโรงเรียน ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2. จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักเรียน ตลอดจนมีการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน

3. จัดให้มีบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน โดยจัดให้มีศูนย์สื่อและศูนย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ห้องวิชาต่าง ๆ และห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนมีอิสระในการค้นคว้าด้วยตนเอง

4. จัดให้มีมุนิบรรณการ พิพิธภัณฑ์ทางการศึกษา และห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. จัดให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน รวมทั้งบริเวณโรงเรียนโดยทั่วไปให้มีความร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านต่าง ๆ เช่น จัดสวนหย่อม สวนป่าธรรมชาติ สวนเกษตร และสวนสมุนไพร เป็นต้น

6. จัดบรรยากาศที่สร้างความศรัทธา ความเลื่อมใสต่อโรงเรียน สิ่งที่เหมาะสมคือ จัดทำซุ้มบูชาพระพุทธรูป

7. จัดบรรยากาศแห่งความรัก ความอาทร ซึ่งจำเป็นต้องมีตั้งแต่เดินเข้าประตูโรงเรียนและออกจากประตูโรงเรียน โดยการจัดครูเวรยืนต้อนรับนักเรียนที่เดินผ่านเข้าประตู จัดบรรยากาศแห่งความรัก ความเอื้ออาทร จึงจำเป็นต้องมีตั้งแต่เดินเข้าประตูโรงเรียนและออกจากประตูโรงเรียน โดยการจัดครูเวรยืนต้อนรับนักเรียนที่เดินผ่านเข้าประตู

สมาน ปรีชา (2548, น. 14-17) กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจึงจะทำให้การดำเนินงานจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทั้งด้านการจัดหา การดูแลรักษาความปลอดภัยและวางแผนการใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด และควรเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง เพราะอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเป็นเสมือนหน้าต่างตาของสถานศึกษา บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและความเอาใจใส่ของบุคลากรในโรงเรียน อันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและสภาวะจิตใจของผู้ใช้อาคารสถานที่ซึ่งหมายถึงนักเรียน ครู รวมถึงบุคคลภายนอกที่มาเยี่ยมเยือนสถานศึกษาในโอกาสต่าง ๆ และได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ดังนี้

1. ดำเนินการวางแผนการใช้ อาคารสถานที่ให้ เกิดประโยชน์คุ้มค่า โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามี ส่วนร่วม

2. จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษ

3. จัดให้มีการทำตารางและแสดงการใช้อาคารสถานที่รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ

4. ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อม

ใช้งานได้

5. จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร

6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

7. จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ ร่มรื่นสะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียนและ

ปลอดภัย

8. จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่น ๆ ให้มีความแข็งแรง สะอาดและแสงสว่างเพียงพอ

สำหรับโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2540, น. 101) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับปฐมวัย หรือระดับก่อนประถมศึกษาว่า มีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้าทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็กมาก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่น ที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็ก ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็กความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เกิดความรู้สึกรับรองมั่นใจและมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

1.1 พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและครู ได้แก่

1.1.1 ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน

1.1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่อง อาจจัดทำเป็นกล่อง

หรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล

1.1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก

1.1.4 ที่เก็บเครื่องใช้ของครูเช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวครู ฯลฯ

1.1.5 ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

1.2 พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

1.3 พื้นที่จัดมุมประสบการณ์หรือมุมเล่น สามารถจัดได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมุติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมประสบการณ์อย่างเสรีมักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ 60 นาที การจัดมุมประสบการณ์ต่างๆ ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.3.1 ในห้องเรียนควรมีมุมประสบการณ์อย่างน้อย3-5 มุม

1.3.2 ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนชื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจเด็ก

1.3.3 ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมประสบการณ์เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ครูอาจจัดให้มีการเลี้ยงตัวหนอน หรือผีเสื้อสตัฟฟ์ใส่กล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์เป็นต้น

1.3.4 ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นแล้วจะต้องเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

2. สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนรวมทั้งจัดสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณ

โรงเรียนและบริเวณรอบนอกโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาด ต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณโรงเรียน จัดที่ติดข้าวประชาชนสัมพันธ์ผู้ปกครอง สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

3. บริเวณสนามเด็กเล่น

ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร คือ สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดินทราย หญ้า พื้นที่เหมาะสำหรับเด็กที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว เป็นต้น ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาดที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ได้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

4. บริเวณธรรมชาติ

ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณโรงเรียนมีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึงองค์ประกอบที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ และเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความศรัทธาของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน โดยมีแนวทางในการดำเนินการ คือ จัดให้มีอาคารเรียน และโต๊ะเก้าอี้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน อาคารเรียนมีความแข็งแรง ปลอดภัย และมีอากาศถ่ายเทสะดวก บริเวณโรงเรียนและห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีการตกแต่งสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีน้ำท่วมขัง และมีห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอและถูกสุขลักษณะ

4.1.2 สื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนต่อเนื่องเพื่อเป็นพื้นฐานตลอดชีวิต ซึ่งในการจัดการเรียนรู้นั้นจำเป็นต้องมีสื่อการเรียนการสอนประกอบด้วยทุกครั้ง สื่อการเรียนการสอนนั้นมีมากมาย และได้มีการพัฒนาให้เกิดขึ้นใหม่อยู่เสมอตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักเทคโนโลยีการศึกษาได้กำหนดและแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

Gcrlach; & Ely (Gcrlach; & Ely 1979, p. 243 อ้างถึงใน ธีระยุทธ ริยะบุตร, 2552, น. 30) ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ภาพนิ่ง (still pictures) ได้แก่ รูปภาพถ่าย ภาพพิมพ์ และภาพที่มีอยู่ในหนังสือ สไลด์ และภาพโปสเตอร์

2. การบันทึกเสียง (Audio Recoding) ได้แก่สื่อที่เก็บเสียงบันทึกไว้ เช่น เทปบันทึกเสียง วิทยุ แถบเสียงในฟิล์มภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ เป็นต้น

3. ภาพเคลื่อนไหว (Motion pictures) ได้แก่ ฟิล์มภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ ซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหว จะมีเสียงประกอบในตัวหรือไม่ก็ได้ ภาพเคลื่อนไหวเหล่านี้จะถ่ายจากวัสดุหรือเหตุการณ์ใด ๆ ก็ได้

4. โทรทัศน์ (Television) สื่อประเภทนี้ครอบคลุมวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ในการได้ยิน และการได้เห็นภาพ

5. ของจริง สถานการณ์จำลอง และหุ่นจำลอง (Real Thing, simulation, and Modal) ได้แก่ คน เหตุการณ์ วัสดุ สิ่งของ การสาธิต การจัดสถานการณ์จำลอง ซึ่งอาจใช้สื่อหลาย ๆ อย่างประกอบกัน

6. การสอนแบบโปรแกรมและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Programmed And Computer Assisted Instruction) โปรแกรมคือ การจัดลำดับความ! เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนตอบสนอง เช่น บทเรียนโปรแกรม และโปรแกรมการสอนที่เตรียมไว้ใช้กับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

Brown, W.Richard and Harclerced, Fead (Brown, W.Richard and Harclerced, Fead, 1964, p. 20 อ้างถึงใน ธีระยุทธ ธิยะบุตร, 2552, น. 30) ได้กล่าวว่า วัตถุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือโดยตรง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนแล้ว เรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น เช่น ของจริง ของลอกเลียนแบบ หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ระบบขยายเสียง ภาพกระจก รูปภาพ แผนที่ แผนที่ภูมิ ฯลฯ วัสดุเหล่านี้ไม่เพียงแต่กระตุ้นโสตสัมผัส และจักษุสัมผัสเท่านั้น แต่อาจมีวิธีการกว้างขวางออกไปในการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้ผู้เรียนอีกด้วย

สื่อการสอนมีขอบเขตครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. บุคคล นอกจากครู บรรณารักษ์และคนอื่น ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่แล้วยังหมายถึงใครก็ได้ที่ไม่ได้ผลิมาเพื่อโรงเรียน บุคคลเหล่านี้สามารถนำมาใช้เพื่อการเรียนได้ เช่น วิทยากร เป็นต้น

2. วัสดุ หมายถึง อุปกรณ์การสอนที่โรงเรียนมีอยู่ เช่น ของจริง รูปภาพ หุ่นจำลอง เป็นต้น

3. อุปกรณ์และเครื่องมือ ได้แก่ เครื่องฉาย เครื่องเสียงต่าง ๆ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทดลองและห้องปฏิบัติการทางภาษา ตลอดจนเครื่องมือและวัสดุฝึกต่าง ๆ

4. สถานที่ หมายถึง อาคารฝึกงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งวิทยาการอื่น ๆ ภายในโรงเรียน

5. กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน เช่น การสาธิตทดลอง การแสดงนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2547, น. 122) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ 3 ประเภท คือ

1. วัสดุ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่มีการผูกพัน สัมผัสได้ เช่น ซอล์ก ฟิล์ม ภาพถ่าย สไลด์ เป็นต้น

2. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายภาพ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ เป็นต้น

3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ การจัดระบบ การสาธิต ทดลอง เกมและ กิจกรรมต่าง ๆ เฉพาะกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นและมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการ จัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียน และช่วยสร้าง ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของครูผู้สอน เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนควรจัดให้มีไว้เพียงพอต่อความต้องการของ ผู้เรียน

4.1.3 สถานที่ตั้งของโรงเรียน

โดยปกติแล้วโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาลจะตั้งอยู่ในชุมชน เพื่อเป็นการรองรับนักเรียนในเขตพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งมีระยะทางไม่ไกลจากบ้านนัก เป็นการอำนวยความสะดวก ความสะดวกให้กับผู้ปกครองที่จะบุตรหลานเข้าเรียน ใช้เวลาในการเดินทางน้อย ไปกลับสะดวก นักเรียนไม่ เหนื่อย ไม่เปลือง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก

การที่ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนนั้น บางคนคำนึงถึงระยะทาง คือ โรงเรียนต้องอยู่ ใกล้บ้านผู้ปกครอง ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่ารับ-ส่งนักเรียนไปโรงเรียน ผู้ปกครองบางคนเลือกโรงเรียนที่ ตั้งอยู่บนเส้นทางผ่านระหว่างบ้านและที่ทำงานของผู้ปกครอง จากผลการวิจัยของ อรรพรรณ เข้มสม (2554, น. 113) พบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนในระดับมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันผู้ปกครองบางคนอาจจะไม่คำนึงถึงระยะทางจะใกล้หรือไกลบ้าน แต่ขึ้นอยู่กับชื่อเสียง ความโดดเด่นของโรงเรียน และ ความพึงพอใจของตน ที่จะส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนนั้น ๆ เช่น ผู้ปกครองบางคนไม่ยอมส่งลูกเข้าโรงเรียนที่ใกล้บ้าน เขาอาจจะไม่พึงพอใจในโรงเรียนนั้นหรือโรงเรียน นั้นไม่มีชื่อเสียง แต่จะส่งไป เข้าโรงเรียนที่ไกลออกไปซึ่งเขาพึงพอใจและเห็นว่าโรงเรียนนั้นมีชื่อเสียง มีคนนิยมมากจึงไม่คำนึงถึงระยะทางเท่าใดนัก (ธีระยุทธ ธิยะบุตร, 2552, น. 32)

ดังนั้นปัจจัยด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้ปกครองจะใช้เป็น ตัวเลือกในการพิจารณา เพราะถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้านหรืออยู่บนเส้นทางผ่านระหว่างบ้านกับที่ทำงาน ผู้ปกครอง ก็จะทำให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายหรือความสะดวกในการรับ-ส่งเด็กนักเรียน ใน ขณะเดียวกันหากโรงเรียนมีชื่อเสียงในการจัดการเรียนการสอนและมีความโดดเด่นในด้านต่าง ๆ ก็อาจ เป็นสาเหตุให้ผู้ปกครองไม่คำนึงถึงระยะทางหรือความสะดวกมากนัก

4.1.4 ความปลอดภัยในโรงเรียน

การให้บริการความปลอดภัยแก่นักเรียน ถือเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียน และ ผู้บริหารที่จะต้องจัดให้มีในโรงเรียนเพื่อป้องกันนักเรียนไม่ได้รับอันตรายจากสิ่งต่าง ๆ ซึ่ง สุภาพร ราชกรกิจ (2537, น. 101) กล่าวว่า การบริการด้านสวัสดิภาพ คือ การจัดหาวิธีป้องกัน อันตรายต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นแก่เด็ก ได้แก่

1. ปัญหาจราจร แบ่งได้ 2 อย่าง คือ ปัญหาจราจรภายในโรงเรียน ควรจะได้รับการ จัดจราจร จัดทางเดินให้มีระเบียบเรียบร้อย เช่น ทำลูกศรชี้ทางเดินเพื่อสะดวกในการเดินสวนกันหรือ การขึ้นลงบันไดจะได้ไม่ชนกัน เป็นต้น ส่วนการจราจรภายนอกบริเวณโรงเรียน การข้ามถนนเป็น เรื่อง สำคัญ ครูและนักเรียนโตควรได้ช่วยเหลือ ดูแลความปลอดภัยและจัดให้นักเรียนเล็กข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย หรือบนสะพานข้าม เพื่อสะดวกแก่การจราจรและปลูกฝังนิสัยมีวินัย รักษาความปลอดภัย ไม่มกง่าย

2. สถานที่ที่เป็นอันตรายในโรงเรียน เช่น สระน้ำลึก เรือนไม้เก่า ๆ สถานที่ก่อสร้าง เป็นต้น ควรมีการระมัดระวังดูแลไม่ให้นักเรียนเข้าไปยุ่งเกี่ยว และถ้าทำได้ควรแก้ไขสถานที่นั้นเสีย

3. สิ่งที่เป็นอันตรายแก่เด็ก โรงเรียนควรกวดขันไม่ให้นักเรียนนำอาวุธ สิ่งของมีคม หรือวัตถุระเบิด มาเล่นที่โรงเรียน เพราะอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบสายไฟ ชำรุด ปลั๊กแตก โต๊ะ เก้าอี้ บันไดชำรุด เด็ก ๆ อาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์และเกิดอันตรายขึ้นได้

อารมณี สุวรรณपाल (2537, น. 133-134) ได้กล่าวถึงงานบริการด้านความปลอดภัยไว้ดังนี้

1. งานความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถละเลยไปได้ เนื่องจากในปัจจุบันระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยภายในสถานศึกษาและการป้องกันมิให้เด็กมีอันตรายจากสิ่งต่าง ๆ ในขณะที่เด็กอยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษาได้ออกมาบังคับใช้ทั้งสถานศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศ

2. สำหรับสถานศึกษาในต่างประเทศ ความปลอดภัยของเด็กเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ บุคลากรทุกระดับต้องดูแลรับผิดชอบ ซึ่งในการจดทะเบียนขออนุญาตเปิดสถานศึกษา ทางรัฐบาล จะตรวจสอบเรื่องความปลอดภัยเป็นหลัก เช่น ความสามารถในการดูแลเด็กของครู 1 คน ลักษณะ อาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ปลอดภัยและเหมาะสมกับเด็กหรือไม่ เป็นต้น

3. ภายในอาคารเรียน ควรกำหนดให้มีกฎ ระเบียบ การจัดอันตราย การตรวจสอบความแข็งแรง จัดวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการใช้รักษาความปลอดภัย มีการบำรุงดูแลรักษา ครุภัณฑ์ให้ อยู่ในสภาพที่แข็งแรงอยู่เสมอ ตลอดจนดูแลพื้นอาคารไม่ให้ลื่น จัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัย ช่องทางหนีไฟ และมีการตรวจเป็นระยะ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การให้บริการความปลอดภัยแก่นักเรียน เป็นการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ เด็ก ซึ่งอาจจะทำให้เด็กมีการเรียนรู้ถึงการปฏิบัติที่มีความปลอดภัยควรทำอย่างไร รู้จักระเบียบในการ เดิน การข้ามถนน การรู้จักระมัดระวังและไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสถานที่ที่เป็นอันตราย การดูแลเอาใจใส่นักเรียนมากเท่าใด ก็เป็นการเพิ่มความรู้อันก่อให้เกิดกับผู้ปกครองว่า บุตรหลานของเขาจะมีความปลอดภัยตลอดเวลาเมื่ออยู่ในโรงเรียน

4.1.5 ความโดดเด่นของโรงเรียน

โรงเรียนที่จัดการศึกษาเป็นที่พอใจของผู้ปกครองส่วนหนึ่งจะต้องดูที่ผลผลิต คือนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่และนักเรียนที่จบการศึกษา โดยแบ่งความโดดเด่นออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความโดดเด่นด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่โรงเรียนผู้ปกครองและนักเรียนมุ่งหวัง เป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพของโรงเรียนและนักเรียน เป็นประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงนำมาซึ่งชื่อเสียง และความโดดเด่นของโรงเรียน

2. ความสำเร็จของศิษย์เก่า พิจารณาได้จากผลลัพธ์ ดังที่ สุนันท์ นิลบุตร (2536, น. 22) กล่าวว่า ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของการดำเนินชีวิตที่เกิดจากการอบรมสั่งสอน การเรียนรู้จากครู สิ่งแวดล้อม สังคมรอบด้านของนักเรียนที่จบจากโรงเรียนแล้วไปศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้น ออกไปประกอบอาชีพ ทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม ประเทศชาติ และเป็น

รู้จักของบุคคล ทั่วไป ดังนั้นโรงเรียนใดก็ตามที่มีศิษย์เก่าประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ในสังคม ย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองเชื่อมั่นในคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

3. ความโดดเด่นด้านกิจกรรมนักเรียน เช่น ด้านกีฬา กีฬาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีคุณค่า ช่วยหล่อหลอมพฤติกรรมให้นักเรียน ถือเป็นกิจกรรมนันทนาการสำหรับผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยฝึกให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักให้อภัย มีความกล้าหาญ อดทนอดกลั้น ทางด้านดนตรี ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้าง พัฒนา และปลูกฝังเจตคติอันดีให้แก่แก่นักเรียน กิจกรรมด้านดนตรีอาจจัดในลักษณะวงดนตรีไทย วงดนตรีสากล วงดุริยางค์ ให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญ แล้วส่งเข้าแข่งขันในระดับต่างๆ ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปจะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความโดดเด่นให้กับโรงเรียนได้ นักเรียนที่มีคุณลักษณะพิเศษ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกในการร้องเพลง หรือเป็นนักแสดง หากโรงเรียนให้การส่งเสริมจัดกิจกรรมการแข่งขันประกวดร้องเพลง หรือ จัดการแสดงละครเวทีในโอกาสต่าง ๆ จนนักเรียนสามารถเป็นนักร้องนักแสดงที่มีชื่อเสียง จะเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ปกครองที่จะเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความโดดเด่นของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีความโดดเด่นด้านต่าง ๆ ด้านใดด้านหนึ่งหรือทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านความสำเร็จของศิษย์เก่า และด้านกิจกรรมนักเรียน เช่น กีฬา ดนตรี หรือการแสดงต่าง ๆ เป็นต้น

4.1.6 กิจกรรมของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนนับว่าเป็นงานสำคัญประการหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อเสริมทักษะประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางและสมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 12-36) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาให้มีคุณภาพนั้น โรงเรียนต้องมีการจัดประสบการณ์/กระบวนการเรียนรู้ในรูปของการบูรณาการผ่านการเล่นและลงมือทำกิจกรรมที่เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามชีวิตจริง มีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงมาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 จัดกิจกรรมและจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ มีการจัดประสบการณ์/กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดอย่างสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์/กระบวนการเรียนรู้ จัดกิจกรรม เพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน จัดประสบการณ์/กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน พัฒนาการผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง ซึ่งการจัดประสบการณ์และกระบวนการดังกล่าวนี้จำเป็นต้องดำเนินการผ่านการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในรูปโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนในโรงเรียน มุ่งเน้นให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ความสามารถพัฒนาการทางบุคลิกภาพ สุขภาพ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียน

นอกจากนี้กิจกรรมที่โรงเรียนควรดำเนินการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองก็มีความจำเป็น ซึ่ง นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534, น. 195) ได้สรุปลักษณะกิจกรรมที่โรงเรียนควรดำเนินการ ได้แก่

1. การออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส
 2. รายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบแจ้งเรื่องที่ดีให้ทราบบ้าง ไม่ใช่แจ้งแต่ปัญหาของนักเรียน
 3. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนโรงเรียนในโอกาสที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและโรงเรียน
 4. จัดประชุมผู้ปกครองในโอกาสอันสมควรเป็นครั้งคราว
 5. ส่งจดหมายข่าวแจ้งความเคลื่อนไหว ก้าวหน้า หรือการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนให้ทราบ
 6. จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียน และเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชม
 7. เชิญผู้ปกครองที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่เด็ก
 8. เชิญผู้ปกครองมาสนทนากับครูอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง
 9. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เช่น ดนตรี ละคร หรือ กีฬา เป็นต้น
 10. ผลักดันให้เกิดสมาคมผู้ปกครองและครูขึ้น
- ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมของโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมุ่งเน้นให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ ความสามารถ พัฒนาการทางบุคลิกภาพ สุขภาพ คุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียน และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง

4.1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ชุมชนกับโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางสังคมที่แยกจากกันไม่ออก เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยทางสังคมที่ได้รับมอบหมายโดยกฎหมายให้ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับคนในสังคม ขณะเดียวกันสังคมก็คือผลผลิตของหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบุคคลแต่ละคน และครอบครัวของแต่ละคน องค์กรธุรกิจ และองค์กรทางสังคมอื่น ๆ ที่รวมกันเป็นหน่วยงานทางการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532, น. 32) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อโรงเรียน อันจะช่วยให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือและความสะดวกในการดำเนินงาน
2. เพื่อให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชุมชน คือ บุคคล วัสดุ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำเนินงานได้
3. เพื่อให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากชุมชน ทั้งทางด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียน
4. เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือชุมชนทางด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอีกทางหนึ่ง

5. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหลักของโรงเรียน คืองานวิชาการบรรลุเป้าหมายได้

6. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีที่สุดทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในขณะที่ summption (1966 อ้างถึงใน สำเร็จ คล้าจิ้น, 2548, น. 22) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. เสนอรายงานให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับกิจการและข่าวสารของโรงเรียน
2. รับทราบความเคลื่อนไหวจากภายนอก เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน
3. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา และเกิดความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ที่จะต้องสนใจต่อการศึกษาของท้องถิ่น
4. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน
5. ส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชน เข้ามามีบทบาทในการวางเป้าหมายของการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอน

6. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน และชุมชนหรือท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ให้เกิดขึ้น โดยโรงเรียนเป็นศูนย์ประชาชน ศูนย์การศึกษาและวัฒนธรรม

7. เสนอความรู้ ความก้าวหน้า และแนวโน้มใหม่ทางการศึกษาแก่ชุมชน
8. ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับสถาบันอื่น ๆ
9. เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนกับชุมชน
10. เป็นการแก้ไขข้อข้องใจ และสิ่งที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจโรงเรียนผิด ๆ ช่วยทำให้ประชาชนมองโรงเรียนในแง่ดี ด้วยความซื่อสัตย์และนิยมยกย่อง

สุวัฒน์ พุทธรธา (2541, น. 55) ได้เสนอถึงความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. การศึกษาในโรงเรียนสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน โรงเรียนให้การศึกษาให้แก่ นักเรียนซึ่งมาจากชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โรงเรียนจะต้องหาทางให้การศึกษาแก่ชุมชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน สัมพันธ์สอดคล้องกับที่โรงเรียนให้การศึกษาแก่นักเรียนไปเพื่อความ สุข ความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน ประชาชนและชุมชนนั้น

2. เพื่อให้ประชาชนเข้าใจโรงเรียน โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาของชุมชน ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของชุมชน พัฒนาชุมชนและทรัพยากรของชุมชนทำให้ชุมชนมีความเจริญก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่โรงเรียนจัดทำไปก็เพื่อชุมชน ถ้าชุมชนไม่เข้าใจโรงเรียนไม่เข้าใจ จุดมุ่งหมายของโรงเรียน ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ไม่เข้าใจสิ่งที่โรงเรียนมุ่งกระทำและดำเนินการ อยู่ ชุมชนก็ไม่รับรู้ไม่สนใจสิ่งที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ไม่สนับสนุนให้ความร่วมมือสิ่งที่โรงเรียนมุ่งทำอยู่ก็ไม่ เกิดประโยชน์ เพราะชุมชนไม่ยอมรับไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ชุมชนยังอาจมีเจตคติไม่ดีต่อโรงเรียน ยังเป็นปัญหาแก่นักเรียนในการนำสิ่งที่โรงเรียนอบรมสั่งสอนไปใช้ในชีวิตด้วย

3. เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่พัฒนาทรัพยากรของชุมชนและในเวลาเดียวกันพัฒนาชุมชนไปด้วย การให้ประชาชนมีส่วนร่วมนอกจากโรงเรียนจะได้รับความร่วมมือ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆจากประชาชน ยังทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ในปรัชญาความมุ่งหมายและการดำเนินการต่างๆของโรงเรียน ทำให้เป็นผลดีต่อความสัมพันธ์ร่วมมือ

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยิ่งขึ้น เนื่องจากภารกิจของโรงเรียนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคนในชุมชนการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วยความศรัทธา และจริงใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงงานทุกงานทุกๆด้านของโรงเรียน

4. ทำให้ประชาชนเห็นความก้าวหน้าของการศึกษา ต้องให้ชุมชนมองเห็นความก้าวหน้าด้วยความชื่นชมยินดีและยอมรับ พร้อมทั้งจะนำไปปรับปรุงชีวิตของตนได้

5. เพื่อให้ประชาชนสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน โรงเรียนจะเจริญก้าวหน้าได้ ต้องอาศัยการสนับสนุนช่วยเหลือจากประชาชน ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังความคิด ประชาชนยอมรับว่าโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีคุณค่าของชุมชน

6. เพื่อแก้ไขภาพพจน์ของครู ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากโรงเรียนกับครูกับผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำความเข้าใจกันได้

7. เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เป็นปัญหาต่อการศึกษา การที่บุคคลบางกลุ่มมีปัญหาต่อการศึกษาก็ตามโรงเรียนควรทำการศึกษาค้นคว้าหาสาเหตุ ศึกษาเจตคติ ความรู้ความเข้าใจของบุคคลเหล่านั้นต่อการศึกษา ต่อบทบาทและคุณค่าของโรงเรียนทั้งนี้เพื่อแสวงหายุทธศาสตร์และวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์ติดต่อกับบุคคลเหล่านั้น

8. เพื่อความร่วมมือของชุมชนต่อการศึกษารหัสหรือโปรแกรมต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต้องมุ่งให้นักเรียนเข้าชุมชน เข้าสิ่งแวดล้อมในชุมชน ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการร่วมมือกันปรับปรุงชุมชน สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อให้เหมาะสมในการที่จะทำให้ชุมชนดีขึ้น การที่นักเรียนจะเข้าใจชุมชน ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในชุมชนและมีน้ำใจในอันที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนนั้น จำเป็นที่จะต้องจัดโปรแกรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับชุมชน ให้นักเรียนมีโอกาสทำความเข้าใจชุมชนของตนให้เข้าใจผลของความเจริญก้าวหน้าของชุมชนต่อบุคคลและประชาชนในชุมชนนั้น

9. เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน เนื่องจากการเรียนการสอนของโรงเรียนต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชุมชน ต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนของชุมชน

10. เพื่อใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นหรือชุมชนให้เป็นประโยชน์ ชุมชนหรือท้องถิ่นแต่ละแห่งมีทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรทางสังคม ทรัพยากรเหล่านี้มีค่าต่อการศึกษและการดำรงชีวิตเป็นอย่างดี จำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

11. เพื่อความเจริญงอกงามของเด็ก และแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก การที่เด็กจะเจริญงอกงามด้วยดีนั้น จำเป็นต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันก็ย่อมเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อความเจริญงอกงามของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับพ่อแม่ ผู้ปกครองกับชุมชน

12. เพื่อการศึกษาพัฒนาชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทำให้โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจชุมชนดีทั้งด้านทรัพยากรของชุมชน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งโรงเรียนจะได้นำความรู้ด้านต่างๆเหล่านั้นมาปรับปรุงหลักสูตร โปรแกรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม ในอันที่จะให้การศึกษาแก่นักเรียนและประชาชนเพื่อนำผลการเรียนรู้ไปปรับปรุงแก้ไขปัญหา

ละอุปสรรคต่างๆของชุมชน และพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการในการดำเนินการใด ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือจากชุมชนสู่โรงเรียน และจากโรงเรียนสู่ชุมชน ร่วมกันวางแผนควบคุม ประสานงาน จัดบุคลากร และเผยแพร่ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจความรู้สึก และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

4.2 ปัจจัยด้านบุคลากรภายในโรงเรียน

บุคลากรในโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษา ไม่ว่าจะรับผิดชอบโดยตรงต่องานหรือโดยทางอ้อม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน

4.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

พะยอม วงศ์สารศรี (2542, น. 189) กล่าวว่า ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจะมีความสำคัญต่อสถานศึกษา เป็นผู้ที่เอื้ออำนวยให้การทำงานของบุคลากรทุกฝ่ายประสบความสำเร็จซึ่งคุณสมบัติของผู้บังคับบัญชาที่ดีควรมีความเข้าใจความเป็นมนุษย์, มีปฏิภาณไหวพริบดี, มีความสามารถในการประสานงานและตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด, มีทักษะในการเป็นผู้นำที่ดี, มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อคำสั่ง, มีอารมณ์มั่นคง, ไม่เคร่งครัดต่ออำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการจนเกินไป และมีทักษะทางเทคนิค (Technical skill)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 64) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน

ในการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นบุคลากรที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดสำหรับการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารมีบทบาทสำคัญใน 4 ด้าน ดังนี้ (ธีระ รุญเจริญ, 2546, น. 12-15)

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญพอสรุปได้ คือ เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของครูและนักเรียน เป็นผู้นำในการบริหาร โดยยึดแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นผู้นำด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการ เป็นผู้ประสานความร่วมมือกับชุมชน เป็นผู้นำในการบริหารงานแบบประชาธิปไตย โดยร่วมกันทำงานเป็นทีม และส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม อย่างแข็งขัน เป็นผู้นำในการจัดการศึกษา และเป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในทางสร้างสรรค์ เป็นผู้นำในการบริหารคุณภาพ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ลงมือทำและรับผิดชอบต่อร่วมกัน เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นผู้นำในการจัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการบริหารที่ใช้โรงเรียนฐาน (SBM: School Based Management) ประกอบด้วยเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การเป็นผู้อำนวยความสะดวก การประสานความสัมพันธ์การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ การประเมินภายในและประเมินภายนอก การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมเทคโนโลยี

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหาร ทั่วไป สรุปพอสังเขปได้ดังนี้

3.1 การบริหารด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้และเป็นผู้นำด้าน วิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่ เสมอรอบรู้ทางด้านการศึกษา ความรับผิดชอบ แสวงหาข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการปฏิบัติงานอย่าง เป็นระบบ ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร และคำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ

3.2 การบริหารงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่และกิจกรรมในหน่วยงาน มีความรู้ระบบงบประมาณ เข้าใจระเบียบคลัง วัสดุการเงิน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความละเอียดรอบคอบ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หมั่น ตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ และรายงานการเงินอย่างเป็นระบบ

3.3 การบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคลเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีอารมณ์ขัน เป็น นักประชาธิปไตยประนีประนอม อดทน อดกลั้น เป็นนักพูดที่ดีมีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน กล้าตัดสินใจ และมุ่งมั่นพัฒนาองค์กร

3.4 การบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นนักวางแผนและกำหนด นโยบายที่ดีเป็นผู้ที่ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี มีความรู้ และบริหารโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสมมีความ คล่องแคล่ว ว่องไว และตื่นตัวอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบต่องานสูง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรคและกำกับ ติดตาม และประเมินผล

4. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน เป็นการให้หลักฐานข้อมูลแก่ประชาชนว่า บุคลากรในโรงเรียนทำงาน อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน และสาธารณชนมั่นใจในคุณภาพของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนต้องจัด ให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหาร การศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมี ประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นผู้บริหาร ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการหลาย ท่านได้เสนอทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารไว้อย่างหลากหลายดังนี้

Likert (Rensis Likert, 1956, p. 98 อ้างถึงใน อนุตรา โกงเหลง, 2556, น. 19) ให้ความหมายของคุณลักษณะผู้บริหารว่า การที่ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถ และกระทำตัวให้เป็น ผู้บังคับบัญชาและเป็นเพื่อนที่ดีของผู้ร่วมงาน มีความเข้าใจในระบบงานทุกอย่างพอสมควร และจะ เป็นผู้ที่มีความสามารถในงานทุกอย่าง แต่อาจจะไม่ดีทั้งหมด เป็นผู้นี้เทศติดตามงานได้ดี

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, น. 83) กล่าวถึงลักษณะของผู้บริหารว่าเป็นเรื่องของคุณลักษณะที่ดีที่มีอยู่ในตัวของผู้บริหารที่สามารถที่จะเรียนรู้สั่งสมประสบการณ์ ฝึกฝน พัฒนาตนให้เป็นผู้บริหารที่ดีได้ กิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ จะสำเร็จได้หรือไม่เพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ คุณลักษณะของผู้บริหารจึงมีส่วนเอื้ออำนวยให้กลุ่มสามารถดำเนินงานของกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่นับว่าเป็นการยากที่จะชี้ชัดลงไปว่าคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดีเป็นอย่างไร แต่ก็มีนักวิชาการด้านพฤติกรรมได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จไว้แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยเป็นแนวทางการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้บริหารที่ดี

Stogdill (Ralph M. Stogdill, 1974, p. 74-82 อ้างถึงใน อนุศรา โกงเหลง, 2556, น. 20-21) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารและแนวทางด้านวิธีการไว้มีรายละเอียด คือ เริ่มต้นศตวรรษปัจจุบันผู้นำเปรียบเสมือนผู้อยู่เหนือผู้อื่น ทั้งนี้จากการได้รับจากวัฒนธรรมทางด้านสังคมพบว่าผู้นำเป็นผู้ที่ประกอบด้วยคุณภาพลักษณะที่แตกต่างจากผู้อื่นโดยทั่วไป ได้มีการค้นคว้าสำรวจคุณลักษณะสองรูปแบบ คือนักการสื่อสาร (Communicators) และนักค้นคว้าวิจัย (Researchers) และได้จัดกลุ่มคุณลักษณะบุคคลเป็น 6 ประการ ได้แก่ คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) บุคลิกภาพ (Personality) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) และคุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) เป็นต้นมีรายละเอียดดังนี้ 1) คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) ผู้นำเป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง ทรงพลัง (Energy) มีวัยอันเหมาะสม (Age) มีลักษณะท่าทางที่ดี (Appearance) ส่วนสูง (Height) และน้ำหนัก (Weight) มีความสัมพันธ์กัน 2) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) ผู้นำเป็นผู้ที่มีการศึกษา (Education) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี (Social Status , Mobility) 3) สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) ผู้นำเป็นผู้มีสติปัญญาดี (Intelligence) มีความรู้ดี (Knowledge) มีดุลยพินิจและการตัดสินใจที่ดี (Judgment, Decisiveness) และมีทักษะในการเจรจาอย่างคล่องแคล่ว (Fluency of Speech) 4) บุคลิกภาพ (Personality) ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) และการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย (Adjustment, Normality) มีความเป็นอิสระ (Independence) มองโลกในแง่ดี (Aggressiveness) มีความตื่นตัวอยู่เสมอ (Alertness) มีอำนาจในตนเอง (Ascendance, Dominance) มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ให้คงที่ (Emotional Balance, Control) มีความเป็นอิสระในการทำงาน (Independence) มีจิตใจที่เข้มแข็ง (Objectivity, Tough-mindedness) มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) มีความซื่อสัตย์ มีจริยธรรม (Ethical Conduct) มีไหวพริบ (Resourcefulness) มีความมั่นใจในตนเอง (Self - confidence) มีอารมณ์มั่นคง (Strength of Conviction) มีความสามารถในการกำจัดความเครียด (Tolerance of Stress) 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) ผู้นำเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ (Achievement Drive, Desire to Excel) มีความรับผิดชอบสูง (Drive for Responsibility) มีความคิดริเริ่ม (Enterprise, Initiative) มีความมุ่งมั่นในการกำจัดอุปสรรค (Persistence Against Obstacles) และมีความมุ่งมั่นให้ถึงเป้าหมาย (Responsible in Pursuit of Objectives) รวมถึงยังมีความสามารถในการนิเทศงาน (Task Orientation) 6) คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) มีความสามารถในการบริหาร (Administrative) มีเสน่ห์ (Attractiveness) มีความใส่ใจผู้อื่น (nurturance) เป็นที่ยอมรับของสมาชิก

และคนอื่น ๆ เข้าสังคมได้เก่ง (Social Participation, Tact, Diplomacy) เป็นที่ชื่นชอบและกว้างขวาง (Popularity, Prestige) ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประสานงาน (Ability to Enlist Cooperation) มีมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Skills)

จันทรานี สงวนนาม (2553, น. 137) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีในการบริหารและการจัดการศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) เป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีภาวะผู้นำผู้ตามที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความคิดเป็นประชาธิปไตยในการทำงานเป็นทีม 3) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารการศึกษา ได้แก่ ความรู้ทั่วไปในการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และความรู้เฉพาะตำแหน่งตามภารกิจของสถานศึกษา 4) เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารและจัดการศึกษา ได้แก่ การวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันและสร้างคามมุ่งหวังในอนาคตมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแนวทางพัฒนาการศึกษา

พรนพ พุกกะพันธ์ (2544, น. 22-23) กล่าวว่าผู้นำที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ 1) มีความเฉลียวฉลาด 2) มีการศึกษาอบรมดี 3) มีความเชื่อมั่นในตัวเอง 4) เป็นคนมีเหตุผลดี 5) มีประสบการณ์ในการปกครองบังคับบัญชาเป็นอย่างดี 6) มีชื่อเสียงเกียรติคุณดี 7) สามารถเข้ากับคนได้ทุกระดับ 8) มีสุขภาพอนามัยดี 9) มีความสามารถเหนือบุคคลธรรมดา 10) มีความรู้เกี่ยวกับงานทั่วไปขององค์กร 11) มีความสามารถเผชิญปัญหา 12) มีความสามารถคาดการณ์

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551, น. 42-55) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารที่มีประสิทธิผล หรือลักษณะผู้บริหารที่มีประสิทธิผลมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นบุคคลที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จ 2) เป็นผู้ที่มิพบทบทวนที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้บังคับบัญชา 3) การจูงใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม การติดต่อสื่อสาร และมีอิทธิพลเหนือผู้บังคับบัญชาตามอำนาจหน้าที่ของการบริหารที่ดำรงตำแหน่งอยู่ 4) ผู้บริหารที่มีส่วนทำให้เกิดวิสัยทัศน์ขององค์การและของพนักงาน ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถใช้อำนาจ อิทธิพลต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อนำกลุ่มประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วย 5) ผู้บริหารยังเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่ม และสามารถนำกลุ่มให้ปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยแบ่งคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้นำออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป 2) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General Personality Traits) เป็นคุณลักษณะที่สามารถสังเกตได้ทั้งภายในและภายนอกงาน คุณลักษณะทั่วไปจะสัมพันธ์กับความสำเร็จ และความพอใจทั้งชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวประกอบด้วย 1) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) 2) การสร้างความไว้วางใจได้ (Trustworthiness) 3) เป็นคนกล้าแสดงออก (Extroversion) 4) ลักษณะเด่น (Dominance) 5) การเป็นคนที่มีการแสดงออกเหมาะสม (Assertiveness) 6) ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional stability) 7) ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) 8) มีอารมณ์ขัน (Sense of humor) 9) ความเป็นคนคอบออุ่นหรือมีความเอื้ออารี (Warmth) 10) มีความอดทนสูงต่อความตึงเครียด (ความผิดหวังหรือคับข้องใจ) (High tolerance for Frustration) 11) การรู้จักตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน (Self-awareness and Self - Objectivity) 12) ความนอบน้อมถ่อมตน (Humility) และคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related Personality Traits) เป็น

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่แน่นอนของผู้นำที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ประกอบด้วย (1) ความรู้สึกที่มุ่งมั่น (Passion) (2) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) (3) ความสามารถในการยืดหยุ่นได้และความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) (4) สภาพการควบคุมภายในตนเอง (Intimal Locus of Control) (5) ความกล้าหาญ (Courage) (6) ความสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม (Resiliency)

ดังนั้นจากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารของนักการศึกษาดังกล่าว จึงสรุป องค์ประกอบส่วนบุคคลของผู้บริหาร ประกอบไปด้วย

1. บุคลิกภาพ หมายถึง สมรรถภาพทางร่างกาย ลักษณะท่าทาง ท่วงทีวาจา กิริยามารยาท การแต่งกาย การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

2. ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ บุคคลอื่น ความสามารถในการนำตนเองและเพื่อนร่วมงานให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง

3. คุณธรรมจริยธรรมผู้บริหาร หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่น ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนโดยเสียสละเพื่อส่วนรวม จิตใจหนักแน่นมั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความยุติธรรม และการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

4. มนุษย์สัมพันธ์ของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น การปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงานด้วยเมตริ จิต สันทนาปราศรียอย่างฉันทมิตร การแสดงความเป็นกันเองต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บังคับบัญชา ผู้สั่งการ ควบคุม ดูแลระบบ การทำงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งเปรียบเสมือนหัวเรือใหญ่บังคับทิศทางให้งานด้านต่าง ๆ เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีความรู้ ทันทต่อเหตุการณ์ มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตย จึงจะทำให้การทำงานราบรื่น ส่งผลดีต่อ สถานศึกษา และยังเป็นผลให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ทุกคนมีความรู้ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง แท้จริง

4.2.2 ครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เพราะครูเป็นผู้ถ่ายทอดความและประสบการณ์ให้แก่นักเรียนโดยตรง มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาก การสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น เห็นคุณค่าของการเรียนรู้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีคุณลักษณะพึง ประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่ง มนตรี จุฬาวัดนทล (2543, น. 38) ได้กล่าวถึงบทบาทของครู ไว้ว่า ครูควรเป็นผู้นำความคิด มีความรู้ มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพครู มีศักดิ์ศรี และเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ไม่ทำร้ายร้ายหรือรังแกผู้เรียน ความคาดหวังของสังคมโดยเฉพาะความ คาดหวังของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีต่อตัวครูมิได้หลากหลาย และจะเป็นแรงผลักดันให้ครูต้องมีคุณสมบัติ ตามที่สังคมต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 64 - 66) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของครูแห่งชาติใน 3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู แบ่งได้ดังนี้

1.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี ใช้วิธีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง เน้นกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาที่หลากหลาย กระตุ้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ใฝ่ศึกษา แสวงหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มองเห็นความแตกต่างของผู้เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง เป็นผู้อำนวยความสะดวก เลือกลงใช้สื่อและจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม แนะนำแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่มากมายทั้งในและนอกโรงเรียน ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย มีการวิจัยในชั้นเรียน ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลและการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 ว่าด้วยการจัดการศึกษา

1.2 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คิดค้นโครงการใหม่ ๆ คิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และวิธีการอื่น ๆ ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัสดุท้องถิ่นในการสร้างนวัตกรรม การสร้างผลงานวิจัยในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและครู

1.3 ความสามารถทางวิชาการ หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ สามารถประยุกต์เชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และใช้กรณีศึกษาจากท้องถิ่นในการจัดกิจกรรม การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เกิดการบูรณาการ เผยแพร่และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างครู สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ สาธิตผลงานหรือโครงการของนักเรียนและครูอย่างสม่ำเสมอ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่นักเรียน จัดกิจกรรม นิเทศ การแสดง การสาธิต และติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของครู และนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ สามารถทำการศึกษาวจัยและพัฒนาความรู้และกระบวนการเรียนรู้ หรือเคยมีผลงานวิจัยที่ดำเนินการเพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง มีความเข้าใจในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การครองตนของครู หมายถึง การเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านส่วนตัวและครอบครัว มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพ อนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ มีจรรยาบรรณ วิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ครูนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. การประสานงานกับชุมชน หมายถึง การเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากชุมชนในความสามารถ บุคลิกภาพและคุณงามความดี เป็นผู้นำชุมชนทางวิชาการ เป็นสมาชิกและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู รู้จักองค์ประกอบของชุมชนอันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเป็นอย่างดี สร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษาและ

พัฒนาการศึกษา สามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถนำโรงเรียนช่วยเหลือชุมชนและร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จะเห็นว่าครูจะต้องมีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนั้นยังจะต้องเป็นผู้มีความสามารถทางวิชาการ มีความรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองสอน รวมทั้งการครองตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถทำงานร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นได้

ธีรยุทธ ริยะบุตร (2552, น. 36) ได้สรุปผลจากการศึกษาไว้ว่า ครูที่ดีจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ คือ

1. บุคลิกภาพดีทั้งทางกายและจิตใจ เช่น แต่งกายเรียบร้อย ท่าทางสง่า พุดจาไพเราะ นุ่มนวล นำเสียงชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี เป็นต้น
2. คุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น มีสุขภาพอนามัยดี เป็นต้น
3. มีความสามารถในการสอนและการปกครองนักเรียน เช่น สอนแล้วเด็กสามารถคิด แก้ปัญหาเป็น สอนสนุก และสามารถปกครองนักเรียนในชั้นให้อยู่ในระเบียบวินัย
4. ประพฤติดี ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง
5. มีเมตตาและคุณธรรมสูง เช่น มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีเมตตา กรุณา เสียสละ ซื่อสัตย์ และมีความมานะอดทน เป็นต้น
6. มนุษย์สัมพันธ์ดี มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นกับเพื่อนครู ผู้ปกครอง หรือนักเรียน

สุรางค์ โค้วตระกูล (2553, น. 14) กล่าวว่า ครูที่ดีและมีวิธีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพหมายถึง ครูที่มีการสอนที่รับรองได้ว่านักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถ นอกจากนั้น สุรางค์ โค้วตระกูล ยังได้สรุปคุณลักษณะสำคัญของครูที่ดีจากนักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่านไว้ดังนี้

1. ต้องเป็นนักมนุษยนิยม (Humanist) คือ ผู้ที่ยอมรับนักเรียนอย่างจริงจัง ให้ความอบอุ่นมีความเข้าใจนักเรียน มีความยุติธรรม และมีคุณลักษณะของครูตามที่คณะของนักจิตวิทยามนุษยนิยม และเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการสอน คือครูต้องเข้าใจธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้ และสามารถที่จะให้วิธีสอนที่เหมาะสม และจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ครูต้องใช้วิธีการประเมินที่สามารถบอกได้ว่าการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นจริง
3. เป็นผู้ที่รู้จักนักเรียน ครูไม่เพียงแต่เป็นผู้สอนนักเรียนทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพของนักเรียนด้วย ดังนั้นครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อจะช่วยให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและบุคลิกภาพด้วย โดยตนเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นไปในทางบวก เพื่อนักเรียนจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า มีความภูมิใจในตนเองและมีความสุข
4. เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการ โดยเฉพาะในวิชาต่าง ๆ ที่ตนจะต้องสอน สำหรับความรู้ด้านวิชาการนั้น เมื่อนิสิตนักศึกษาครูเรียนจบหลักสูตรแล้ว ก็อาจเชื่อได้ว่าได้รับการเตรียมตัวพร้อมที่จะเป็นผู้สอนได้ และนอกจากนี้ถ้านักเรียนนักศึกษาเป็นผู้ที่พยายามชวนหาความ

รู้อยู่เสมอไม่ว่าค้นคว้าด้วยตนเอง หรือไปอบรมต่อในวิชาที่ตนเองสอนก็จะเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิทางวิชาการที่ตนเองสอนอยู่เสมอ

5. เป็นผู้นำที่ดีและผู้ฟังที่ดี สามารถจะช่วยนักเรียนให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันในกรณีที่มีความขัดแย้งกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6. มีทักษะในการจัดการห้องเรียนให้อะไรการเรียนรู้

7. เป็นผู้ที่ยึดมั่นในวิธีการทางวิทยาศาสตร์และเข้าใจพฤติกรรม และเป็นนักวิทยาศาสตร์

8. จะต้องมีทักษะชีวิต (Life skills) คือ เป็นผู้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี และมีความสัมพันธ์อันดีหรือต้องมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ มีสุขภาพดีทั้งกาย และใจจะต้องมีจุดมุ่งหมายของชีวิตและมีใจรักอาชีพที่เลือก

ในส่วนของครูผู้สอนระดับปฐมวัย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2549, น. 5) ได้กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของครูอนุบาลที่ดี ดังนี้

1. ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองทุกด้าน ด้านแรกได้แก่ ความรู้ ความคิดซึ่งด้านนี้จะทำให้อาชีพครูมีความก้าวหน้าขึ้น ด้านที่สองคือ การพัฒนาคุณธรรมจิตสำนึกซึ่งได้แก่ ความสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นครูรับผิดชอบงานในหน้าที่มีคุณธรรม ขยันและมีคุณลักษณะครูที่ดี

2. ครูที่ดีในระดับอนุบาล ควรมีลักษณะที่เป็นแบบอย่างแก่เด็กได้ทั้งภายในและภายนอกได้แก่ การแต่งกายควรสุภาพ สะอาด มีมารยาท พูดจาไพเราะ สุภาพควบคุมอารมณ์ได้ ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความรัก ความเมตตา และสร้างบรรยากาศที่ดีและสนุกสนาน เพื่อให้เด็กมีความสุข และต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง

3. บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนระดับอนุบาล ครูต้องมีความรู้ และทักษะในการสอนเข้าใจธรรมชาติเด็ก รู้ความต้องการของเด็ก ให้ความอบอุ่นแก่เด็กและต้องจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก

4. การจัดสิ่งแวดล้อมและการปกครองชั้นเรียน ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก การปกครองชั้นเรียนต้องมีเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ไม่ควรใช้วิธีรุนแรง หยาบกระด้าง ก้าวร้าว ควรตั้งข้อตกลงของห้องเรียนให้เด็กทราบ

5. กิจวัตรในการปฏิบัติงานของครูระดับอนุบาล ในแต่ละวันครูต้องปฏิบัติงาน ดังนี้ ตรวจสอบสุขภาพเด็ก จัดกิจกรรมวางแผนร่วมกับเด็ก เตรียมวัสดุอุปกรณ์ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด จัดอาหารว่าง เช้า-บ่าย และอาหารกลางวัน ดูแลการนอนและการพักผ่อน ดูแลให้ใช้ห้องน้ำ ประเมินผลงานของเด็กทุกคน

6. งานธุรการในห้องเรียน นอกจากงานในหน้าที่ครูต้องมีงานธุรการในห้องเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ งานเอกสารประจำห้องเรียน และงานบันทึกระเบียบสะสมแบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพ และบันทึกเกี่ยวกับการติดต่อกับผู้ปกครอง

7. การสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน จะช่วยลดปัญหาระหว่างผู้ปกครองกับครูและแก้ปัญหาการเรียนของเด็กได้การสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีหลายกิจกรรมเช่น การพูดคุยกันทางโทรศัพท์ การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการการเยี่ยมบ้าน การเยี่ยมโรงเรียน การประชุม และการจัดทำข่าวสารถึงผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า ด้านครูผู้สอน หมายถึง คุณลักษณะของครูที่ดี ซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการสอน มีคุณธรรมและจริยธรรมตามคุณสมบัตินักวิชาชีพที่กำหนด เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการสอนให้ได้เกิดประสิทธิผลคือ สามารถนำความรู้ที่ได้รับออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้

4.3 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง

ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เรารู้ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นความรู้คิดหรือสติปัญญา ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออก (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2553, น. 302) จึงกล่าวได้ว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อและความรู้เชิงประมาณค่าของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของบุคคล ความรู้เชิงประมาณค่านี้นั้นเป็นได้จากทางด้านบวกกับลบ ทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงออกตอบโต้ต่อสิ่งต่าง ๆ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 106) กล่าวว่า ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือทางต่อต้านก็ได้

สุวัชรีย์ เดชาธรรม (2544, น. 14) ได้สรุปความหมายของทัศนคติไว้ ดังนี้

1. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากทีบุคคลได้มีประสบการณ์ต่อสิ่ง นั้น ความรู้สึกนี้จึงแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 ความรู้สึกในทางบวก เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ และสนับสนุน

1.2 ความรู้สึกในทางลบ เป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย และไม่สนับสนุน

1.3 ความรู้สึกที่เป็นกลาง คือไม่มีความรู้สึกใด ๆ

2. บุคคลแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรม ซึ่งแบ่งพฤติกรรมเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ มีการกล่าวถึง สนับสนุน ท่าทาง หน้าตาบอกความพึงพอใจ

2.2 พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่ แสดงออก หรือความรู้สึกที่เป็นกลาง

จิราภรณ์ ตาทิน (2550, น. 7) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง แนวความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแนวความคิดนั้นเป็นผลจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์เดิมนำมาเปรียบเทียบกับประเมินค่ากับสิ่งที่พบ แล้วกำหนดสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่แสดงออกมาในลักษณะพฤติกรรม

ณัฐกฤตา ทองไพบูลย์ (2550, น. 13) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยว กันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อหรือการรู้ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคตินั้น โดยทัศนคติเป็นเรื่องของจิตใจ ทำที่ ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับรายการของสถานการณ์ที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ทัศนคติมีผลให้มีการแสดงพฤติกรรมออกมา

จักรกฤษณ์ อุตซี (2553, น. 6) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการตอบสนองจะแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ

จึงสรุปได้ว่า ทักษะคิด หมายถึง ความรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ ที่เป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือความรู้ และบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่แสดงออกมาในลักษณะพฤติกรรม ทัศนคติจึงเป็นเรื่องของ บุคคลที่แสดงออกให้เห็นถึงความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความเชื่อฝังใจ ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งมักจะเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลนั้นได้มีการประเมินสถานการณ์ เหตุการณ์ บุคคล หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสิ่งแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไป

Walters (Walters, 1978, p. 261 อ้างถึงใน ศุภร เสรีรัตน์, 2544, น. 173-175) ได้ แบ่งประเภทของทัศนคติไว้ 5 ประเภท ได้แก่

1. ความเชื่อ (Beliefs) คือ ความโน้มเอียงที่ทำให้ต้องยอมรับ เพราะเป็นข้อเท็จจริง และเป็นสิ่งที่มีการสนับสนุนโดยความเป็นจริง เป็นสิ่งที่มีเหตุผลที่ถาวรแต่อาจจะมีหรือไม่มีมาสำคัญก็ได้

2. ความคิดเห็น (Opinions) คือ ความโน้มเอียงที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความแน่นอน ความคิดเห็นมักจะเกี่ยวข้องกับคำถามในปัจจุบันและง่ายที่จะเปลี่ยนแปลง

3. ความรู้สึก (Feelings) คือ ความโน้มเอียงซึ่งมีพื้นฐานมาจากอารมณ์โดยธรรมชาติ

4. ความโน้มเอียง (Inclination) คือ รูปแบบบางส่วนของทัศนคติเมื่อผู้บริโภคมอยู่ในสภาวะที่ตัดสินใจไม่ได้

5. ความมีอคติ (Bias) คือ ความเชื่อทางจิตใจที่ทำให้เกิดอคติหรือความเสียหายในทางตรงข้ามกับข้อเท็จจริง

ด้านองค์ประกอบของทัศนคติ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, น. 3-4 อ้างถึงใน ภัทรกร เฉลยจรรยา, 2558, น. 15) แยกองค์ประกอบของทัศนคติเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเรา “ความคิด” อีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดี หรือไม่ดี ขณะที่คิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสม จะเกิดการปฏิบัติ

ธงชัย สันติวงษ์ (อ้างถึงใน ญัฐกฤตดา ทองไพบูลย์, 2550, น. 15) กล่าวถึง องค์ประกอบของทัศนคติไว้ว่ามีอยู่ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบด้านการรู้คิด ความเข้าใจ หรือส่วนของความเชื่อ (Cognitive or Belief Component) คือ รู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีรายละเอียดอะไรบ้าง มีคุณหรือโทษ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลที่ได้เก็บสะสมมาจากประสบการณ์ในอดีต และประเมินออกมาเป็นความเชื่อและตัดสินใจซึ่ง ผลจะออกมาในรูป “จริง – เท็จ” “ดี – เลว”

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก หรือความชอบ หรือส่วนของความรู้สึก (Affective or Feeling Component) องค์ประกอบนี้มีขอบเขตครอบคลุมถึงความรู้สึกต่างๆ รวมตลอดถึง อารมณ์ด้วย เป็นองค์ประกอบสำคัญมากของทัศนคติ จนทำให้หนีภัยทางทัศนคติบางคนวัด องค์ประกอบนี้แต่

เพียงอย่างเดียว องค์ประกอบนี้เป็นอารมณ์ “ชอบ – ไม่ชอบ” “พอใจ – ไม่พอใจ” กล่าวคือ เมื่อมีความรู้สึกมากเพียงพอแล้วก็จะเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ

3. องค์ประกอบด้านพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการแสดงออก (Behavioral or Action Tendency Component) เป็นความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกและความเชื่อ คือ เมื่อบุคคลมีความรู้ในสิ่งนั้น จะเกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบต่อสิ่งนั้น และพร้อมที่จะกระทำอะไรอย่างหนึ่งอย่างใดลงไป

สอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ อุตซี (2553, น. 6) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของทัศนคติประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ประกอบด้วยความรู้ทั้งหมดและประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีอยู่ การได้รับรู้ข้อเท็จจริง ความรู้ ความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพิ่มเติม

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Evaluation Component) ประกอบด้วยความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคลนั้นต่อเป้าหมายของทัศนคติ เป็นการประเมินความรู้สึกเชิงบวก เช่น ชอบ พอใจ เห็นใจ และความรู้สึกเชิงลบ เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ซึ่งสอดคล้องกันกับองค์ประกอบทางความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายของทัศนคตินั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) ประกอบด้วยความพร้อมของบุคคลที่จะตอบสนอง (Readiness to Respond) หรือแนวโน้มที่จะแสดงออก (Tendency to Act) ต่อเป้าหมายของทัศนคติเมื่อประมวลความรู้และประเมินค่าความรู้สึกต่อสิ่งนั้นแล้ว โดย พฤติกรรมจะแสดงออกได้สองลักษณะ คือ พฤติกรรมทางบวก เช่น การยอมรับ การสนับสนุน การเข้าใกล้ เป็นต้น และพฤติกรรมทางลบ เช่น การทำลาย การขัดขืน เป็นต้น

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง หมายถึง ความรู้สึกของผู้ปกครองต่อสถานศึกษาที่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือความรู้ และแสดงออกมาในลักษณะพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความเชื่อฝังใจที่มีต่อสถานศึกษานั้น

5. การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งประกอบโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก และอำเภอบางแพ มีจำนวนทั้งหมด 177 โรงเรียน แยกเป็นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 150 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน) จำนวน 66 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 600 คน) จำนวน 80 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 – 1,500 คน) จำนวน 4 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งรวมทั้งหมด 25,117 คน และสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน จำนวน 27 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 30,280 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2557) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี

เขต 2 ดำเนินงานเพื่อให้การบริหารจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ “สองประสาน-สามประสาน” คือ การเคลื่อนย้ายนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กไปเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็กด้วยกัน และ “โรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง” เป็นการเคลื่อนย้ายนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กไปเรียนรวมในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่า (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2, 2557, น. 12) และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียนไว้ 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 38)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จัดการศึกษาภายใต้เป้าประสงค์ของสำนักงานเขตฯ ดังนี้

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน
2. นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย และมีคุณภาพ
3. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
4. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา อื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บูรณาการการทำงาน ตามหลักธรรมาภิบาล สู่สถานศึกษา

การประกอบอาชีพของประชากร

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการทำนาข้าวในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลองมีการปลูกพืชไร่ชนิดต่าง ๆ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง สับปะรด ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมีการทำสวนผลไม้หลายชนิด เช่น มะม่วง มะพร้าว องุ่นและชมพู มีการทำปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ สุกร ไก่ เป็ด โคเนื้อและโคนม นอกจากนั้นยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจัดประเภท กุ้ง ก้ามกราม กุ้งขาว อุตสาหกรรมที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัด คือ อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผา การทอผ้า อุตสาหกรรมอาหาร การประกอบตัวถังรถยนต์โดยสาร รถบรรทุก และอุตสาหกรรมผลิตกระดาษ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาพร มาอุ่น (2550, น. 82 - 88) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอُنอารีวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอُنอารีวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความ

พึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือด้านเนื้อหาวิชา ด้านบุคลลากร ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 รายการ คือ มีการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนได้ตรงกับวิชาและหลักสูตรที่สอน และจัดให้มีรายวิชาเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และกีฬา ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอนุอารีวิทยาลัย จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอัตราค่าเล่าเรียน ผู้ปกครองที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านบริการอื่น ๆ ผู้ปกครองที่มีเพศและอายุต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิลาวรรณ ด้านสิริสุข (2550, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียน บ้านดอนมะยาง กม.3 จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านบุคลลากร ใน โรงเรียน และปัจจัยด้านค่านิยมของผู้ปกครองไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ดุขฎิ จิรฉัตรมงคล (2550, น. 46 – 48) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 73.72 พาบุตรหลานไปสมัครยังโรงเรียนเป้าหมายครั้งเดียว และจะพาบุตรหลานไปสมัครพร้อมกันร้อยละ 84.19 โดยผู้ปกครองจะทราบข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียนมากที่สุดถึงร้อยละ 66.09 ส่วนสาเหตุที่ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรมากที่สุดคือ โรงเรียนมีมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 20.64 รองลงมาคือ ชื่อเสียงของโรงเรียน ร้อยละ 19.81 และการเดินทางสะดวก ร้อยละ 16.18

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1 จังหวัดเชียงราย อันดับแรกคือปัจจัยทางด้านบุคลลากร ได้แก่ ครูผู้สอนมีจรรยาบรรณในอาชีพของตน และครูผู้สอนมีความเสียสละและเอาใจใส่ในหน้าที่ของตน อันดับที่สองคือปัจจัยทางด้านการเรียนการสอนและระดับมาตรฐานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม และอันดับสุดท้ายคือปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดลอม ได้แก่ โรงเรียนสามารถรักษาความสะอาดได้เป็นอย่างดี โรงเรียนมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ

3. สภาพปัญหาและอุปสรรคพบว่า ปัญหาด้านสถานที่คือสถานที่คับแคบ ไม่สะอาด เป็นปัญหาที่ผู้ปกครองคำนึงถึงมากที่สุด โดยผู้ปกครองเสนอให้มีการขยายพื้นที่ถ้าเป็นไปได้ และดูแลเรื่องความสะอาด ปลอดภัย รongลงมาคือปัญหาด้านอุปกรณ์ของโรงเรียน ซึ่งควรมีการดูแลอยู่เสมอเพราะบางครั้งนักเรียนต้องใช้อุปกรณ์ที่ชำรุดอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวนักเรียนได้ ปัญหาต่อมาคือ ปัญหาด้านการจราจรที่ติดขัดโดยเฉพาะช่วงเวลารับ-ส่งนักเรียนจะวุ่นวายและติดขัดทำให้เสียเวลา และอาจเกิดอุบัติเหตุได้ ส่วนปัญหาด้านบุคลลากรที่ไม่เพียงพอและทำงานได้ไม่เต็มที่ควรจะมีครูพี่เลี้ยงช่วยดูแลเด็ก

4. ผลการวิเคราะห์และทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาลกับระดับการศึกษา รายได้ อาชีพของผู้ปกครอง จากการหาค่า Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปรากฏผล ดังนี้

4.1 ปัจจัยทางด้านการเรียนการสอนและระดับมาตรฐานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านการเรียนการสอนและระดับมาตรฐานของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพของผู้ปกครอง

4.2 ปัจจัยทางด้านบุคลากร ได้แก่ ครูผู้สอนมีความเสียสละและเอาใจใส่ในหน้าที่ ครูผู้สอนมีประสบการณ์การทำงานและการสอนที่ดี ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดวิชาได้เป็นอย่างดี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

4.3 ปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียนสามารถรักษาความสะอาดได้เป็นอย่างดี โรงเรียนมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย และเพียงพอ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

ธีระยุทธ ธิยะบุตร (2552, น. 69 - 74) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนบ้านหนองกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนบ้านหนองกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นปัจจัยปรากฏผลดังนี้

ปัจจัยด้านโรงเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านกิจกรรมของโรงเรียน

ปัจจัยด้านบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ของครู ปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหาร

ปัจจัยด้านค่านิยมของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 12 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ นักเรียนที่เรียนโรงเรียนขนาดเล็กในหมู่บ้านมีพฤติกรรมที่เหมาะสมพอกันกับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ในตัวเมือง การเข้าเรียนที่โรงเรียนขนาดเล็กในหมู่บ้านทำให้การดูแลควบคุมนักเรียนทำได้ง่ายกว่า นักเรียนมีความอบอุ่นมากกว่าเข้าเรียนที่โรงเรียนขนาดใหญ่ในตัวเมือง นักเรียนที่เข้าเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ในตัวเมืองมีผลการเรียนใกล้เคียงกับนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กในหมู่บ้าน

อนุสรฯ ฐวรรณวงศ์ (2552, น. 87 - 92) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 มีองค์ประกอบ

รวม 11 องค์ประกอบ คือ 1) คุณสมบัตินักเรียน 2) ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการเรียน 3) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 4) คุณลักษณะทั่วไปของครูผู้สอนและครูพี่เลี้ยง 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) คุณลักษณะเฉพาะของครูพี่เลี้ยง 7) หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 8) ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน 9) บริการรถโรงเรียน 10) คุณสมบัตินักเรียน และ 11) ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษารวม 65.305 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบในการตัดสินใจของผู้ปกครองพบว่า โมเดลที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยดัชนีค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่ามากกว่า 0.90 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่ามากกว่า 0.90 ดัชนีค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) มีค่าต่ำกว่า 0.08 และดัชนีค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าต่ำกว่า 0.08

อรรวรรณ เข้มสม (2554, น. 112 - 123) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ (องค์การมหาชน) ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีภูมิลำเนาภาคกลาง มีอาชีพหลักของครอบครัวเป็นข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ของครอบครัว/เดือน 30,000 บาทขึ้นไป สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมของรัฐ มีผลการศึกษาก่อนเข้าเรียน เกรด 3.67 - 4.00 และมีผู้อุปการะเป็นบิดาและมารดา

2. นักเรียนให้ความสำคัญเห็นในปัจจัยตัวสถาบัน ในการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 โดยให้ความสำคัญในด้านสถานที่ตั้งโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านทุนการศึกษา บุคลากรของโรงเรียน กระบวนการสมัครและคัดเลือก อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หลักสูตรที่เปิดสอน น้อยที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์

3. นักเรียนให้ความสำคัญเห็นในปัจจัยด้านทัศนคติในการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 โดยให้ความสำคัญในด้านความรู้ความเข้าใจที่มีต่อโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือความเชื่อในด้านการเรียนและประสบการณ์ของคนรู้จัก

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยตัวสถาบันและปัจจัยด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยตัวสถาบัน ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ นักเรียนให้ความสำคัญเห็นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น โรงเรียนควรเน้นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียนในทุกรูปแบบเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และในส่วนของปัจจัยด้านทัศนคติ ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ นักเรียนให้ความสำคัญเห็นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรนำนักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาให้คำแนะนำแก่รุ่นน้องเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกเรียน

สุทธานุช เจนโชติสุวรรณ (2555, น. 106 - 116) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 36-45 ปี มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท กลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้

ความสำคัญในด้านหลักสูตรและสื่อการสอนมากที่สุด ให้ความสำคัญในด้านทางกายภาพ อยู่ในอันดับรองลงมา และให้ความสำคัญในด้านอาจารย์และบุคลากรน้อยที่สุด การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ พบว่าการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในด้านการสุขภาพอนามัยมากที่สุด ให้ความสำคัญในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และโรงเรียนกับ ผู้ปกครองอยู่ในอันดับรองลงมา และให้ความสำคัญในด้านบทบาทหน้าที่ของครูน้อยที่สุด อายุ อาชีพ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ส่วนเพศ ระดับการศึกษา อายุ ความสัมพันธ์ของเด็กในปกครอง และจำนวนเด็กนักเรียนที่มีภาระดูแลที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของกลุ่มผู้ปกครอง ระดับชั้นการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโรงเรียน ส่วนเพศที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของกลุ่มนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโดยรวมกับปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง

วาริน รัตนเพียร (2555, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจในการนำบุตรหลานเข้าเรียนประถมศึกษารัฐบาล กรณีอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจนำบุตรหลานเข้าเรียนระดับประถมศึกษารัฐบาล ตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ด้านชื่อเสียงโรงเรียนด้านวิชาการ และด้านระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปกครองได้นำข้อมูลแต่ละโรงเรียนมาเปรียบเทียบกันก่อนตัดสินใจในการนำบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนประถมศึกษารัฐบาลอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก
3. ผู้ปกครองตัดสินใจจากเป็นโรงเรียนที่ผู้ปกครองได้เคยศึกษาเล่าเรียน ในการนำบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนประถมศึกษารัฐบาล อยู่ในระดับมาก
4. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน ความเกี่ยวข้องกับบุตรหลานต่างกัน มีเกณฑ์การตัดสินใจโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ ที่จะตัดสินใจเลือกโรงเรียนประถมศึกษารัฐบาล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อรอุมา ภูขงค่อนันต์ (2557, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อโรงเรียนวัดด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อโรงเรียนวัดด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านบริการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

Joyce (Joyce 1992, p. Abstract) ได้ทำการวิจัยเพื่อหาเหตุผลของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนชั้นประถมศึกษาของรัฐระหว่าง 2 รัฐ โดยกลุ่มผู้ปกครอง 2 กลุ่มของโรงเรียนสแตนเบนวิลล์ในมลรัฐโอไฮโอ และโรงเรียนเซนต์พอล ในรัฐมินเนโซตา (Stendbenville Public School in Ohio and St. Paul Public School in Minnesota) สรุปความเห็นที่เหมือนกันมากในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาให้แก่บุตรหลาน 8 ข้อ ดังนี้ 1) คุณภาพของครู 2) ระเบียบของโรงเรียน 3) วินัยของโรงเรียน

4) หลักสูตรพิเศษ 5) จริยธรรมของครู 6) การประเมินความสามารถของครู 7) ความรับผิดชอบของโรงเรียน และ 8) มีแนวการสอนที่หลากหลาย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านโรงเรียน ด้านบุคลากร และด้านทัศนคติของผู้ปกครอง โดยเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครอง จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 6,546 คน จากโรงเรียนจำนวน 150 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 380 คน โดยการสุ่มตัวอย่างใช้ความน่าจะเป็น จากสูตรทางคณิตศาสตร์ของ Taro Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, น. 47) เลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยจำแนกเป็นกลุ่มตามลักษณะขนาดโรงเรียน และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างผู้ปกครองแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จับฉลากเลือกผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 380 คน จากกลุ่มประชากรดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 คน กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 203 คน และกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 167 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน			
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม
โพธาราม	1	30	20	51
บ้านโป่ง	1	25	24	50
ดำเนินสะดวก	1	17	7	25
บางแพ	1	8	15	24
รวม	4	80	66	150

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2, แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558, น. 4.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ชุดแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้นของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ปัจจัยด้านโรงเรียน จำนวน 19 ข้อ
2. ปัจจัยด้านบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ
3. ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง จำนวน 9 ข้อ

โดยกำหนดระดับความมากน้อยของความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยใช้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด	หมายถึง	5 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมาก	หมายถึง	4 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจปานกลาง	หมายถึง	3 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อย	หมายถึง	2 คะแนน

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อยที่สุด หมายถึง 1 คะแนน
การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัจจัยที่
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยนำค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด
ดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2542, น. 98)

เกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง

4.50 – 5.00	หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อยที่สุด

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการศึกษาแนวคิด หลักการ และผลงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยค้นคว้ามา และได้นำมาทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

2.2.1 การทดสอบความตรง (Validity) โดยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถาม
แต่ละข้อให้ครอบคลุมและถูกต้องตามจุดประสงค์ของการวิจัยจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
พบว่ามีความ IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.2.2 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทำการทดลอง (Try
Out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 30 ชุด หลังจากได้รับแบบสอบถาม
ที่ทดลองกลับมาแล้ว ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)
วิธีของครอนบาค (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2552, น. 158) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.92 และ
นำมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วจึงจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้
กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
ที่มีผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลได้รับการสุ่มเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะเดินทางไปรับด้วยตนเอง

3.3 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 ฉบับ และได้รับ
คืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิท (Likert) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

4.3 ทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test และเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's Method)

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 นี้ มีลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.1 สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	169	44.47
หญิง	211	55.53
รวม	380	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 26 ปี	34	8.95
26 – 35 ปี	108	28.42
36 – 45 ปี	128	33.68
46 - 55	67	17.63
55 ปีขึ้นไป	43	11.32
รวม	380	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา	80	21.05
มัธยมศึกษา	106	27.89
อนุปริญญา / ปวส.	121	31.85
ปริญญาตรี	73	19.21
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	380	100.0
4. อาชีพ		
รับราชการ	31	8.16
ธุรกิจส่วนตัว	67	17.63
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	11	2.89
เกษตรกร	115	30.27
รับจ้าง	131	34.47
แม่บ้าน	25	6.58
รวม	380	100.0
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	-
5,000 – 10,000 บาท	149	39.21
10,000 – 20,000 บาท	122	32.11
20,000 – 30,000 บาท	79	20.79
มากกว่า 30,000 บาท	30	7.89
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 เมื่อพิจารณาอายุส่วนใหญ่มีอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 เมื่อพิจารณาอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1

1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ดังแสดงในตารางที่ 4.2 ถึง 4.5

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.
ปัจจัยด้านโรงเรียน	3.96	0.34
ปัจจัยด้านบุคลากร	3.82	0.45
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	4.32	0.42
ค่าเฉลี่ยรวม	4.03	0.29

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$ S.D. = 0.29) เรียงตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.32$ S.D. = 0.42) ปัจจัยด้านโรงเรียน ($\bar{X} = 3.96$ S.D. = 0.34) และปัจจัยด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.82$ S.D. = 0.45)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านโรงเรียน

ปัจจัยด้านโรงเรียน	\bar{X}	S.D.
1. โรงเรียนมีอาคารเรียน โรงอาหาร แข็งแรง สะอาด ปลอดภัย มีห้องน้ำห้องส้วมถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	4.00	0.44
2. ห้องเรียนมีการจัดตกแต่งที่สวยงาม น่าเรียน มีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.87	0.53
3. บริเวณโรงเรียนได้รับการจัดตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม และมีระบบระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำท่วมขัง	3.98	0.39
4. โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จานดาวเทียม สื่อเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และครูผู้สอนเอาใจใส่ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของตนอยู่ตลอดเวลาและสม่ำเสมอ	3.97	0.40

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยด้านโรงเรียน	\bar{X}	S.D.
5. โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีหนังสือจำนวนเพียงพอและมีความหลากหลาย	3.89	0.46
6. ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม น้ำท่วมไม่ถึง อยู่ในที่ไม่มีเสียงหรือกลิ่นรบกวน บริเวณรอบโรงเรียนไม่มีสถานบันเทิงหรือแหล่งอบายมุข	3.87	0.45
7. การเดินทางจากบ้านมาถึงโรงเรียนสะดวก ระยะทาง ไม่ไกล และมีพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อ รับ – ส่ง เพียงพอต่อความต้องการ	3.91	0.44
8. โรงเรียนมีรั้วรอบขอบชิดที่มั่นคง ถาวร มีการดูแลรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและปลอดภัย และจัดครูเวรรับ – ส่งนักเรียนทุกวัน	4.06	0.37
9. สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี มีความปลอดภัย	3.92	0.44
10. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ครูอนามัย เวชภัณฑ์เบื้องต้น และมีการรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด การพนันและสื่อลามกอนาจาร	3.83	0.48
11. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน เช่น ด้านวิชาการ ร้องเพลง กีฬา นักแสดง	3.94	0.41
12. โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่าง ๆ อยู่เสมอ	4.05	0.39
13. ศิษย์เก่าของโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในหน้าที่ การงานเป็นที่ยอมรับในชุมชน	4.02	0.39
14. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเสมอ เช่น ตอบปัญหาวันวิทยาศาสตร์ วันภาษาไทยแห่งชาติ ฯลฯ	4.07	0.38
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี	4.01	0.35
16. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดมีความหลากหลายและน่าสนใจ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	4.00	0.33
17. โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานและรับฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้ปกครอง	3.97	0.34
18. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองปรึกษาหารือเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนหรือปัญหาพฤติกรรมนักเรียน	3.96	0.34
19. โรงเรียนให้บริการชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น สถานที่ หรืออุปกรณ์ และคณะครูให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนเสมอ	4.01	0.34
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.34

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

S.D. = 0.34) โดยโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเสมอ เช่น ตอบปัญหาวันวิทยาศาสตร์ วันภาษาไทยแห่งชาติ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$ S.D. = 0.38) และโรงเรียนมีห้องพยาบาล ครุอนามัย เวชภัณฑ์เบื้องต้น และมีการรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด การพนันและสื่อลามกอนาจาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.83$ S.D. = 0.48)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านบุคลากร

ปัจจัยด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.
1. ผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพ มีความเชื่อมั่นสูง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นมิตรกับทุกคน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคคลทั่วไป	4.00	0.33
2. ผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้นในการทำงาน และวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.06	0.38
3. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารโรงเรียน อุทิศเวลาและเสียสละเพื่อผลสำเร็จของงาน	3.97	0.56
4. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยุติธรรม และมีความสามารถในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	3.88	0.54
5. ผู้บริหารดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี และอยู่ในศีลธรรม	3.85	0.54
6. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในหน้าที่และตรงต่อเวลาอยู่เสมอ	3.81	0.53
7. ผู้บริหารสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง	3.75	0.56
8. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน และให้ความช่วยเหลืองานในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.52
9. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นเข้าพบได้ง่าย	3.74	0.56
10. ครูแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ พุดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน เป็นมิตรกับผู้อื่น และเป็นแบบอย่างที่ดี	3.76	0.55
11. ครูมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีน้ำใจโอบอ้อมอารี รักลูกศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน	3.82	0.51
12. ครูมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในการทำงาน	3.72	0.56
13. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีสอน และสื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย	3.90	0.59

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.
14. ครูจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน	3.84	0.66
15. ครูให้คำปรึกษาปัญหาด้านการเรียนและพฤติกรรมให้กับนักเรียน และมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองของนักเรียนอยู่เสมอ	3.86	0.58
16. ครูมีความรักและศรัทธาในอาชีพครู ยึดมั่นในอุดมการณ์ของความเป็นครู มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลาอยู่เสมอ	3.80	0.59
17. ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่	3.69	0.57
18. ครูเป็นผู้ที่มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดคุยทักทายและให้ความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและนักเรียน	3.69	0.54
19. ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานหรือผู้ปกครองในทุกโอกาส	3.73	0.57
20. ครูมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ทุกสถานการณ์ และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง	3.73	0.57
ค่าเฉลี่ยรวม	3.82	0.45

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$ S.D. = 0.45) โดยผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้นในการทำงาน และวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.06$ S.D. = 0.38) และครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.69$ S.D. = 0.57)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านทัศนคติของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.
1. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่สามารถสอบเข้าเรียนต่อโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้มาก	4.27	0.46
2. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนของโรงเรียนแห่งนี้ มีโอกาสเข้าสังคม และมีเพื่อนที่ดีได้มาก	4.22	0.43
3. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกทำให้ผู้ปกครองได้รับความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ เช่น การรับส่ง การสอนพิเศษ การสอนการบ้าน	4.28	0.47
4. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบายในการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ครบ มีห้องเรียน ที่ทันสมัย	4.48	0.50
5. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้เหมาะสม	4.28	0.47
6. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบาย ใกล้ชิดชุมชน และท่านสามารถดูแลบุตรหลานได้ง่าย	4.22	0.43
7. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม	4.27	0.46
8. ผู้ปกครองเลือกเพราะโรงเรียนที่เลือกมีค่าใช้จ่ายไม่มาก	4.48	0.51
9. ผู้ปกครองเลือกเพราะโรงเรียนที่เลือกมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนครบ	4.42	0.51
ค่าเฉลี่ยรวม	4.32	0.42

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านทัศนคติของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$ S.D. = 0.42) โดยผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบายในการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ครบ มีห้องเรียนที่ทันสมัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$ S.D. = 0.50) และผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนของโรงเรียนแห่งนี้ มีโอกาสเข้าสังคม และมีเพื่อนที่ดีได้มาก กับ . ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบาย ใกล้ชิดชุมชน และท่านสามารถดูแลบุตรหลานได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.22$ S.D. = 0.43)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test และจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheff's Method)

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.6 – 4.13

2.1 การเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ

ตัวแปรตาม	เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ปัจจัยด้านโรงเรียน	ชาย	169	4.14	0.32	10.290	.000
	หญิง	211	3.82	0.28		
ปัจจัยด้านบุคลากร	ชาย	169	3.90	0.57	3.331	.002
	หญิง	211	3.75	0.30		
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	ชาย	169	4.36	0.45	1.456	.152
	หญิง	211	4.29	0.40		
รวม	ชาย	169	4.13	0.36	6.180	.000
	หญิง	211	3.95	0.20		

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่าเพศหญิง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านบุคลากร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านทัศนคติของผู้ปกครองโดยจำแนกตามเพศไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ

ตัวแปรตาม		SS	df	MS	F	p
ปัจจัยด้านโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4.592	4	1.148	10.959	.000*
	ภายในกลุ่ม	39.285	375	.105		
	รวม	43.878	379			
ปัจจัยด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	6.910	4	1.728	9.314	.000*
	ภายในกลุ่ม	69.557	375	.185		
	รวม	76.467	379			
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	6.983	4	1.746	10.786	.000*
	ภายในกลุ่ม	60.693	375	.162		
	รวม	67.676	379			
ปัจจัยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.672	4	1.168	15.676	.000*
	ภายในกลุ่ม	27.939	375	.075		
	รวม	32.611	379			

* ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามอายุ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองโดยภาพรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 26 ปี	26 – 35 ปี	36 – 45 ปี	46 – 55 ปี	55 ปีขึ้นไป
		3.94	4.19	3.95	3.93	4.09
ต่ำกว่า 26 ปี	3.94	-	-.25258*	-.01145	.00233	-.15533
26 – 35 ปี	4.19	.25258*	-	.024113*	.25491*	.09725
36 – 45 ปี	3.95	.01145	-.24113*	-	.01378	-.14389
46 – 55 ปี	3.93	-.00233	-.25491*	-.01378	-	-.15767
55 ปีขึ้นไป	4.09	.15533	-.09725	.14389	.15767	-

จากตารางที่ 4.8 เมื่อทดสอบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุต่าง ๆ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มอายุ 26 – 35 ปี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 26 ปี 2) กลุ่มอายุ 36 – 45 ปี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มอายุ 26 – 35 ปี และ 3) กลุ่มอายุ 46 – 55 ปี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มอายุ 26 – 35 ปี

2.3 การเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ตัวแปรตาม		SS	df	MS	F	p
ปัจจัยด้านโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	5.974	3	1.991	19.754	.000*
	ภายในกลุ่ม	37.904	376	.101		
	รวม	43.878	379			
ปัจจัยด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	11.200	3	3.733	21.508	.000*
	ภายในกลุ่ม	65.267	376	.174		
	รวม	76.467	379			
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	3.117	3	1.039	6.052	.000*
	ภายในกลุ่ม	64.559	376	.172		
	รวม	67.676	379			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ตัวแปรตาม		SS	df	MS	F	p
ปัจจัยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.068	3	2.023	28.652	.000*
	ภายในกลุ่ม	26.543	376	.071		
	รวม	32.611	379			

* ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองโดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่ามัธยม	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี
		4.23	4.01	3.88	4.08
ต่ำกว่ามัธยม	4.23	-	.21900*	.34887*	.15475*
มัธยมศึกษา	4.01	-.21900*	-	.12987*	-.06425
อนุปริญญา/ปวส.	3.88	-.34887*	-.12987*	-	-.19411
ปริญญาตรี	4.08	-.15475*	.06425	.19411	-

จากตารางที่ 4.10 เมื่อทดสอบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาสูงสุดต่าง ๆ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา 2) กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา 3) กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา และ 4) กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2.4 การเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอาชีพ

ตัวแปรตาม		SS	df	MS	F	p
ปัจจัยด้านโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.840	5	.368	3.273	.007*
	ภายในกลุ่ม	42.038	374	.112		
	รวม	43.878	379			
ปัจจัยด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	9.857	5	1.971	11.069	.000*
	ภายในกลุ่ม	66.610	374	.178		
	รวม	76.467	379			
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	9.601	5	1.920	12.365	.000*
	ภายในกลุ่ม	58.076	374	.155		
	รวม	67.676	379			
ปัจจัยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.400	5	.680	8.706	.000*
	ภายในกลุ่ม	29.211	374	.078		
	รวม	32.611	379			

* ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามอาชีพ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองโดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อายุ	\bar{X}	รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	พ.ง.รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง	แม่บ้าน
		4.27	4.05	3.77	4.06	3.96	4.00
รับราชการ	4.27	-	.22193*	.50690*	.21488*	.31363*	.27829*
ธุรกิจส่วนตัว	4.05	-.22193*	-	.28497	-.00705	.09171	.05636
พ.ง.รัฐวิสาหกิจ	3.77	-.50690*	-.28497	-	-.29202	-.19327	-.22861
เกษตรกร	4.06	-.21488*	.00705	.29202	-	.09875	.06341
รับจ้าง	3.96	-.31363*	-.09171	.19327	-.09875	-	-.03534
แม่บ้าน	4.00	-.27829*	-.05636	.22861	-.06341	.03534	-

จากตารางที่ 4.12 เมื่อทดสอบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มธุรกิจส่วนตัว มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ 2) กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ 3) กลุ่มเกษตรกร มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ 4) กลุ่มรับจ้าง มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ และ 5) กลุ่มแม่บ้าน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ

2.5 การเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม		SS	df	MS	F	p
ปัจจัยด้านโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.048	3	.683	4.585	.004*
	ภายในกลุ่ม	41.829	376	.111		
	รวม	43.878	379			
ปัจจัยด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.698	3	.899	9.306	.000*
	ภายในกลุ่ม	73.769	376	.196		
	รวม	76.467	379			

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ตัวแปรตาม		SS	df	MS	F	p
ปัจจัยด้านทัศนคติของ ผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	4.678	3	1.559	1.724	.000*
	ภายในกลุ่ม	62.998	376	.168		
	รวม	67.676	379			
ปัจจัยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.442	3	.147	6.137	.162*
	ภายในกลุ่ม	32.168	376	.086		
	รวม	32.611	379			

* ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงขอเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 6,546 คน จากโรงเรียนจำนวน 150 โรงเรียน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 380 คน โดยจำแนกเป็นกลุ่มตามลักษณะขนาดโรงเรียน และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้จับฉลากตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 คน กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 203 คน และกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 167 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ใช้ชุดแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้นของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.92

1.2.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3) ทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test และเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheff's Method) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านบุคลากรเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ปัจจัยด้านโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเสมอ เช่น ตอบปัญหาวันวิทยาศาสตร์ วันภาษาไทยแห่งชาติ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนมีห้องพยาบาล ครูอนามัย เวชภัณฑ์เบื้องต้น และมีการรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด การพนันและสื่อลามกอนาจาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ปัจจัยด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้นในการทำงาน และวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และมีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบายในการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ครบ

มีห้องเรียนที่ทันสมัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนของโรงเรียนแห่งนี้ มีโอกาสเข้าสังคม และมีเพื่อนที่ดีได้มาก กับ . ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบาย ใกล้ชิดชุมชน และท่านสามารถดูแลบุตรหลานได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3.2 การเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตร

หลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่าเพศหญิง

2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มอายุต่าง ๆ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มอายุ 26 – 35 ปี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 26 ปี 2) กลุ่มอายุ 36 – 45 ปี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มอายุ 26 – 35 ปี และ 3) กลุ่มอายุ 46 – 55 ปี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มอายุ 26 – 35 ปี

3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มระดับการศึกษาสูงสุดต่าง ๆ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา 2) กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา 3) กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา และ 4) กลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มธุรกิจส่วนตัว มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ 2) กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ 3) กลุ่มเกษตรกร มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ 4) กลุ่มรับจ้าง มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ

ตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ และ 5) กลุ่มแม่บ้าน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากกว่ากลุ่มรับราชการ

5) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองต้องคำนึงถึงที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม อยู่ในพื้นที่การเดินทางจากบ้านมาถึงโรงเรียนสะดวก ระยะเวลา ไม่นานไกล โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และครูผู้สอนเอาใจใส่ในการพัฒนานักเรียน อยู่ตลอดเวลา โรงเรียนมีอาคารเรียน โรงอาหาร แข็งแรง สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น สวยงาม โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน เช่น ด้านวิชาการ ร้องเพลง กีฬา นักแสดง โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่าง ๆ อยู่เสมอ ศิษย์เก่าของโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นที่ยอมรับในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาคณะจิตกร จิรฉัตรมงคล (2550, น. 46 – 48) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษา พบว่าสาเหตุที่ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรมากที่สุดคือ โรงเรียนมีมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 20.64 รองลงมาคือ ชื่อเสียงของโรงเรียน ร้อยละ 19.81 และการเดินทางสะดวก ร้อยละ 16.18 สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริน รัตนเพียร (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจในการนำบุตรหลานเข้าเรียนประถมศึกษารัฐบาล กรณีอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจนำบุตรหลานเข้าเรียนระดับประถมศึกษารัฐบาล ตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ด้านชื่อเสียงโรงเรียนด้านวิชาการ และด้านระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ อูวรรณวงศ์ (2552, น. 87 – 92) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 มีองค์ประกอบรวม 11 องค์ประกอบ คือ 1) คุณสมบัติของครูผู้สอน 2) ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการเรียน 3) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 4) คุณลักษณะทั่วไปของครูผู้สอนและครูพี่เลี้ยง 5) กิจกรรมการเรียนการสอน

6) คุณลักษณะเฉพาะของครูพี่เลี้ยง 7) หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 8) ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน 9) บริการรถโรงเรียน 10) คุณสมบัติของครูพี่เลี้ยง และ 11) ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ปัจจัยด้านโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร โดยโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเสมอ เช่น ตอบปัญหาวันวิทยาศาสตร์ วันภาษาไทยแห่งชาติ ฯลฯ เพราะกิจกรรมเป็นส่วนเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ ความสามารถ พัฒนาการทางบุคลิกภาพ สุขภาพ คุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียน และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง สอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2544, น. 12-36) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาให้มีคุณภาพนั้น โรงเรียนต้องมีการจัดประสบการณ์/กระบวนการเรียนรู้ในรูปของการบูรณาการผ่านการเล่นและลงมือทำกิจกรรมที่เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามชีวิตจริง กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมวิชาการจะเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพของโรงเรียนและนักเรียน และเป็นประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาพร มาอุ่น (2550, น. บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอนุบาลอรัญวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอนุบาลอรัญวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือด้านเนื้อหาวิชา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 รายการ คือ มีการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนได้ตรงกับวิชาและหลักสูตรที่สอน และจัดให้มีรายวิชาเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และกีฬา

2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรอบรู้ ทันต่อเหตุการณ์ มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูผู้ปกครอง และ จึงทำให้การทำงานราบรื่น ส่งผลดีต่อสถานศึกษา และเป็นผลให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรานี สงวนนาม (2545, น. 137) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ คือ เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีในการบริหารและการจัดการศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ และ ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเพราะครูเป็นผู้ถ่ายทอดความและประสบการณ์ให้แก่เด็กนักเรียนโดยตรง มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาก การสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น เห็นคุณค่าของการเรียนรู้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีคุณลักษณะพึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับคำกล่าว

ของ มนตรี จุฬาลงกรณ์ (2543, น. 38) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูไว้ว่า ครูควรเป็นผู้นำความคิด มีความรู้ มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพครู มีศักดิ์ศรี และเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ไม่ทำร้ายหรือรังแกผู้เรียน โดยเฉพาะความคาดหวังของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีต่อตัวครู หลากหลาย และจะเป็นแรงผลักดันให้ครูต้องมีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา ฤชงค์นันต์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อโรงเรียนวัดด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อโรงเรียนวัดด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Joyce (1992) ได้ทำการวิจัยเพื่อหาเหตุผลของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนชั้นประถมศึกษาของรัฐระหว่าง 2 รัฐ โดยกลุ่มผู้ปกครอง 2 กลุ่มของโรงเรียนสแตนเบนวิลล์ในมลรัฐโอไฮโอ และโรงเรียนเซนต์พอล ในรัฐมินเนโซตา (Stendbenville Public School in Ohio and St. Paul Public School in Minnesota) สรุปความเห็นที่เหมือนกันมากในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาให้แก่บุตรหลาน 8 ข้อ ดังนี้ 1) คุณภาพของครู 2) ระเบียบของโรงเรียน 3) วินัยของโรงเรียน 4) หลักสูตรพิเศษ 5) จริยธรรมของครู 6) การประเมินความสามารถของครู 7) ความรับผิดชอบของโรงเรียน และ 8) มีแนวการสอนที่หลากหลาย

2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ด้านทัศนคติของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้ปกครองพอใจโรงเรียนที่มีค่าใช้จ่ายไม่มากนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีความสะดวกสบายในการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ครบ มีห้องเรียนที่ทันสมัย นักเรียนมีโอกาสเข้าสังคม และมีเพื่อนที่ดีได้มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวรรณ ด้านสิริสุข (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียน บ้านดอนมะยาง กม.3 จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านบุคลากรใน โรงเรียน และปัจจัยด้านค่านิยมของผู้ปกครองไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่ง บุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

2.5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาพร มาอุ่น (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอนุอารีวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอนุอารีวิทยาลัย จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศและอายุต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ สุทธานุช เจนโชติสุวรรณ (2555) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ. นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า เพศ ระดับการศึกษา อายุ ความสัมพันธ์ของเด็กในปกครอง และจำนวน

เด็กนักเรียนที่มีภาวะดูแลที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของกลุ่มผู้ปกครอง

2.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามรายได้ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้าง มีรายได้ใกล้เคียงกัน ทำให้การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1.1 โรงเรียนควรปรับปรุงห้องพยาบาล ให้มีครูอนามัย เวชภัณฑ์เบื้องต้น และมีการรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด การพนันและสื่ออนาจารต่างๆ ต่อเด็กอนุบาล

3.1.2 โรงเรียนควรจัดตกแต่งห้องเรียนอนุบาลให้น่าสนใจด้วยข้อมูล ความรู้ ผลงานเด็ก มีมุมอ่าน และมุมประสบการณ์ต่างๆ ที่ปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ รวมทั้งจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีชีวิต อบอุ่น ผ่อนคลาย มีความปลอดภัย สะอาด เป็นระเบียบ

3.1.3 โรงเรียนควรมีห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีหนังสือจำนวนเพียงพอและมีความหลากหลายของหนังสือเช่น มีหนังสือสำหรับเด็กอนุบาล หนังสือการ์ตูน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมของห้องสมุดสำหรับชั้นเรียนอนุบาล มีอุปกรณ์สำหรับการฟังให้กับเด็กอนุบาล เป็นต้น

3.1.4 โรงเรียนควรดูแลสนามเด็กเล่นและตรวจเช็คเครื่องเล่นอยู่ให้ในสภาพที่ใช้การได้ดี และปลอดภัย โดยครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง กำกับ ดูแลการเล่นของเด็กอนุบาลให้รอบคอบเพียงพอ ตลอดช่วงเวลาที่เด็กเล่นเป็นประจำวัน

3.1.5 โรงเรียนควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูอนุบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ มีความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการทำงาน ครูเป็นผู้ที่มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดคุย ทักทายและให้ความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและนักเรียน และผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นเข้าพบได้ง่ายเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการเรียนหรือปัญหาพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งให้ความช่วยเหลืองานในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

3.1.6 โรงเรียนควรจัดซื้อหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จานดาวเทียม รวมทั้งสื่อที่ประดิษฐ์จากวัสดุอุปกรณ์ท้องถิ่นเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครูผู้สอน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ในการดำเนินการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยในลักษณะเชิงคุณภาพ เพื่อจะทำให้ข้อมูลที่จะได้รับนั้นมีรายละเอียดและมีคุณภาพมาก

ยิ่งขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

3.2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านบุคลากรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: ครูสภา
ลาดพร้าว.
- _____. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*.
กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิชาการ.
- _____. (2546). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตของการ
ปฏิบัติหน้าที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว
- _____. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*.
กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กัญญาวิญญู ธารีบุญ. (2557). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของ
ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอติสันเพรสโปรดักส์.
- จักรกฤษณ์ อุตซี. (2553). *ทัศนคติของเจ้าของรถยนต์ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการจัดการความ
เสี่ยงภัยจากก๊าซซีเอ็นจีและแอลพีจี. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี
: บั๊ค พอยท์.
- จิราภรณ์ ตาทิน. (2550). *ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าตราดอยคาของผู้บริโภคใน
กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- จิรพรรณ กาญจนจิตรา. (2547). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมและมานุษยวิทยา 2*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุฑา เทียนไทย. (2550). *การจัดการ : มุมมองนักบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2547). *ชุดฝึกอบรม. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม
เล่ม 2 หน่วยที่ 11. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- ณัฐกฤตา ทองไพบูลย์. (2550). *ทัศนคติผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการนำระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์
(e-learning) มาใช้พัฒนาบุคลากรในบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)*. (ภาคินิพนธ์ปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์ และไพบูลย์ เกียรติโกมล. (2545). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ:
ซีเอ็ดยูเคชั่น.

- ดุขฎิ จิรฉัตรมงคล. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรศึกษาในระดับอนุบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย*. รายงานของกระบวนวิชา 751409 (RESEARCH EXERCISE IN CURRENT ECONOMICS ISSUE). เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทรรศนีย์ วรารักษ์คำ. (2554). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์-ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทิพย์มาศ ทองมณี. (2550). *องค์การและการจัดการ: ทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทิตนา แวมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนกรเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระยุทธ ธิยะบุตร. (2552). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนบ้านหนองกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2534). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- นลินรัตน์ สายศรีบัณฑิต. (2552). *กลยุทธ์การตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ปฐมพงศ์ ขวาลิต. (2555). *ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 11*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ประคอง วรรณสุต. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสงค์ ประณีตพลกรัง และคณะ. (2541). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์ม.
- ปาลีรัตน์ มานะเลิศ. (2555). *การศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2544). *ภาวะผู้นำและการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: จามจรีโปรดักท์.
- พรพจน์ พจน์พัฒนพล. (2548). *การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พรรณี เกษมกล. (2550). *การให้คำปรึกษาตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองกาญจน์การพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2542). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- ไพฑูริย์ เทพทัต. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนในวิทยาลัยการอาชีพไทรน้อยและวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ภัทรภร เฉลยจรรยา. (2558). *การศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมด้านสุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหารที่ได้รับการอบรมสุขาภิบาลอาหารของมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ*. กรุงเทพฯ: กองการกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: มนตรี.
- _____. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 10 (4), 120-129.
- ภาวดี ธาราศรีสุทธิ. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนตรี จุฬาวัดนทล. (2543). *รายงานการวิจัยเชิงนโยบายเรื่องผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ข้อตกลงของรัฐบาลกับธนาคารพัฒนาเอเชีย นโยบายการปฏิรูประบบราชการ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรของประเทศที่มีต่อการศึกษา และบทบาทของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในการปฏิรูปการเรียนรู้และปฏิรูปวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2545). *หลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยุดา รักไทย. (2548). *การสรรหาคัดเลือกบุคลากรแบบมีอาชีพ*. กรุงเทพฯ: ศรีเอทีพีเวย์.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2542). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แมค.
- ระพีพรรณ คณาฤทธิ์. (2554). *การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). *ภาวะผู้นำ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- ราตรี ละครวงศ์. (2549). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วัลลภ กันทรัพย์. (2540). *บรรณานิการเรียนรู้ร่วมกัน เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- วาริน รัตนเพียร. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจในการนำบุตรหลานเข้าเรียนประถมศึกษา รัฐบาล กรณี อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2547). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

- วิลาวัลย์ ด่านสิริสุข. (2550). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านดอนมะยาง กม.3 จังหวัดยโสธร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิศิษฐ์ วิเศษเธียรกุล. (2541). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, กรุงเทพฯ.
- วุฒิชัย จำนง. (2523). พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศรีสุรางค์ ชีระกุล และคณะ. (2541). การคิดและการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: เจริญทรัพย์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). กลยุทธ์การตลาด การบริหารการตลาดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ศุภร เสรีรัตน์. (2544). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์.บิซิเนส เพรส.
- สถาพร มาอ่อน. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนอนุบาลวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- สมาน ปรีชา. (2548). การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สมาน อัครภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (2557). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. ราชบุรี: กลุ่มงานนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2532). การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาการศึกษา.
- _____. (2549). แนวปฏิบัติการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). ครูแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาการศึกษา.

- สำเร็จ คล้าจิ้น. (2548). *สภาพและปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.
- สุทธานุช เจนโชติสุวรรณ. (2555). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุธาดา โพธาราม. (2556). *การศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุนันท์ นิลบุตร. (2536). การพัฒนาตนเอง. *วารสารคुरुปริทัศน์*, 7, 22-25.
- สุภาภร ขวัญเย็น. (2554). *การตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อระดับประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัชรีย์ เดชาธรรม. (2544). *ความรู้และทัศนคติของบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล : กรณีศึกษาโรงพยาบาลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวัฒน์ พุทธิเมธา. (2541). *แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เสงี่ยมจิต แก่นจำปา. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตศึกษา บางบัวทอง*. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2549). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ. (2551). *หลักการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อนุศรา โกงเหลง. (2556). *คุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- อนุศรา สุวรรณวงศ์. (2552). *การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับ การศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสงขลา เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- อรวรรณ เข้มสม. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยาลัยนาสวน (องค์การมหาชน)*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

- อรอุมา ภูงศ์อนันต์. (2557). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อโรงเรียนวัดด้านข้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏ-บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ราชบุรี.
- อรุณชัย กัณทภา. (2548). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2537). แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา*. หน่วยที่ 10. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- Joyce, C.F., Jr. (1992). Parental Choice in Public Elementary School : Who Chooses and Why (School Choice). *Dissertation Abstracts International*, 30.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

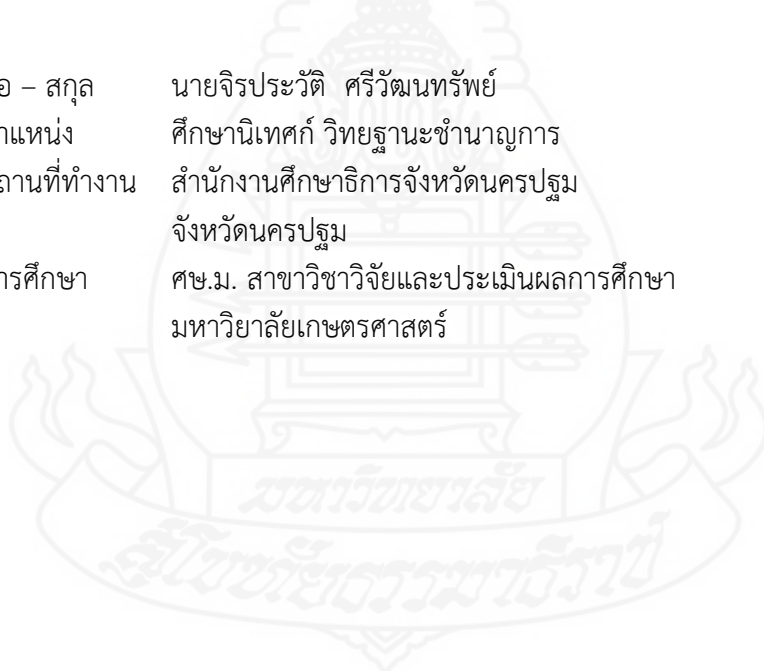
สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ – สกุล นายสุรเชษฐ์ สายสุดใจ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดบ้านไร่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
การศึกษา ค.ม. สาขาวิชาบริหารการศึกษา
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
2. ชื่อ – สกุล นายพิศุจน์ มีไปล์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดชาวเหนือ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
การศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ – สกุล นายจिरประวัติ ศรีวัฒนทรัพย์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยนานาชาติการ
สถานที่ทำงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
จังหวัดนครปฐม
การศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๓๗

โรงเรียนวัดบ้านไร่

เลขรับ 37 / ๕1

วันที่ 10 / ๗.๓. / ๒1

เวลา 10.47 น.

รหัสงาน ๒๓.๐๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายสุรเชษฐ์ สายสุดใจ
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุดวิชา

ด้วยนางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วย

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เสนอ ผู้อำนวยการโรงเรียน

เพื่อโปรดทราบ เห็นสมควรสั่งการ

งานวิชาการ งานงบประมาณ

งานบุคคล งานบริหารทั่วไป

งานกิจการนักเรียน

เห็นควรมอบหมายให้.....

(ลงชื่อ).....

เจ้าหน้าที่ธุรการ

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๘๖๕๖-๑๘๑๖-๗

ขอแสดงความนับถือ

ความเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

มอบหมายหัวหน้าคณะบริหารงานวิชาการ

มอบหมายหัวหน้าคณะบริหารงานบุคคล

มอบหมายหัวหน้าคณะบริหารงานงบประมาณ

มอบหมายหัวหน้าคณะบริหารงานทั่วไป

มอบหมายหัวหน้าคณะบริหารงานกิจการนักเรียน

แจ้งคณะครูทุกท่านทราบ

แจ้งครูประจำชั้น.....

แจ้งครูผู้สอนวิชา.....

แจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ/ดำเนินการพิจารณา/

ประสานงาน.....

(ลงชื่อ).....

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านไร่

โรงเรียนภัทรคามเหนือ
วันที่ ๑1
ปี ๑ พ.ศ. ๖1
เวลา 16:45 น.

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๓๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายพิสุจน์ มีโปล์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุดวิชา

ด้วยนางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วย

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน

ผู้อำนวยการ

ขอแสดงความนับถือ

1. ศิโรตรม

2. ขอเชิญ ผอ. เข้มแข็ง ศษว.๑๖

ศษว.๑๖

๑ พ.ศ. ๖1

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

นางน
ดร. ทรงคุณ พิทยานุรักษ์
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๘๖๕๖-๑๘๑๖-๗

10 ม.๑. 61

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๔๓๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

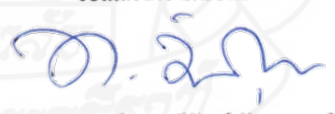
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายจิระประวัติ ศรีวิวัฒน์ทรัพย์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุดวิชา

ด้วยนางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วย

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๘๖๕๖-๑๘๑๖-๗

ภาคผนวก ข

เครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการทดสอบการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาล
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความจริง ทุกคำตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ในการเลือกให้บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อของทุกตอน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์และร่วมมืออย่างดี

นางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัด
เขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ

() ชาย	() หญิง
---------	----------
2. อายุ

() ต่ำกว่า 26 ปี	() 26 – 35 ปี
() 36 – 45 ปี	() 46 - 55
() 55 ปีขึ้นไป	
3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() ต่ำกว่าระดับมัธยม	
() มัธยมศึกษา	() อนุปริญญา / ปวส.
() ปริญญาตรี	() สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ

() รับราชการ	() ธุรกิจส่วนตัว
() พนักงานรัฐวิสาหกิจ	() เกษตรกร
() รับจ้าง	() แม่บ้าน
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

() ต่ำกว่า 5,000 บาท	() 5,000 – 10,000 บาท
() 10,000 – 20,000 บาท	() 20,000 – 30,000 บาท
() มากกว่า 30,000 บาท	

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาล
ของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเลือกให้
บุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการ
ส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ของท่านตรงกับข้อใดในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ
น้อยที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในระดับของระดับความคิดเห็นเพียงเครื่องหมายเดียว

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด	หมายถึง	5 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมาก	หมายถึง	4 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจปานกลาง	หมายถึง	3 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อย	หมายถึง	2 คะแนน
เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อยที่สุด	หมายถึง	1 คะแนน

ปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ปัจจัยด้านโรงเรียน					
1.1 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน					
1. โรงเรียนมีอาคารเรียน โรงอาหาร แข็งแรง สะอาด ปลอดภัย มีห้องน้ำห้องส้วมถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อจำนวน นักเรียน					
2. ห้องเรียนมีการจัดตกแต่งที่สวยงาม น่าเรียน มีโต๊ะเก้าอี้ เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
3. บริเวณโรงเรียนได้รับการจัดตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม และมี ระบบระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำท่วมขัง					
1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน					
4. โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จานดาวเทียม สื่อเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และ ครูผู้สอนเอาใจใส่ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของตนอยู่ ตลอดเวลาและสม่ำเสมอ					
5. โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีหนังสือจำนวนเพียงพอ และมีความหลากหลาย					
1.3 ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน					
6. ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม น้ำท่วมไม่ถึง อยู่ในที่ที่ ไม่มีเสียงหรือกลิ่นรบกวน บริเวณรอบโรงเรียนไม่มีสถานบันเทิงหรือ แหล่งอบายมุข					

ปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. การเดินทางจากบ้านมาถึงโรงเรียนสะดวก ระยะทางไม่ไกล และมีพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อ รับ - ส่ง เพียงพอต่อความต้องการ					
1.4 ด้านความปลอดภัยในโรงเรียน					
8. โรงเรียนมีรั้วรอบขอบชิดที่มั่นคง ถาวร มีการดูแลรักษา อุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและปลอดภัย และจัดครูเวร รับ - ส่งนักเรียนทุกวัน					
9. สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี มีความปลอดภัย					
10. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ครูอนามัย เวชภัณฑ์เบื้องต้น และมีการรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด การพนันและสื่อที่ไม่เหมาะสม					
1.5 ด้านความโดดเด่นของโรงเรียน					
11. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน เช่น ด้านวิชาการ ร้องเพลง กีฬานักแสดง					
12. โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่าง ๆ อยู่เสมอ					
13. ศิษย์เก่าของโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นที่ยอมรับในชุมชน					
1.6 ด้านกิจกรรมของโรงเรียน					
14. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเสมอ เช่น ตอบปัญหาวันวิทยาศาสตร์ วันภาษาไทยแห่งชาติ ฯลฯ					
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี					
16. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดมีความหลากหลายและน่าสนใจ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน					
1.7 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					
17. โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานและรับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้ปกครอง					
18. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการเรียนหรือปัญหาพฤติกรรมนักเรียน					
19. โรงเรียนให้บริการชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น สถานที่ หรือ อุปกรณ์ และคณะครูให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนเสมอ					
2. ปัจจัยด้านบุคลากร					
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา					
20. ผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพ มีความเชื่อมั่นสูง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นมิตรกับทุกคน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคคลทั่วไป					

ปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
21. ผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้นในการทำงาน และวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ					
22. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารโรงเรียน อุทิศเวลา และเสียสละเพื่อผลสำเร็จของงาน					
23. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยุติธรรม และมีความสามารถในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น					
24. ผู้บริหารดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี และอยู่ในศีลธรรม					
25. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในหน้าที่และตรงต่อเวลาอยู่เสมอ					
26. ผู้บริหารสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และให้ความเป็นกันเอง กับนักเรียนและผู้ปกครอง					
27. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน และให้ความช่วยเหลืองานในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
28. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นเข้าพบได้ง่าย					
2.2 ครูผู้สอนในโรงเรียน					
29. ครูแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ พุดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน เป็นมิตรกับผู้อื่น และเป็นแบบอย่างที่ดี					
30. ครูมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีน้ำใจโอบอ้อมอารี รักลูกศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน					
31. ครูมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในการทำงาน					
32. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีสอน และสื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย					
33. ครูจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน					
34. ครูให้คำปรึกษาปัญหาด้านการเรียนและพฤติกรรมให้กับนักเรียน และมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองของนักเรียนอยู่เสมอ					
35. ครูมีความรักและศรัทธาในอาชีพครู ยึดมั่นใน อุดมการณ์ของความเป็นครู มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลาอยู่เสมอ					
36. ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่					

ปัจจัยที่ส่งผลกับการตัดสินใจ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
37. ครูเป็นผู้ที่มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดคุยทักทายและให้ความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและนักเรียน					
38. ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานหรือผู้ปกครองในทุกโอกาส					
39. ครูมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ทุกสถานการณ์ และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง					
3. ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปกครอง					
40. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่สามารถสอบเข้าเรียนต่อโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้มาก					
41. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนของโรงเรียนแห่งนี้ มีโอกาสเข้าสังคม และมีเพื่อนที่ดีได้มาก					
42. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกทำให้ผู้ปกครองได้รับความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ เช่น การรับส่ง การสอนพิเศษ การสอนการบ้าน					
43. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบายในการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ครบ มีห้องเรียนที่ทันสมัย					
44. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้เหมาะสม					
45. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบาย ใกล้ชิดชุมชน และท่านสามารถดูแลบุตรหลานได้ง่าย					
46. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม					
47. ผู้ปกครองเลือกเพราะโรงเรียนที่เลือกมีค่าใช้จ่ายไม่มาก					
48. ผู้ปกครองเลือกเพราะโรงเรียนที่เลือกมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนครบ					

ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการทดสอบการวิจัย เรื่อง
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาล
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
จากผู้เชี่ยวชาญ

คำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3	รวม	IOC
1. โรงเรียนมีอาคารเรียน โรงอาหาร แข็งแรง สะอาด ปลอดภัย มีห้องน้ำห้องส้วมถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
2. ห้องเรียนมีการจัดตกแต่งที่สวยงาม น่าเรียน มีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
3. บริเวณโรงเรียนได้รับการจัดตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม และมีระบบระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำท่วมขัง	+1	+1	+1	3	1.00
4. โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จานดาวเทียม สื่อเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และครูผู้สอนเอาใจใส่ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของตนอยู่ตลอดเวลาและสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00
5. โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีหนังสือจำนวนเพียงพอ และมีความหลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00
6. ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม น้ำท่วมไม่ถึง อยู่ในที่ที่ไม่มีเสียงหรือกลิ่นรบกวน บริเวณรอบโรงเรียนไม่มีสถานบันเทิงหรือแหล่งอบายมุข	+1	+1	+1	3	1.00
7. การเดินทางจากบ้านมาถึงโรงเรียนสะดวก ระยะเวลาไม่ไกล และมีพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อ รับ - ส่ง เพียงพอต่อความต้องการ	+1	+1	+1	3	1.00
8. โรงเรียนมีรั้วรอบขอบชิดที่มั่นคง ถาวร มีการดูแลรักษา อุปกรณ์ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและปลอดภัย และจัดครูเวรรับ - ส่งนักเรียนทุกวัน	+1	0	+1	2	0.67
9. สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีความปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00
10. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ครูอนามัย เวชภัณฑ์เบื้องต้น และมีการรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด การพนันและสื่อที่ไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
11. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน เช่น ด้านวิชาการ ร้องเพลง กีฬา นักแสดง	+1	0	+1	2	0.67

คำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3	รวม	IOC
12. โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่าง ๆ อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00
13. นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้	-1	+1	+1	1	0.33
14. ศิษย์เก่าของโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นที่ยอมรับในชุมชน	+1	+1	+1	3	1.00
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการเสมอ เช่น ตอบปัญหาวันวิทยาศาสตร์ วันภาษาไทยแห่งชาติ ฯลฯ	+1	+1	+1	3	1.00
16. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี	+1	+1	+1	3	1.00
17. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดมีความหลากหลายและน่าสนใจ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
18. โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานและรับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00
19. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการเรียนหรือปัญหาพฤติกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
20. โรงเรียนให้บริการความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่ชุมชน ให้บริการชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น สถานที่ หรืออุปกรณ์ และคณะครูให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนเสมอ	0	0	1	1	0.33
21. ผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพ มีความเชื่อมั่นสูง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นมิตรกับทุกคน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคคลทั่วไป	+1	+1	+1	3	1.00
22. ผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี ไร่เรียงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้นในการทำงาน และวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ	+1	+1	+1	3	1.00
23. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารโรงเรียน อุทิศเวลา และเสียสละเพื่อผลสำเร็จของงาน	+1	+1	+1	3	1.00
24. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยุติธรรม และมีความสามารถในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	3	1.00
25. ผู้บริหารดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี และอยู่ในศีลธรรม	+1	+1	+1	3	1.00
26. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในหน้าที่และตรงต่อเวลา อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00
27. ผู้บริหารสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00

คำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3	รวม	IOC
28. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน และให้ความช่วยเหลืองานในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00
29. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นเข้าพบได้ง่าย	+1	+1	+1	3	1.00
30. ครูแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ พูดจาไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน เป็นมิตรกับผู้อื่น และเป็นแบบอย่างที่ดี	+1	+1	+1	3	1.00
31. ครูมีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีน้ำใจโอบอ้อมอารี รักลูกศิษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	3	1.00
32. ครูมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1.00
33. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีสอนและสื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00
34. ครูจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
35. ครูให้คำปรึกษาปัญหาด้านการเรียนและพฤติกรรมให้กับนักเรียนอยู่เสมอ และให้การดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างเท่าเทียม	0	1	1	2	0.67
36. ครูมีความรักและศรัทธาในอาชีพครู ยึดมั่นในอุดมการณ์ของความเป็นครู มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลาอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00
37. ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.00
38. ครูเป็นผู้ที่มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยทักทายและให้ความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
39. ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานหรือผู้ปกครองในทุกโอกาส	+1	+1	+1	3	1.00
40. ครูมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ทุกสถานการณ์ และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง	+1	+1	+1	3	1.00
41. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่สามารถสอบเข้าเรียนต่อโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้มาก	+1	0	+1	2	0.67
42. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนของโรงเรียนแห่งนี้ มีโอกาสเข้าสังคม และมีเพื่อนที่ดีได้มาก	+1	0	+1	2	0.67
43. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกทำให้ผู้ปกครองได้รับความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ เช่น การรับส่ง การสอนพิเศษ การสอนการบ้าน	0	1	1	2	0.67

คำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3	รวม	IOC
44. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือก มีความสะดวกสบายในการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ครบ มีห้องเรียนที่ทันสมัย	+1	+1	+1	3	1.00
45. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีโอกาสในการประกอบอาชีพที่ดีเมื่อจบการศึกษา	0	0	1	1	0.33
46. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้เหมาะสม	1	0	1	2	0.67
47. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกมีความสะดวกสบาย ใกล้ชิดชุมชน และท่านสามารถดูแลบุตรหลานได้ง่าย	+1	+1	+1	3	1.00
48. ผู้ปกครองเลือกเพราะนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่เลือกส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00
49. ผู้ปกครองเลือกเพราะโรงเรียนที่เลือกมีค่าใช้จ่ายไม่มาก	+1	+1	+1	3	1.00
50. ผู้ปกครองเลือกเพราะโรงเรียนที่เลือกมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนครบ	+1	+1	+1	3	1.00

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการศึกษา
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางสาวกรรณิการ์ณ บุญนอม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยผู้ปกครองโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๘๖๕๖-๑๘๑๖-๗

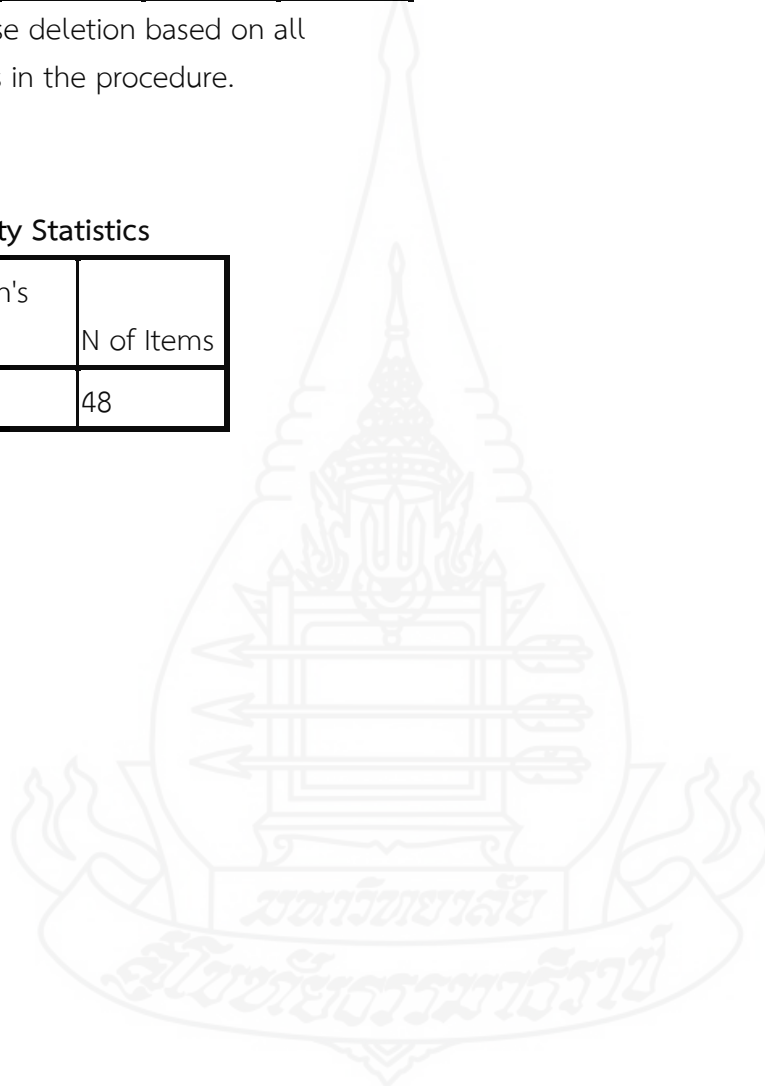
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.920	48

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวกรรณิการ์ บุญถนอม
วัน เดือน ปีเกิด	27 เมษายน 2528
สถานที่เกิด	อ.บางแพ จ.ราชบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2552 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ (กลุ่มสาระปฐมวัย)

